(FINANCIEEL)
JAARVERSLAG

2020

Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs te Houten

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
http://www.groenendijk.nl/

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Verslag bestuur/toezichthouder/AVG	52
Kengetallen	76

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	77
B2 Balans per 31 december 2020	83
B3 Staat van baten en lasten 2020	85
B4 Kasstroomoverzicht 2020	86
B5 Toelichting behorende tot de balans	87
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2020	94
B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen	104
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	104
B12 Ondertekening jaarverslag	105

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling omtrent bestemming van resultaat	106

Controleverklaring **107**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Bestuursverslag 2020

Naam	Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs
Werkgeversnummer	41879
Postbus	
Bezoekadres	Handboog 4
Postcode	3994 AD
Woonplaats	Houten

Versie 0.8D (maart 2021)

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1. VOORWOORD

Per 1-1-2020 is stichting Gewoon Speciaal Onderwijs, voortkomend uit een fusie tussen de stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland en stichting Gewoon Speciaal, gestart.

Gewoon Speciaal Onderwijs bestaat uit:

01 JW	De Kristal	Maarssen	sbo
09 OE	Het Anker	Wijk bij Duurstede	sbo
19 RT	De Stuifheuvel	Zeist	sbo
23 EZ	De Wissel	Houten	sbo
02 RF	Berg en Boschschool	Bilthoven/ Houten	so
04 AK	Van Leersumschool	Veenendaal/ Zeist	so
02 RF	Berg en Boschcollege	Bilthoven/ Houten	vso
	KANS in Onderwijs	Bilthoven	expertisecentrum

Vanuit de fusie effect rapportage is er een bestuursagenda opgesteld voor harmonisatie en afstemming.
Er is een nieuw SBP 2020 opgesteld als kader voor de nieuwe stichting.

Het jaar 2020 stond voor een groot deel in het teken van COVID-19. Dit is van grote invloed geweest op de dagelijks gang van zaken en de uitvoering van onze plannen.

Het verzuim op stichtingsniveau is over 2020 8,62%. (norm SBP =5,5%)

Het leerlingaantal is afgenomen met 43 leerlingen, opvallend is hierbij het sterker dalende leerlingenaantal op de Wissel van 22 leerlingen. (20,5%)

Door de fusie is het aantal samenwerkingsverbanden waarbij wij betrokken zijn aanzienlijk vergroot.

Het exploitatieresultaat is € 529.000 negatief. Dit is € 364.000 negatiever dan begroot.
Belangrijkste oorzaak hiervan:
- Achterblijvende baten losse contracten bij KANS, door aan het begin van het jaar bestuurlijk in te grijpen zijn de verliezen minder groot;
- Overschrijding inhuur extern personeel door hoog ziekteverzuim en krapte op de arbeidsmarkt;
- Overschrijding op de leermiddelen;
- De overschrijdingen worden enigszins gecompenseerd door de prijsaanpassingen van de bekostiging.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

INHOUDSOPGAVE

1. VOORWOORD ... 2
2. ALGEMENE INFORMATIE ... 4
2.1. Juridische structuur ... 4
2.2. Organisatiestructuur ... 4
2.3. Kernactiviteiten (en strategie) ... 6
2.4. Leerlingen ... 8
3. ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID ... 10
3.1. Interne beheersing en toezicht (Governance ontwikkelingen) ... 10
3.2. Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. internationalisering ... 10
3.3. Horizontale verantwoording ... 10
3.4. Zaken met een behoorlijke personele betekenis ... 10
3.5. Afhandeling van klachten ... 13
3.6. Algemene verordening Gegevensbescherming (AVG) ... 14
4. ONDERWIJSPRESTATIES ... 15
4.1. Samenwerken met Samenwerkingsverbanden ... 18
4.2. Samenwerken in de regio ... 19
4.3. Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact ... 19
4.4. COVID-19 (Corona) ... 20
5. HUISVESTING ... 22
6. STRATEGIE EN RISICO'S ... 23
6.1. Algemeen ... 23
6.2. Financiële risicoanalyse 2020 ... 24
6.3. Verantwoording gevoerd risicomanagement ... 25
6.4. Risico's die zich hebben voorgedaan in 2020 ... 26
7. FINANCIËN ... 27
7.1. Financiële administratie ... 27
7.2. Interne allocatie ... 27
7.3. Planning- en control ... 27
7.4. Financiële kaders vastgesteld door de toezichthouder ... 28
7.5. Toelichting op het resultaat ... 29
7.6. Balans en toelichting financiële positie ... 32
7.7. Kengetallen ... 34
7.8. Investeringen en financieringsbeleid ... 38
7.9. Treasuryverslag ... 38
7.10. Analyse van het in de begroting 2020 opgenomen beleid ... 39
8. TOEKOMSTPARAGRAAF ... 41
8.1. Meerjarenbegroting ... 41
8.2. Meerjaren balans en meerjaren kengetallen ... 46
8.3. Meerjaren kasstroom prognose ... 48

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2. ALGEMENE INFORMATIE

2.1. Juridische structuur

De rechtspersoon is een stichting met de naam: Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs (GSO). De stichting is opgericht op 19 december 2019 en is gevestigd te Houten en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 30265539. In verband met de fusie op 1 januari 2020 is er op 19 december 2019 een statutenwijziging vastgesteld. Voorafgaand aan de fusie op 1 januari 2020 heeft er op 27 december 2019 een bestuursoverdracht van Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland aan GSO plaatsgevonden. Aan de stichting zijn geen andere partijen verbonden.

2.2. Organisatiestructuur

Managementstatuut

Met verwijzing naar en in aanvulling op de statuten stelt het managementstatuut regels ten aanzien van de taken en bevoegdheden van de raad van toezicht, raad van bestuur en de directeuren. Het 'Bestuurs- en toezichtsreglement' en het 'Reglement directeurenberaad' vormen samen het managementstatuut

Toezicht

De raad van toezicht houdt toezicht op de Stichting en de onder de Stichting ressorterende scholen en expertisecentrum KANS met inachtneming van de wet, de statuten en de op basis daarvan vastgestelde regelingen. Voor samenstelling toezichthouder en nevenfuncties zie het separaat toegevoegde verslag 2020 van de raad van toezicht.

Voorzitter	De heer R. van Veen
Vicevoorzitter	Mevrouw M. van den Berg
Lid	De heer L. Bras
Lid	De heer F. Eijsink
Lid	De heer H. Kwant
Lid	De heer A. Maas
Lid	Mevrouw E. Poortvliet
Lid	De heer R. Verkerk
Lid	Mevrouw A. Vermeulen

Bestuur

De raad van bestuur (collegiaal bestuur) vervult de uitvoerende bestuurderstaak binnen de stichting en de onder de stichting ressorterende scholen en expertisecentrum KANS met inachtneming van de wet, de statuten en de op basis daarvan geldende regelingen. Per domein is een van de bestuurders in principe eerste aanspreekpunt.
De raad van bestuur levert ten behoeve van de raad van toezicht periodiek een managementrapportage aan, waarin de raad van toezicht wordt geïnformeerd over ontwikkelingen, voortgang en terugkoppeling zodat deze de toezichthoudende taak kan uitvoeren.
De beide bestuurders vervullen, in 2020, geen nevenfuncties buiten de organisatie.

Bestuurder	De heer R. Damwijk
Bestuurder	De heer F. Meeuwes

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

School/college/ KANS directie
De school/college/KANS directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school/KANS en uitvoering van het beleid.
De directeuren leveren ten behoeve van de raad van bestuur periodiek een managementrapportage aan, waarin de raad van bestuur wordt geïnformeerd over ontwikkelingen, voortgang en terugkoppeling zodat deze de bestuurlijke taak kan uitvoeren.

Directeur Berg en Bosch College Bilthoven	De heer N. Rosenbaum
Directeur Berg en Bosch College Houten	Mevrouw B. van de Kant
Directeur Berg en Bosch College Houten	Mevrouw E. von Piekartz
Directeur Berg en Bosch School Bilthoven	De heer P. Gerritsen
Directeur Berg en Bosch School Houten	De heer T. Wennekes
Het Anker Wijk bij Duurstede	Mevrouw I. Westerveld
De Kristal Maarssen	Mevrouw B. Vendrik
Van Leersumschool Zeist en Veenendaal	De heer P. de Vaal
De Stuifheuvel Zeist	De heer M. van Oostveen
De Wissel	Mevrouw E. Wiebenga
Kans in Onderwijs	De heer V. Markowski
	Mevrouw A. Koot, interim-directeur vanaf juni 2020

Directeurenberaad
Het directeurenberaad bestaat uit de bestuurders en de directeuren.

Centraal bureau
Leden van het centraal bureau ondersteunen de raad van bestuur en de directies van de scholen.
Functies opgenomen binnen het centraal bureau

Bestuursondersteuner
Beleidsmedewerker p&o
Beleidsmedewerker financiën (controller)
Beleidsmedewerker huisvesting
Stafmedewerker financiën
Stafmedewerker huisvesting
Privacy Officer
Adviseur ICT

Medezeggenschap
Er is een medezeggenschapsstatuut, een GMR reglement en een MR reglement per school.
Hierin zijn de bevoegdheden van medezeggenschap vastgelegd

Organigram.

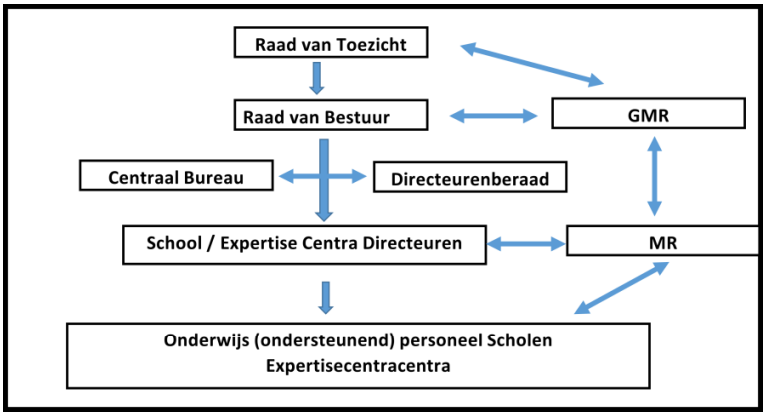

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

2.3. Kernactiviteiten (en strategie)

Visie

Leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften krijgen de kans om hun talenten te ontwikkelen. Het uiteindelijke doel is leerlingen te leren hoe zij later als zelfstandige en zelfbewuste burgers kunnen functioneren in de samenleving van morgen. GSO biedt hiertoe lesplaatsen, arrangementen en ondersteuning (scholen en KANS). Ouders en professionals werken samen aan de ontwikkeling van de leerling en er is maximale afstemming met alle bij de ontwikkeling van de leerling betrokken instanties.

Missie

GSO is een ondernemende partner in het realiseren van een kans voor leerlingen van 4 tot 20 jaar met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Wat ons daarbij drijft is leerlingen te leren hoe zij zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving.

Activiteiten

1. We onderzoeken, ontwikkelen en bieden samen met onze partners nieuwe vormen van onderwijs en ondersteuning aan.
2. We dragen onze expertise over aan basisscholen, organisaties, kinderen en ouders (ondersteuning).
3. We bieden lesplaatsen speciaal (basis) en (voorgezet) onderwijs aan (onderwijs).

Strategie

Als actief kennisnetwerk zoekt GSO de verbinding en de samenwerking met ouders, scholen, besturen, samenwerkingsverbanden, jeugdhulp, onderzoeksinstituten, universiteiten, gemeenten en andere relevante organisaties om onze visie te verwezenlijken. GSO neemt het voortouw en investeert in een goede relatie met externe partijen en stakeholders.

GSO is een gemeenschap van professionele instellingen en speelt in op de veranderende behoeften van onze omgeving. Elke instelling van GSO werkt transparant, efficiënt en, doelgericht. Bij alle activiteiten is kwaliteit het uitgangspunt.

Uitgangspunt hierbij is dat GSO ernaar streeft dat leerlingen zoveel mogelijk onderwijs genieten binnen de eigen sociale context. Daar waar nodig bieden de instellingen van GSO ondersteuning aan anderen om dat waar te kunnen maken. Daarnaast is het geven van onderwijs een hoofdtaak van de meeste instellingen van GSO. Het doel daarbij is dat leerlingen zo veel mogelijk kunnen doorstromen naar een vorm van regulier onderwijs. Desalniettemin is het voor leerlingen die voor langere tijd zijn aangewezen op het onderwijs dat GSO aanbiedt mogelijk, indien gewenst en behorend tot de capaciteiten van een leerling, een diploma voor het voortgezet onderwijs te behalen.

Ambities van de stichting

1. GSO is een transparante, effectieve organisatie.
2. GSO ontwikkelt en levert meetbare en/of zichtbare kwaliteit van onderwijs en ondersteuning; en heeft hoge opbrengsten. Binnen Gewoon Speciaal Onderwijs zijn leerlingen eigenaar van hun leerproces. Leerlingen leren zelfstandig te functioneren in de samenleving.
3. GSO is een gemeenschap van professionals die zijn personeelsleden in staat stelt de dienstverlening aan te passen aan een voortdurend veranderende omgeving, door middel van het bieden van scholing, en het stimuleren van ontwikkeling en initiatief.
4. GSO is een ondernemende partner op het gebied van onderwijs en ondersteuning voor kinderen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. De instellingen van

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Gewoon Speciaal Onderwijs bieden, in een voortdurend veranderende samenleving, samen vernieuwende en actieve ondersteunende diensten aan; gericht op kansen voor elk kind. Ouders zijn planmatig en actief betrokken bij de school.

5. De beschikbare middelen worden rechtmatig en doelmatig ingezet om een maximaal en zoveel mogelijk op de leerling afgestemd onderwijsaanbod te realiseren.
6. GSO biedt ondersteuning aan scholen en andere instellingen om leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte in staat te stellen binnen de eigen sociale context naar school te kunnen gaan. Als dat niet mogelijk is dan bieden de scholen van Gewoon Speciaal Onderwijs leerlingen de mogelijkheid onderwijs te volgen dat is (in)gericht op hun specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Samenwerkingsverbanden (inzet onderwijs en KANS in Onderwijs)

Op 1 augustus 2014 is Passend Onderwijs ingevoerd. Wij krijgen leerlingen uit zo'n twintig samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. De scholen verzorgen onderwijs aan sbo en (v)so (cluster 4) geïndiceerde leerlingen. In ons expertisecentrum KANS in Onderwijs wordt onze expertise gebundeld en aangeboden aan de basisscholen van de bovengenoemde samenwerkingsverbanden (swv).
Ca. 7,5% van onze formatie zit in KANS in Onderwijs. Een deel van de scholen krijgt extra middelen van het swv voor bijvoorbeeld ondersteuning van de Jonge Risicogroep in de school.

SWV PO		**SWV VO**	
ZOUT	lid	Zuidoost Utrecht	lid
Profi Pendi	lid	Zuid-Utrecht	lid
Passenderwijs	lid	RUW	actief participerend in overleggen
Utrecht PO	actief participerend in overleggen	Sterk VO	actief participerend in overleggen
De Eem	opting in	Eemland	lid
Rijn en Gelderse Vallei	lid	Barneveld-Veenendaal	actief participerend in overleggen
		Noordwest Veluwe	actief participerend in overleggen
Unita	actief participerend in overleggen	Qinas	actief participerend in overleggen
		Midden-Holland	
		Amstelland Meerland	
		Gorinchem e.o.	
		De Meierij	
		Rivierenland	

Voor actuele trends in de samenwerkingsverbanden wordt verwezen naar de websites daarvan. Bestuur en directies nemen deel aan diverse bijeenkomsten binnen een aantal samenwerkingsverbanden. In overleg met directies en bestuurders van de diverse andere speciaal onderwijsvoorzieningen wordt contact gehouden over ontwikkelingen en voortgang. Ook is er jaarlijks bestuursoverleg met de directies van de samenwerkingsverbanden.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Samenwerking Jeugdhulp
Op verschillende scholen is een specifieke samenwerking met jeugdhulp (gemeente). Het gaat hier bijvoorbeeld om inzet van jeugdhulp bij Onderwijszorgarrangementen (OZA) op kind-, groep-, of schoolniveau.

2.4. Leerlingen

Ontwikkeling leerlingaantal
Het afgelopen jaar (1 oktober 2019 – 1 oktober 2020) is het totale leerling aantal afgenomen met 43 leerlingen. (- 2,9%)
Bij het sbo is het leerling aantal met 15 (- 2,7%) afgenomen. Hierbij is met name de daling van het leerlingaantal op de Wissel met 22 leerlingen (-22,5%) een opvallende.
In het SO zien we een daling van 31 leerlingen (- 6,2%). Het VSO laat een stijging van 3 (+ 0,7%) zien.

	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024
SBO De Kristal	109	116	110	112	110	110
SBO Brede School Het Anker	76	68	69	62	57	55
SBO De Stuifheuvel	256	264	265	265	265	265
SBO De Wissel	107	85	77	65	65	65
SO CP van Leersum, locatie Zeist	181	164	166	166	166	166
SO CP van Leersum, locatie Veenendaal	116	112	111	111	111	111
SO Berg en Bosch, locatie Bilthoven	93	88	90	90	90	90
VSO Berg en Bosch, locatie Bilthoven	225	230	250	250	250	250
SO Berg en Bosch, locatie Houten	110	105	118	122	122	122
VSO Berg en Bosch, locatie Houten	195	193	200	200	200	200
	1.468	**1.425**	**1.456**	**1.443**	**1.436**	**1.434**

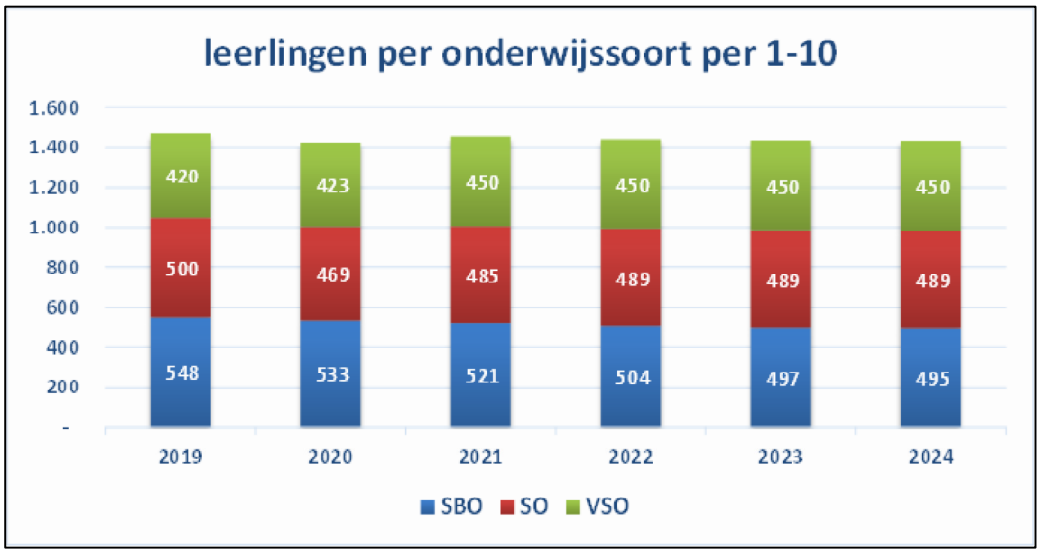

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De scholen zijn algemeen toegankelijk voor kinderen met een toelaatbaarheidsverklaring.
Elke leerling heeft een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) nodig om toegelaten te worden tot de scholen van GSO. Een tlv wordt afgegeven door het samenwerkingsverband (swv).
De tlv is echter geen toegangsbewijs tot de school. Ouders/ verzorgers hebben zelf de verantwoordelijkheid om hun kind aan te melden op een van de scholen. De cvb van de betreffende school/college beoordeelt of een leerling past binnen het ondersteuningsprofiel van de school. De directeur neemt het besluit tot toelating. Wanneer een leerling tot een van de scholen toegelaten wordt, wordt vastgesteld in welk leerjaar, in welke groep en op welke locatie de leerling het best geplaatst kan worden. Dit is afhankelijk van factoren als woonplaats, leeftijd, didactisch niveau, sociaal- emotioneel niveau van de leerling en de samenstelling en de grootte van de groepen.
Het bevoegd gezag van de school is formeel verantwoordelijk voor de uiteindelijke toelating van leerlingen. Het uitgangspunt voor toelating op een van de scholen/colleges is de mogelijkheid om voor een leerling een verantwoord en uitvoerbaar OPP op te stellen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID

De raad van bestuur heeft in 2020 op basis van het fusierapport een beknopt en voorlopig strategisch beleidsplan voor 2020 opgesteld met als thema;
“ZELF DENKEN, SAMEN DOEN; EEN KANS VOOR IEDER KIND.”
Het was de ambitie van de raad van bestuur om in 2020, na uitvoerig overleg met de diverse geledingen in de organisatie, een strategisch beleidsplan voor vier jaar op te stellen. Diverse omstandigheden, waaronder de uitbraak van de COVID-19 pandemie, hebben deze plannen doorkruist. Het voornemen is het beleidsplan voor 2021 met een jaar te verlengen. Vanaf 2022 zal er dan een meerjaren Strategisch Beleidsplan worden opgesteld.
Het beleidsplan 2020 is verdeeld in zes domeinen, deze corresponderen met de verdeling van de domeinen binnen de raad van bestuur:

1. Organisatie (institutioneel)
2. Onderwijs en ondersteuning
3. Personeel en organisatie
4. Financiën en beheer
5. Markt en omgeving
6. Kwaliteitszorg

3.1. Interne beheersing en toezicht (Governance ontwikkelingen)

Het bestuur van de GSO onderschrijft de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs (versie 2017) als lid van de POraad. De raad van bestuur en raad van toezicht van de stichting functioneren als het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag handelt in overeenstemming met wet- en regelgeving, statutaire afspraken en zaken vastgelegd in het managementstatuut.
Met ingang van 2020 is er een vergoeding conform de VTOI richtlijnen voor leden van de raad van toezicht.

3.2. Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. internationalisering

Er zijn in 2020 geen ontwikkelingen geweest op het gebied van internationalisering.

3.3. Horizontale verantwoording

De resultaten van een kalenderjaar worden met de stakeholders gedeeld via een populair jaarverslag. Daarnaast is er uiteraard met diverse partijen (o.a. de samenwerkingsverbanden) een afstemmingsoverleg.

3.4. Zaken met een behoorlijke personele betekenis

Functiegebouw
Op grond van de cao po 2019-2020 diende iedere werkgever het functiegebouw voor de directiefuncties en de OOP-functies te actualiseren. Dit proces diende in eerste instantie uiterlijk 1 augustus 2020 afgerond te zijn. I.v.m. het coronavirus zijn de sociale partners overeengekomen de deadline voor invoering te verleggen naar 1 november 2020.

De beide ‘fusiepartners’ Berg en Bosch Onderwijs en Gewoon Speciaal hadden ieder een eigen functiegebouw en de raad van bestuur heeft het met de invoering van de nieuwe cao de beide functiegebouwen samengevoegd tot één actueel en generiek functiegebouw voor de hele stichting. Dat laatste betekent dat niet alleen de directiefuncties en de OOP-functies, maar ook de functiebeschrijvingen voor leraren en OOP zijn bekeken.

De pgmr heeft in juli 2020 ingestemd met een nieuw functiegebouw voor GSO. Najaar 2020 hebben de directeuren en de raad van bestuur de medewerkers van GSO ingedeeld. Daarbij zijn

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

eventuele functie- en salariswijzigingen met terugwerkende kracht ingegaan op 1 augustus 2020. Getalsmatig was de voornaamste wijziging de herindeling van veel onderwijsassistenten en administratief medewerkers uit 'voormalig' SGS van een functie met schaal 4 naar een functie met schaal 5.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim is in 2020 hoger dan in 2019. De verschillen per school zijn groot (van 1,55% tot 15,88% per jaar), maar verklaarbaar. Er wordt door de directeuren een actief verzuimbeleid gevoerd.
In een apart hoofdstuk wordt de impact van de Covid-19 pandemie op de verschillende onderdelen van de organisatie nader toegelicht.

	2016	2017	2018	2019	2020
SGS	7,83%	7,37%	6,60%	5,40%	
BBO	8,22%	9,97%	11,22%	8,39 %	
GSO					8,62

Vervanging
Per 1-1-2020 is GSO volledig ERD, zonder herverzekering.
GSO participeert met 17 andere besturen in de regio in het Regionaal Transfercentrum Gelderland Utrecht (RTC) met een vervangingspool. Dit biedt mogelijkheden tot kwalitatief personeelsbehoud en gezamenlijke wervingsactiviteiten.
Het lerarentekort doet zich ook gelden bij GSO, met name bij het vinden van vervangers bij ziekte. Een relatief nieuwe ontwikkeling is dat leraren ook tijdens het schooljaar van werkgever wisselen, deze tussentijdse vacatures zijn moeilijker te vervullen dan de vacatures per 1 augustus. Dit heeft ook gevolgen voor de grotere mate van inhuur van (duurder) extern personeel.

Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag
De stichting heeft gekozen voor werkgelegenheidsbeleid. Gedwongen ontslagen zijn alleen mogelijk met een Sociaal Plan of naar aanleiding van onvoldoende functioneren. Onvoldoende functioneren wordt aangetoond door documenten in het personeelsdossier. Teamleden worden in de gelegenheid gesteld zich te verbeteren met concrete doelen. Tevens wordt indien het resultaat onvoldoende blijft een outplacementtraject aangeboden.

In 2020 zijn 55 medewerkers uit eigen beweging vertrokken, waarvan zeven met (keuze) pensioen. Er zijn drie medewerkers uit dienst gegaan d.m.v. een vaststellingsovereenkomst, In de gevallen waarbij sprake is van ontslag anders dan op eigen verzoek, zijn vergoedingsverzoeken bij het Participatiefonds gedaan en akkoord bevonden.
Drie medewerkers hebben o.b.v. een WIA-aanvraag een WIA-uitkering gekregen en zijn, met een vaststellingsovereenkomst, vertrokken. Drie medewerkers zijn vertrokken na einde vervanging (geen uitkeringskosten).

Inzet KANS
Ruim 7,5% (23 fte van de 307 fte – realisatie 2020) ondersteunt vanuit KANS in Onderwijs derden en dan met name de scholen in de samenwerkingsverbanden.
In 2020 zijn we gestart met de afbouw van de losse contracten aangezien deze vorm onvoldoende declarabel bleek te zijn.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Arbeidsmarkttoelage
Leraren die lesgebonden en/of behandeltaken verrichten met leerlingen met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs in het vso hebben vanaf 1 augustus 2020 recht op een arbeidsmarkttoelage. Deze toelage heeft als doel het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van vso-scholen en vso-leraren ten opzichte van het reguliere vo. Het toegekende budget voor het schooljaar 2020-2021 is ontvangen. De regeling is bij GSO nog niet geïmplementeerd. In de jaarrekening is 5/12 van het bedrag opgenomen op de balans per 31-12-2020.

Beloningsbeleid
In 2020 is het beloningsbeleid geharmoniseerd.
Beloningsbeleid of beloningsdifferentiatie houdt in dat er verschil gemaakt wordt tussen individuele medewerkers via de beloning die zij ontvangen. Het gaat er daarbij om dat een persoon of een groep personen 'extra' beloond wordt boven op het vaste salaris.
'Extra' belonen kan daarbij plaatsvinden in geld, in natura of in extra faciliteiten. In alle gevallen heeft het te maken met het honoreren van het behalen van resultaten (prestaties en/of beschikbare competenties). De CAO geeft hiervoor randvoorwaarden aan.
In 2020 heeft de raad van bestuur eenmaal een toelage toegekend. Het betreft hier een bruto toelage van € 200,00 voor de periode van 1 augustus 2020 tot 1 augustus 2021, ter onderbouwing van deze toelage is door de raad van bestuur een opdracht geschreven.

Bestuurders Cao
De VTOI-NVTK en Vereniging voor Onderwijsbestuurders (VvOB) hebben in september 2020 een onderhandelaarsakkoord vastgesteld voor een nieuwe CAO Bestuurders PO en CAO Bestuurders VO. Daaruit zijn twee bestuurders CAO vastgesteld, één voor sector PO en één voor sector VO. De cao treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2020 en heeft een geldigheidsduur tot 1 januari 2021. In beide cao's gaan de salarissen per 1 januari 2020 met 3,4% omhoog. Ook is er een eenmalige uitkering van € 4.000 euro per bestuurder afgesproken (naar rato van de diensttijd en werktijdfactor in de maanden januari t/m oktober 2020). Uiteindelijk is het doel om tot een gezamenlijke bestuurders-cao voor het funderend onderwijs te komen.

Voor de ontwikkeling van een geïntegreerd loongebouw voor de bestuurders in het PO en VO is meer tijd nodig.
Op 13 november 2020 hebben VTOI-NVTK en Vereniging voor Onderwijsbestuurders (VvOB) overeenstemming bereikt over het ongewijzigd verlengen van de Cao Bestuurders PO 2020 en Cao Bestuurders VO 2020 tot 1 april 2021.

Werkdrukverlaging / werkdrukakkoord
In het werkdrukakkoord hebben de onderwijsvakbonden, de POraad en het kabinet afgesproken dat scholen extra middelen ontvangen om werkdruk aan te pakken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Verantwoording besteding werkdrukmiddelen

In 2018 is gestart om te komen tot een beslissing over de besteding van de werkdrukmiddelen. De directies hebben in samenspraak met het team gesproken over oplossingen voor werkdrukverlaging. Op basis van de uitkomst van de gesprekken hebben de directeuren een bestedingsplan met bestedingsdoelen voor de verlaging van de werkdruk gemaakt. Dit dient uiteraard wel te voldoen aan de doelstellingen van de stichting. De MR'en hebben ingestemd met de voorstellen voor de besteding van de werkdrukmiddelen. In dit jaarverslag worden de middelen 2019-2020 voor 7/12 deel en de middelen 2020-2021 voor 5/12e deel financieel verantwoord. Per MR zijn er bestedingsplannen opgesteld.

						besteding in 2020				
brin	school	LL	Bedrag '19-'20	Bedrag '20-'21	Bedrag m.b.t. 2020	personeel	materieel	profess.	op balans	Toelichting
01JW	SBO De Kristal									
	leerlingen per 1-10-2018	104	€ 229,21		€ 13.905					inzet extra leerkracht
	leerlingen per 1-10-2019	109		€ 377,07	€ 17.125					onderwijsassistent
					€ 31.031	**€ 31.031**				leerkracht muziek/ drama
23EZ	SBO De Wissel									
	leerlingen per 1-10-2018	134	€ 229,21		€ 17.917					inzet gymleerkracht en onderwijsassistent
	leerlingen per 1-10-2019	107		€ 377,07	€ 16.811					
					€ 34.728	**€ 39.000**				
09OE	SBO 't Anker									
	leerlingen per 1-10-2018	88	€ 229,21		€ 11.766					inzet in flexibele schil
	leerlingen per 1-10-2019	76		€ 377,07	€ 11.941					
					€ 23.707	**€ 23.707**				
19RT	SBO De Stuifheuvel									
	leerlingen per 1-10-2018	227	€ 229,21		€ 30.351					inzet onderwijsassistent
	leerlingen per 1-10-2019	256		€ 377,07	€ 40.221					inzet vakleekracht muziek/ drama
					€ 70.572	**€ 70.572**				teamuitje
04AK	SO Van Leersum									
	leerlingen per 1-10-2018	276	€ 229,21		€ 36.903					Inzet 2 x leerkracht
	leerlingen per 1-10-2019	297		€ 502,76	€ 62.217					vakleerkracht
					€ 99.119	**€ 99.119**				
02RF	(V)SO Berg en Bosch									
	leerlingen per 1-10-2018	575	€ 229,21		€ 76.881					handhaven bestaande groepsgrootte door inzet
	leerlingen per 1-10-2019	623		€ 502,76	€ 130.508					werkdrukgelden
					€ 207.389	**€ 207.389**				

Prestatiebox

Besturen ontvangen gelden via de zogenaamde prestatiebox. Het doel hiervan is om de prestatie van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten. De gelden van de prestatiebox zijn volledig in de begroting opgenomen en bestemd voor de ambities vanuit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie en kwaliteit.

3.5. Afhandeling van klachten

GSO is aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie. De gegevens van de LKC zijn terug te vinden in de klachtenprocedure. De klachtenprocedure is toegelicht op de website en in de schoolgids van de scholen.

Het streven is dat er, vanaf 2021 voor iedere school een vertrouwenspersoon vanuit de school beschikbaar is voor ondersteuning bij klachten. Daarnaast zijn er vanuit het CED twee externe vertrouwenspersonen aan de stichting verbonden. De namen van de interne en externe vertrouwenspersonen worden vermeld in de schoolgidsen. Er zijn in 2020 geen klachten ingediend bij de Klachtencommissie.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3.6. Algemene verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG kent drie belangrijke pijlers. Binnen deze pijlers zijn weer verschillende aandachtsvelden te onderscheiden die bijdragen aan de verantwoordingsplicht van de AVG.

Beleid

Het privacy beleid moet ontwikkeld en uitgewerkt zijn. De uitgangspunten van de organisatie met betrekking tot verwerking en beveiliging van gegevens van leerlingen en medewerkers dienen duidelijk beschreven te zijn, net als het toewijzen van rollen en verantwoordelijkheden. Bij het ontwikkelen van het beleid zijn ook mogelijke maatregelen, procedures en afspraken meegenomen.

Systeem

De systemen van de organisatie moeten ook 'AVG-proof' worden ingericht. Dat houdt onder meer in dat de juiste autorisaties doorgevoerd moeten zijn en er voldoende (passende) beveiligingsmaatregelen getroffen moeten zijn om een kans op een beveiligingsincident of een datalek zo klein mogelijk te maken.

Mensen

De mensen zijn misschien wel de belangrijkste pijler. Het beleid en de systemen kunnen hoogwaardig worden ingericht maar als medewerkers onvoldoende zijn geïnformeerd kunnen de mogelijkheden van de techniek volledig teniet worden gedaan.

Jaarverslag

In 2020 zijn 5 incidenten gemeld. Zie voor specifieke informatie de incidentenregistratie.
Van de 5 incidenten zijn er 2 aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens .
Voorgekomen typen Datalek:
☒ Persoonsgegevens gemaild of afgegeven aan verkeerde ontvanger (niet in BCC) 3x
☒Hacking, malware en/of phishing 1x
☒Overig 1x
Het jaarverslag AVG 2020 is als bijlage toegevoegd aan het bestuursverslag.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4. ONDERWIJSPRESTATIES

De inspectie heeft in november en december 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij het bestuur, de sbo-scholen en de so-school van de voormalige Stichting Gewoon Speciaal. Hierover is al kort verslag uitgebracht in de jaarrekening 2019.

Bestuur

In het definitieve rapport, in april 2020 vastgesteld, oordeelde de inspectie als volgt: “Het bestuur heeft heel goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Daarbij stuurt het bestuur op de doelen zoals deze in het strategisch beleidsplan (sbp) geformuleerd zijn. Deze sturing is echter weinig zichtbaar, hierdoor wordt de standaard kwaliteitszorg weliswaar als voldoende beoordeeld, maar is door de inspectie een herstelopdracht gegeven om deze sturing op de doelen uit het sbp meer zichtbaar en transparant te maken. De andere twee standaarden binnen het kwaliteitsgebied kwaliteitszorg en ambitie zijn in orde. De inspectie ziet op dit moment geen financiële risico’s die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen.
Ook het financieel beheer is op orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied financieel beheer.

In het verslag zijn de volgende oordelen gegeven op bestuursniveau:

Kwaliteitszorg (KA1):	Voldoende
Kwaliteitscultuur (KA2):	Voldoende
Verantwoording en dialoog (KA3):	Voldoende
Continuïteit (financieel, FB1):	Voldoende
Doelmatigheid (financieel, FB2):	Wordt geen oordeel over gegeven
Rechtmatigheid (financieel, FB3):	Voldoende

Scholen

Op drie van de vier bezochte scholen is de kwaliteitszorg als voldoende beoordeeld. Op de Stuifheuvel constateert de inspectie dat er geen functionerend stelsel van kwaliteitszorg bestaat, omdat er geen (toetsbare) doelen worden geformuleerd. Hierdoor biedt de school onvoldoende garanties voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (art. 12 lid 4 en art. 10 WPO).
Voor de tekortkoming op De Stuifheuvel krijgt het bestuur (de school) een herstelopdracht. Het herstel zal in de tweede helft van 2021 opnieuw worden onderzocht.
In de terugkoppeling zijn de volgende oordelen aangegeven op bestuursniveau:

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De oordelen van de inspectie op bestuurs- en schoolniveau staan weergegeven in onderstaand schema.

	Bestuur	Kristal	VLS	Anker	Stuifheuvel	Wissel	KANS
Kwaliteitszorg en ambitie							
KA1 Kwaliteitszorg							
KA2 Kwaliteitscultuur	V		V		O	V	
KA3 Verantwoording en dialoog	V		V		V	V	
	V			V			
Onderwijsproces							
OP3 Didactisch handelen		V	V		V		
Onderwijsresultaten						Niet te	
OR1Resultaten			V			beoordelen	
Schoolklimaat							
Financieel Beheer							
FB 1 Continuïteit	V						
FB 2 Doelmatigheid	Geen oordeel						
FB 3 Rechtmatigheid	V						

De vier scholen van Berg en Bosch Onderwijs hebben een basisarrangement van de inspectie. In juli 2018 heeft de onderwijsinspectie een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de stichting. Met het bestuur is toen afgesproken dat de kwaliteit van de kwaliteitszorg (KA1), kwaliteitscultuur (KA2), en verantwoording en dialoog (KA3) verbeterd zou worden. De Onderwijsinspectie heeft de kwaliteit op 12 november en 3 december 2019 opnieuw beoordeeld. In het rapport, dat is vastgesteld in maart 2020, stelt de inspectie dat de kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur zichtbaar is verbeterd. Voor het bestuur, de directie en het managementteam zijn taken en verantwoordelijkheden voldoende beschreven en vastgelegd. Intern is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook op andere gebieden heeft het bestuur voor verbetering gezorgd. Zo is de medezeggenschap voldoende ingericht en voldoen de ontwikkelingsperspectieven aan de wettelijke eisen.

Met de onderwijsinspectie wordt afgesproken dat het bestuur in de toekomst duidelijker gaat aangeven wanneer het tevreden is. Op de scholen zal de samenhang tussen de kwaliteitskaarten zichtbaarder gemaakt worden. Daarnaast gaat het bestuur de resultaten die de scholen bereiken met de leerlingen, afzetten tegen de afgesproken doelen/normen.

De inspectie stelt vast dat de stichting groei laat zien in de kwaliteit van het onderwijs. In de kwaliteitszorg laat het bestuur verbetering zien. Toch krijgt het wettelijke opvolgende bestuur de opdracht om scherper aan te geven welke kwaliteit en resultaten het van de scholen verwacht en om op school- en bestuursniveau beter verantwoording af te leggen over de kwaliteit en de resultaten. Dit zal worden onderzocht in de eerste helft van 2021 op bestuursniveau.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De oordelen van de inspectie op bestuurs- en schoolniveau staan weergegeven in onderstaand schema. In 2019 zijn alleen Berg en Bosch School Bilthoven en Berg en Bosch College Houten bezocht door de inspectie.

	Bestuur	BBSB	BBCH
Kwaliteitszorg en ambitie			
KA1 Kwaliteitszorg	V	V	V
KA2 Kwaliteitscultuur	V	G	V
KA3 Verantwoording en dialoog	V	O	O
Onderwijsproces			
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		V	V
Onderwijsresultaten			
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			O

Onderwijskundige en programmatische zaken
Onderwijskundige ontwikkelingen, plannen zijn opgenomen in het jaarplan van iedere school en worden jaarlijks geëvalueerd.

Toetsing en examinering
In de kwaliteitsgesprekken tussen directies en bestuur wordt ook aandacht besteed aan de schoolexamens. Het Berg en Bosch College bespreekt de resultaten met de examinatoren en formuleert op basis daarvan eventueel nieuw beleid.

Het College heeft de ambitie om in 2022-2023 een eigen examenlicentie aan te vragen. Op dit moment doen de leerlingen van het College staatsexamens (havo) of CSE (vmbo) via de licentie van SG Schoonoord. Er is een overkoepelende examencommissie ingericht, onder voorzitterschap van de directies van de Colleges, die voor 2022-2023 moet uitgroeien naar een volwaardig examensecretariaat.

Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg
- Kwaliteitsbeleid wordt volgens planning (instrumenten kwaliteitszorg) uitgevoerd.
- In kwaliteitsrapportage per trimester zijn de normen voor de prestatie indicatoren specifiek gekoppeld aan de uitvoeringsjaren van het Strategisch Beleidsplan (2020).
- Per 1 augustus 2017 is het toezicht van de onderwijsinspectie gewijzigd: Ze begint haar toezicht voortaan niet bij de scholen maar bij het stichtingsbestuur.

Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen
Trends in de samenwerkingsverbanden po/vo
Divers grote en enkele kleinere samenwerkingsverbanden bepalen het speelveld en de leerlingenstroom voor GSO. In een aantal samenwerkingsverbanden van het po zijn concrete ontwikkelingen om onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen te organiseren. Meer ‘thuisnabij’ en "meer inclusief” is veelal de policy van de samenwerkingsverbanden.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4.1. Samenwerken met Samenwerkingsverbanden

Dienstverleningsovereenkomsten samenwerkingsverbanden benoemd in de ondersteuningsplannen (KANS)

In zowel het po als in het vo is er een trend gaande waarbij de reguliere scholen -al dan niet met ondersteuning vanuit de s(b)o scholen (KANS) van GSO- proberen leerlingen langer 'binnen' te houden.

Buitenkans

Aan de andere kant zien we dat er steeds meer thuiszitters komen omdat het lijkt alsof leerlingen tegenwoordig vaker vastlopen in het onderwijs. Op verzoek van en in samenwerking met een samenwerkingsverband is de pilot "Buitenkans" gestart, hier worden thuiszittende basisschoolleerlingen opgevangen. Het doel van deze voorziening is om de leerling, binnen de van tevoren afgesproken termijn, weer terug in het onderwijs te plaatsen.

Het Anker in Wijk bij Duurstede

Het Anker is een concept om kinderen – vanuit Passend Onderwijs – samen binnen één gebouw naar school te laten gaan. De school voor speciaal basisonderwijs SBO Het Anker (Stichting GewoonSpeciaal Onderwijs), openbare basisschool Het Anker (Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede), medewerkers vanuit het jeugdzorgloket van de gemeente Wijk bij Duurstede én opvangorganisatie KMN Kind & Co hebben begin 2017 samen hun intrek genomen in het nieuwe gebouw aan de Hordenweg in Wijk bij Duurstede.
Daarbij gelden ook afspraken voor zogenaamde verbrede toelating, zodat naar kinderen met een TLV voor het speciaal onderwijs naar school kunnen in Het Anker. De gemeente Wijk bij Duurstede neemt deel aan dit initiatief vanuit haar beleid om zoveel mogelijk kinderen thuisnabij onderwijs te bieden én de domeinen onderwijs en jeugd sterker met elkaar te vervlechten. Het Samenwerkingsverband primair onderwijs Zuid Oost Utrecht steunt deze samenbundeling van kennis en kunde, vanuit haar visie om te streven naar meer inclusief onderwijs.
Eind 2020 is aan het Anker vanuit de experimentenregeling de status "Experiment" toegekend.

Intensieve klas Berg en Bosch college Houten en Bilthoven

Op verzoek van twee samenwerkingsverbanden heeft BBO in 2018 samen met een zorginstelling en de gemeentes Houten en De Bilt een voorziening gestart gericht op leerlingen die dreigen uit te vallen. Deze pilot staat bekend als de intensieve klas.
Diverse sbo-scholen hanteren een verbrede toelating binnen een aantal samenwerkingsverbanden.

Arrangement so leerlingen in sbo De Kristal

Sinds 1 januari 2019 verzorgt SBO de Kristal In nauwe samenwerking met Youké een geïntegreerd onderwijs-zorgaanbod. Het geïntegreerde onderwijs-zorgaanbod in de school is bestemd voor kinderen in de jonge basisschoolleeftijd (4 tot en met 7 jaar), die de basisondersteuning van de school overstijgen. Het gaat om kinderen die op het gebied van onderwijs aangewezen zijn op extra ondersteuning in verband met het aanleren van schoolse vaardigheden en waarbij daarnaast vragen kunnen zijn in de thuissituatie omtrent opgroeien en/of opvoeden. Samenwerking tussen ouders en school is zeer gewenst om tot een afgestemde aanpak (en verandering) te komen. Dit reikt verder dan onderlinge afstemming: wat werkt op school kan ook thuis worden toegepast en andersom. Op beide terreinen is aandacht voor dezelfde ontwikkelingsdoelen.
Dit geïntegreerde onderwijs-zorgaanbod wordt verzorgd door de leerkracht en de jeugdzorgmedewerker. De jeugdzorgwerker wordt bekostigd door de gemeente en werkt vanuit Youké. Daarnaast is er een gezinsbegeleider, ook werkzaam vanuit Youké en bekostigd door de gemeente.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

OZA groepen
Binnen GSO zijn er diverse OZA groepen.

Pilot hoog intelligente kinderen met meervoudige ondersteuningsbehoeften (HI&MO
Binnen de GSO is met name binnen de Van Leersumschool en Expertisecentrum KANS veel expertise aanwezig op het snijvlak van gedragsvragen in relatie tot onderwijs. Hoge intelligentie met een combinatie van meervoudige ondersteuningsbehoeften is echter geen specifieke huidige expertise.

In de periode 2018-2021wordt vanuit een gezamenlijk initiatief van het SWV ZOUT en de stichtingen Wereldkidz en GSO geïnvesteerd in de vergroting van kennis én de inrichting van een praktijkexperiment om te komen tot een passend aanbod voor de specifieke doelgroep HI &G. Immers: samenwerken op dit gebied biedt deze kinderen meer kans op een goede onderwijsperiode**.**

4.2. Samenwerken in de regio

PCOU Willibrord
Opvallend voor de instroom voor BBO blijft de populatie leerlingen vanuit Utrecht-Stad. Het beeld in het vo wijkt hier nauwelijks vanaf. Utrecht-Stad en de twee samenwerkingsverbanden ten oosten en ten zuiden van de stad zijn 'hofleveranciers' wat betreft leerlingen die naar het College worden doorverwezen. In 2020 is een intentieverklaring met PCOU-Willibrord ondertekend om jaarlijks een samenwerkingsagenda en investeringsagenda vast te stellen

De Kleine Prins
Er zijn gesprekken opgestart om samenwerking tussen het expertisecentrum van de Kleine Prins en Kans in Onderwijs te onderzoeken.

4.3. Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

- De toenemende complexiteit van onze maatschappij vraagt andere vaardigheden van de kinderen en jongeren en dus andere vaardigheden van het onderwijs.
- De krimp in leerlingaantal in sommige gebieden, heeft financiële gevolgen voor GSO.
- De ontwikkeling van Passend Onderwijs, geeft naast de vele mogelijkheden ook veel administratieve wijzigingen en inhoudelijke onrust. Zoals de evaluatie Passend Onderwijs en de brief van minister Slob met 25 punten.
- Transitie Jeugdzorg was ook in 2020 nog een zoektocht binnen de gemeenten. Transformatie Jeugdzorg en afstemming met Passend Onderwijs moeten nog verder plaats vinden.
- Er is een beweging richting meer inclusief onderwijs in het bao en richting samenwerking sbo en so.
- De spanning op de arbeidsmarkt en het dreigende lerarentekort maakt het moeilijk om aan voldoende gekwalificeerd personeel te komen.
- Corona maatregelen tav het onderwijs, sluiting scholen, ventilatievraagstukken, zie pag. 20 voor een uitgebreide toelichting.
- Er zijn scheve verhoudingen tussen po en vo en vso en vo. Er is een discussie gaande om een regelgeving ten aanzien van funderend onderwijs.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4.4. COVID-19 (Corona)

Het tweede deel van het schooljaar 2019-2020 en schooljaar 2020-2021 kenmerkt zich door de impact van het Coronavirus op het onderwijs, leerlingen en medewerkers.

Dit hoofdstuk brengt in kaart welke onderwijskundige keuzes er zijn gemaakt (wat kon wel en wat kon niet), maar ook wat de opbrengsten uit deze periode zijn. Het laatste deel heeft betrekking op de financiële impact van de coronacrisis.

Invloed op het onderwijs

Bij het vormgeven van het onderwijs ten tijde van de coronacrisis hebben de kernwaarden van het GSO altijd voorop gestaan. Ze waren het kompas van de onderwijskundige beslissingen in deze periode. Al vanaf het begin is er voor gezorgd dat de werkplekken van leerlingen en medewerkers zodanig werden ingericht dat het afstandsonderwijs goed werd ingericht. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel hebben zich en elkaar in maart in korte tijd geschoold in het geven van onderwijs op afstand. Iedere school heeft het lesgeven op afstand zelf vorm gegeven, waarbij steeds een afweging werd gemaakt tussen digitale contactmomenten en zelfstandig werken. Van iedere stap zijn medewerkers, leerlingen en ouders tijdig op de hoogte gebracht, heldere en tijdige communicatie is cruciaal gebleken.

Invloed corona op de fysieke en sociale veiligheid

Met de uitbraak van het coronavirus is onmiddellijk gestart met het aanbrengen van aanpassingen binnen de verschillende gebouwen. Er is een flink aantal maatregelen genomen, die voortdurend zijn aangepast, conform de instructies van het RIVM en de actuele protocollen van het ministerie en de POraad.

Het doel om de fysieke veiligheid van leerlingen en medewerkers zo goed als mogelijk te waarborgen, kwam tot uiting in de volgende meest belangrijke maatregelen:

- Looproutes door het schoolgebouw
- Schoonmaakmiddelen in ieder lokaal en op iedere werkplek
- Posters en overige signaleringen met gedragsinstructies
- Inzet extra schoonmaak
- Inrichten extra koffiepunten om bewegingen te beperken
- Inzet van gespreide pauzes om concentratie leerlingen te spreiden
- Toepassen mondkapjesplicht, vanaf het moment dat dit werd voorgeschreven
- Ventilatie-instructies
- Meer inzet van OOP (waaronder toezichthouders) in het gebouw

De impact van corona geldt niet alleen voor de fysieke veiligheid. Maandenlang was er afstandsonderwijs. Het welbevinden en de sociale veiligheid was ook in die periode voor GSO prioriteit.

- Alle leerlingen voortdurend in het zicht te hebben, ook tijdens afstandsonderwijs. Groepsleerkrachten en mentoren houden nauw contact met de (mentor)leerlingen om hun sociale welbevinden goed te kunnen monitoren.
- Leerlingen bij wie de thuissituatie onderwijs op afstand structureel niet mogelijk maakte, kregen een plek in de opvang voor kwetsbare leerlingen binnen de verschillende scholen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Financiële impact van de Coronacrisis
De raad van bestuur ziet dat de coronacrisis impact heeft gehad op het resultaat in 2020. Met name zien we een toename van de schoonmaak(kosten) en de aanschaf van hygiëne materiaal. Ook is er extra materiaal aangeschaft om de naleving van de coronamaatregelen te handhaven. (posters, vloerstickers ed.)

In het kader van toegekende subsidiegelden zijn er in het kalenderjaar 2020 begeleidingstraject ingericht en uitgevoerd om leerlingen met leervertraging of aanwijsbare achterstanden actief te begeleiden. Op iedere school is daar een plan voor opgesteld. Een deel van de subsidiegelden zijn verantwoord. De verantwoording van de totale subsidie zal in het boekjaar 2021 worden opgenomen in de jaarrekening

Op basis van de uitgaven in 2020, is in de meerjarenbegroting en dan specifiek voor het jaar 2021 een verhoging begroot van een aantal posten, met name de schoonmaak en de aanschaf van hygiëne materiaal.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

5. HUISVESTING

Voor Berg en Bosch School Houten wordt in overleg met de gemeente Houten een bestuurlijke heroverweging gemaakt ten aanzien van de overeenkomst van lening. Voor de overeenkomst geldt nog een resterende looptijd van 5 jaar. Doelstelling van het overleg is een gemeenschappelijk eenduidig besluit van de gemeente Houten en het bestuur van GSO inzake vervolgovereenkomst van geldlening en eigendom. De verwachting is dat het voorstel in het voorjaar van 2021 kan worden voorgelegd aan gemeenteraad en de raad van toezicht.

Berg en Bosch College Bilthoven heeft in overleg met gemeente De Bilt een aantal leerlingen buiten de school in Het Lichtruim in Bilthoven gehuisvest. Hiermee is de gevraagde uitbreiding/medegebruik gerealiseerd. De gemeente heeft weliswaar formeel het uitbreidingsverzoek afgewezen, maar vanuit het bestuurlijk overleg wordt gezamenlijk naar oplossingen gezocht voor de huisvesting.

Als gevolg van een dalend leerlingenaantal op sbo De Wissel is leegstand ontstaan. De stichting heeft toestemming van gemeente Houten om deze leegstand langdurig (5 jaar) te mogen verhuren. Inmiddels verhuurt sbo De Wissel diverse ruimten aan Youké, Auris en Spraakwater. Bij deze huurders is niet alleen sprake van verhuur maar wordt ook onderling samengewerkt en expertise verder ontwikkeld.

In 2020 heeft de stichting als gevolg van de fusie de meerjarenonderhoudsplannen van alle locaties op een eenduidige wijze vormgegeven. Hierbij is aansluiting gezocht bij de organisatie van huisvestingsvraagstukken. Daarnaast is een aansluiting gerealiseerd met de financiële administratie om eenduidig de kosten uit exploitatie of voorziening te verwerken. Voor Het Anker is in overleg met de gemeente MOP opgesteld. KANS is gehuisvest in een locatie in Bilthoven.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6. STRATEGIE EN RISICO'S

6.1. Algemeen

'Policy Governance' is voor de GSO belangrijk. Een grote zelfstandigheid, de toenemende bestuurlijke schaal, meer complexe relaties met de overheid, samenwerkingsverbanden en andere externe belanghebbenden benadrukken de noodzaak voor een doorzichtige en professionele 'governance'. De Governance Code stelt dat er systemen nodig zijn voor risicobeheersing en -controle. Dat is de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. De raad van toezicht heeft de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat deze systemen er zijn en dat het bestuur zorgt voor het adequaat functioneren daarvan. Hierbij gaat het onder andere om het in beeld brengen van risico's voor het realiseren van gestelde doelen en het managen daarvan. Inzicht in risico's stelt de stichting in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat toekomstige investeringen op de lange termijn in verhouding staan tot de vermogenspositie van de stichting. Risico wordt hierbij omschreven als de kans op een gebeurtenis met een effect op het behalen van de doelstellingen.

Risicomanagement kan worden gedefinieerd als het periodiek en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te verminderen en de kans erop te verkleinen. Nut en noodzaak voor risicomanagement is gelegen in een tweetal basisprincipes, die het bestaansrecht van elke organisatie bepalen: het 'conformance-' en 'performance'-motief. Enerzijds om zich te conformeren aan wet- en regelgeving, anderzijds om waarde toe te voegen.

Het eerste motief (conformancemotief) voor risicomanagement is in dit kader een nuttig hulpmiddel. Risicomanagement kent hierbij wel een sterk defensief karakter, 'het moet', het heeft mogelijk een 'check the box-mentaliteit' tot gevolg. In de publieke sector zal het performancemotief betrekking hebben op het realiseren van maatschappelijke doelstellingen. Hierbij kent risicomanagement een offensief karakter. Het is gericht op bedreigingen die het bereiken van deze doelstellingen in de weg kunnen staan. Het performancemotief is dan ook gericht op het waarborgen van het bestaansrecht van de organisatie, ofwel een 'licence to survive'.

Binnen GSO vindt risicomanagement plaats als vast onderdeel van de planning & control cyclus. Daarin worden de meest onderdelen van het risicomanagementproces zoals hieronder doorlopen.

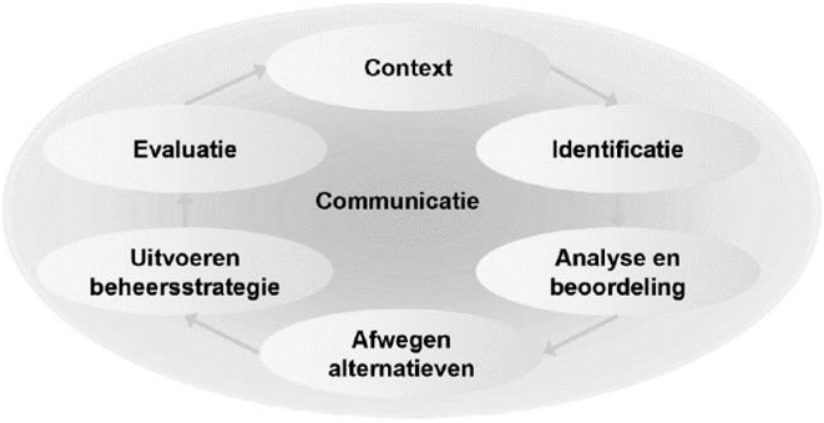

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6.2. Financiële risicoanalyse 2020

Elk jaar worden de risico's besproken met de raad van bestuur. Jaarlijks wordt een financiële risicoanalyse geactualiseerd en (sinds) 2020 toegevoegd aan de meerjarenbegroting. Hierbij worden de meest relevante risico's gekwantificeerd. De risico's zijn uitgesplitst in bouwstenen die in het begrotingsproces zijn gebruikt. De risico's zijn benoemd op de volgende domeinen:

- Leerlingen;
- Onderwijs(kwaliteit);
- Personeel;
- Organisatie;
- Financiën en beheer.

De belangrijkste risico's in het domein ***leerlingen*** zijn:

- Niet tijdig anticiperen op leerlingendaling;
- Stijgend aantal leerlingen VSO i.v.m. T-1 financiering.

Bestaande beheersingsmaatregelen zijn:

- Instroom, uitstroom en doorstroom worden periodiek gemonitord en vergeleken met BRON. Bij afwijkingen wordt actie ondernomen;
- Meerjarig begroten en mogelijkheid tot simuleren;
- Deelname RTC en IPPON (invalpool).

Het belangrijkste risico in het domein ***onderwijs*** (kwaliteit) is:

- (Aanbod scholen sluit niet (meer) aan bij de vraag van Passend Onderwijs / (te weinig) onderwijskundige vernieuwingen (SBO).
- School/ scholen worden onvoldoende beoordeeld door de inspectie van het onderwijs.

Bestaande beheersingsmaatregelen zijn:

- Uitbreiden en ontwikkelen arrangementen, (onderwijskundige) vernieuwingen;
- Opstellen kwaliteitskader;
- Voeren van kwaliteitsgesprekken aan de hand van KSF en PI's vanuit het SBP.

De belangrijkste risico's in het domein ***personeel*** zijn:

- Aanbod Expertise KANS sluit niet aan bij de vraag in het onderwijs;
- Tekortschieten personeelsbeleid met als mogelijk gevolgen: arbeidsconflicten, boete Participatiefonds, transitievergoedingen;
- Krappe arbeidsmarkt: niet tijdig vinden van gekwalificeerd personeel - vast personeel en invallers;
- De lasten van vervangingen overstijgen de besparing van de premie VVF.

Bestaande beheersingsmaatregelen zijn:

- Afsluiten van 3-jarencontracten met SWV e.a. partners;
- Interne en externe mobiliteit van personeel op 'losse' contracten;
- Actief personeelsbeleid voeren door P&O (gesprekkencyclus, vlootschouw, dossiers op orde, wachtgeldbeleid);
- Zij-instromers aantrekken, bij-/omscholen en binden;
- Deelname RTC (invalpool);
- Flexibele schil intern verder ontwikkelen;
- Strategische personeelsplanning (HRM-beleid);
- Aantrekkelijk werkgeverschap;

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

- In de begroting is op basis van inzicht en historie door budgethouder rekening gehouden met vervangingen (zowel in eigen formatie als met externe inhuur);
- Begroting is taakstellend.

De belangrijkste risico's in het domein ***organisatie*** zijn:
- AVG datalekken;
- Kwaliteit management is onvoldoende.

Bestaande beheersingsmaatregelen zijn:
- Elk datalek wordt z.s.m. gemeld;
- Er is een privacy officer aangesteld;
- Er wordt gewerkt met getekende bewerkingsovereenkomsten;
- Belang databeveiliging communiceren en bewustzijn creëren en consequenties van datalekken inzichtelijk maken;
- Er is een (helder) management statuut waarin taken en verantwoordelijkheden staan beschreven;
- De strategische kaders worden bewaakt;
- Aannamebeleid directeuren;
- Verbeteren afstemming en communicatie binnen centraal bureau, directeuren en raad van bestuur. Elkaar kunnen en durven aanspreken op afspraken;
- Verantwoordelijkheden diep in de organisatie leggen.

De belangrijkste risico's in het domein ***financiën en beheer*** zijn:
- Onzekere bekostiging vanuit het Rijk en samenwerkingsverbanden;
- Er is sprake van achterstallig groot onderhoud / te weinig zicht op onderhoudspositie;
- Gemiddelde ouderdom van activa is hoog.

Bestaande beheersingsmaatregelen zijn:
- Inzet control-functie;
- Berichtgeving vanuit PO raad en overheid goed volgen en op anticiperen indien mogelijk en nodig;
- SWV: bestuurlijke dialoog en directe betrokkenheid;
- Leren van knelpunten uit het verleden;
- Er is een ingehuurde beleidsmedewerker huisvesting;
- Het meerjaren onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd;
- Activa en investeringscyclus is/wordt in kaart gebracht;
- Meerjaren investeringsplan (mip) wordt gehanteerd. Dit wordt jaarlijks besproken met budgethouders.

6.3. Verantwoording gevoerd risicomanagement

Vanuit de Code Goed Onderwijsbestuur is het bestuur verplicht verantwoording af te leggen over de risicobeheersing van de organisatie. De wet verplicht de onderwijsinstellingen om in de jaarrekening in hun jaarverslag verantwoording af te leggen over het gevoerde risicomanagement. In 2020 zijn er geen risico's geweest die de huidige strategie of continuïteit van de organisatie negatief hebben beïnvloed en/of ernstig hebben bedreigd.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

6.4. Risico's die zich hebben voorgedaan in 2020

Hieronder is de samenvatting van de risicoanalyse bij de begroting 2020 (uit het najaar 2019) weergegeven. Hierbij zijn de gerealiseerde risico's ernaast gezet (laatste 2 kolommen).

RISICOANALYSE BIJ BEGROTING 2020 Risico	Maximale impact per risico (3 jaar)	Toelichting	Kan dat het risico zich voordoet	Verwachte inpact (3 jaar)	Situatie 2020	Financiële gevolgen 2020
Streefdoelen worden niet behaald, opbrengsten onder inspectienorm	€ 300.000	3 x € 100.000	20%	€ 60.000	niet voorgedaan	geen
Dalend aantal leerlingen S(B)O	€ 1.080.000	3 x 30 x € 12.000	10%	€ 108.000	wel voorgedaan bij	€ -
i.c.m.werkgelegensheidbeleid (3j)	€ 60.000	3 x 5 lokalen (30/15=2) 3 x 2 x € 10.000	10%	€ 108.000	SBO: 24 ll x 5/12 x € 12.000 = € 120.000	(genivelleerd door ingrijpen in formatie)
Stijgend aantal leerlingen VSO ivm T-1 financiering	€ 1.703.333	gem. 27ll per jaar € 20.000 per ll	95%	€ 1.618.167	wel voorgedaan (60 ll groei x € 20K x 5/12 = € 500.000)	€ 320.000 (deels genivelleerd door hoger dan begrote baten)
Aanbod Expertise sluit niet aan bij de vraag in het onderwijs	€ 2.700.000	3 x € 900.000	20%	€ 540.000	niet rendabele losse contracten	€ 385.000 (deels genivelleerd door hoger dan begrote mj contracten swv)
	€ 1.500.000	3 x € 500.000	75%	€ 1.125.000	risico van € 500.000	
	€ 204.900	3 x € 68.300	75%	€ 153.675		
Aanbod scholen sluit niet (meer) aan bij de vraag van PaO	€ 24.000.000	€ 24 mln omzet	1%	€ 240.000	niet voorgedaan	- (positief effect stimuleringsplannen)
Krappe arbeidsmarkt (vast personeel en invallers)	€ 1.200.000	3 x € 400.000	75%	€ 900.000	externe inhuur Overschrijding op begroting is € 700.000	€ 459.000 (deels genivelleerd door lager dan begrote fte's personeel in loondienst en vergoedingen ZV vanuit UWV)
Tekortschieten personeelsbeleid (ziekteverzuim, arbeidsconflicten, boete PF)	€ 2.400.000	3 x € 800.000	25%	€ 600.000	3% meer verzuim externe inhuur (zie eerder)	
(Niet goed functioneren) governance	€ 300.000	3 x € 100.000	10%	€ 30.000	na vaststelling vd begroting is bezoldiging ingevoerd	€ 36.000
AVG datalekken	€ 300.000	per jaar 4% van omzet	10%	€ 30.000	wel voorgedaan	geen
(Onzekere) bekostiging vanuit SWV en Rijk	€ 1.500.000	3x500.000	25%	€ 375.000	wel voorgedaan (veel wijzigingen in bekostiging na vaststellen begroting)	geen
						€ 1.200.000 Tevens genivelleerd door hogere baten lagere lasten t.o.v. de begroting
Totaal over 3 jaar				**€ 5.827.842**		
Totaal over 1 jaar				**€ 1.942.614**		

Proces

Na afloop van het kalenderjaar wordt de voor het boekjaar opgestelde financiële risicoanalyse beoordeeld. Hierbij wordt nagegaan welke netto risico's zich daadwerkelijk hebben voorgedaan (na beheersingsmaatregelen), wat de financiële consequenties zijn (indien mogelijk) en of er andere effecten zijn die het effect van dit risico nivelleren of versterken. De uitkomsten daarvan worden als input gebruikt bij komende financiële risicoanalyses.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

7. FINANCIËN

7.1. Financiële administratie

De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan Groenendijk Onderwijsadministratie.

7.2. Interne allocatie

Binnen GSO worden de lasten van het centraal bureau én de centraal gedragen lasten, zoals de lasten van het administratiekantoor, accountants, (g)mr en rvt gedekt vanuit de afdracht van de scholen, colleges en KANS. De uitgaven t.l.v. de voorziening groot onderhoud worden centraal bepaald. De benodigde dotatie wordt vanuit de scholen gedragen. Hierbij geldt in beginsel als verdeelsleutel het bruto aantal m2 per locatie. Voor de overige lasten van centraal bureau geldt dat als verdeelsleutel de vaste rijksbekostiging per school/college wordt bepaald. In de kaderbrief bij de begroting staat dit nader uitgewerkt. De scholen dragen t.b.v. de dekking van centraal bureau en centraal gedragen lasten circa 6% af van hun 'vaste' rijksbekostiging. De basis is daarvoor de personele lumpsum, P&A budget, prestatieboxmiddelen en materiële instandhouding.

7.3. Planning- en control

Vanuit de PDCA cyclus wordt jaarlijks de (meerjaren)begroting opgesteld met de dan geldende uitgangspunten, leerlingenprognoses en bekostigingsgegevens. In deze begroting wordt de vertaling naar financiën gemaakt vanuit de schoolplannen en het meerjaren bestuursformatieplan. De begroting wordt vooraf aan het komende begrotingsjaar opgesteld en door de raad van toezicht goedgekeurd en door de raad van bestuur vastgesteld. De goedgekeurde (meerjaren)begroting maakt onderdeel uit van de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag.

Voorafgaand aan de begroting worden de (financiële) kaders vastgelegd in de kaderbrief bij de begroting. Naast algemene uitgangspunten zijn ook financiële kaders m.b.t. exploitatie en balansverhoudingen hierin opgenomen. Binnen stichting GSO willen we het financieel bewustzijn verder stimuleren. Het gaat er hierbij om de verdeling en besteding van financiële middelen te baseren op visie en doelen van de scholen, waarin zowel de basis op orde als de mogelijke eigen ambities vertrekpunt zijn. Transparantie aan helderheid van afspraken aan de voorkant zijn daarbij essentieel.

Het meerjaren bestuursformatieplan dient (conform CAO) uiterlijk per 1 mei voorafgaand aan het nieuwe schooljaar ter instemming te worden voorgelegd aan de PGMR.

De schooldirecties kunnen hun exploitatie en fte inzet monitoren met behulp van de online rapportages die beschikbaar zijn gesteld door het administratiekantoor. De raad van bestuur en de raad van toezicht worden per kwartaal voorzien van tussentijdse financiële rapportages. Realisatie wordt vergeleken met de begroting en geanalyseerd, waarbij tevens een eindejaarprognose (forecast) van het resultaat wordt opgesteld. Een balans en kengetallen maken onderdeel uit van deze rapportages. Financiële beschikkingen van het ministerie en de samenwerkingsverbanden worden gecontroleerd en vergeleken met de gemaakte aannames in de begroting. Bij de rapportages wordt telkens beoordeeld welke aannames en risico's van toepassing zijn. Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning en control cyclus. Het regelmatig evalueren, actualiseren en mogelijk bijstellen en actie ondernemen zijn een belangrijk punt van aandacht.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De directeuren rapporteren ieder kwartaal aan de raad van bestuur op welke posten de werkelijke baten en lasten meer dan 10% afwijken van de goedgekeurde begroting en geven een verklaring voor deze afwijking. De raad van bestuur legt ieder kwartaal verantwoording af aan de raad van toezicht.

7.4. Financiële kaders vastgesteld door de toezichthouder

Zoals aangegeven zijn in de kaderbrief bij de begroting de financiële kaders voor exploitatie en balansverhoudingen weergegeven. Deze staan hierna weergegeven.

Financiële kaders voor exploitatieverhoudingen

1. Er is een sluitende exploitatie;
   - *norm: de baten zijn hoger of gelijk aan de lasten.*
2. Het exploitatiesaldo staat de gewenste vergroting van reserves toe;
   - *norm: rentabiliteit tussen 1% en 5%.*
3. Er is een gezonde verhouding tussen structurele baten en structurele lasten;
   - *norm: geen structurele lasten op tijdelijke baten.*
4. De lasten van het onderwijs zijn sectorconform;
   - *norm: nog niet vastgesteld, indien in de toekomst de gemiddelde baten en lasten van SBO/SO/VSO scholen bekend zijn, kun je deze gebruiken om je eigen efficiency te vergroten.*
5. De exploitatierekening is gebaseerd op een zorgvuldige en voorzichtige periodetoerekening;
   - *norm 1: bij elkaar horende baten en lasten worden in dezelfde periode (jaar) geboekt.*
   - *norm 2: uitgaan van voorzichtigheidsprincipe (geen rekening houden met twijfelachtige baten en onduidelijke lasten hoog opvoeren).*
6. De exploitatierekening geeft een realistisch beeld van de lasten die voortkomen uit bezit;
   - *norm: alle relevante lasten moeten worden opgenomen, dus ook de afschrijvingslasten.*
7. Toevoegingen aan reserves en dotaties aan voorzieningen zijn gebaseerd op een risicoanalyse.
   - *norm: de aard en de omvang van reserves en voorzieningen is gebaseerd op een risicoanalyse en vastgelegd in een bijbehorend beleidsplan.*

Financiële kaders voor balansverhoudingen

1. De solvabiliteit en de liquiditeit liggen op het gewenste niveau;
   - *norm: solvabiliteit is 40% of hoger (dit kengetal geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om binnen langere termijn aan zijn verplichtingen te voldoen).*
   - *norm liquiditeit: is minimaal 1,5 (dit kengetal geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om op korte termijn aan zijn verplichtingen te voldoen).*
2. De vermogensbuffer (= eigen vermogen - de materiële vaste activa als percentage van de rijksbijdrage OC&W) heeft het gewenste niveau;
   - *norm:10%,*
     Indien de vermogensbuffer boven de 15% uitkomt, wordt het deel daarboven projectmatig ingezet voor onderwijsverbetering. Andere optie is om de afdrachten van de scholen daarop aan te passen t.b.v. inzet op de onderwijsverbetering.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. De balans geeft een reëel beeld van de bezittingen;
   - *norm: alle duurzame bezittingen moeten op de balans terug te vinden zijn.*
4. De benodigde reserve is gebaseerd op een risicoanalyse, waarbij de bruto-risico's, de beheersingmaatregelen en de netto-risico's worden bepaald passend bij het risicoprofiel van de organisatie.

7.5. Toelichting op het resultaat

Het jaar 2020 is afgesloten met een negatief resultaat van € 532.000 waar een negatief resultaat 2020 was begroot van € 165.000. Dit geeft een negatieve afwijking van € 367.000. Hierna is een opstelling van de staat van baten en lasten opgenomen met hierin de verschillen per rubriek.

Kalenderjaar	begroot 2020	realisatie 2020	verschil
Totaal baten			
Rijksbijdragen	€ 24.200	€ 25.842	€ 1.642
Gemeentelijke bijdragen	€ 21	€ 52	€ 31
Overige baten	€ 1.197	€ 1.058	€ -139
Eindtotaal	**€ 25.417**	**€ 26.952**	**€ 1.535**
Totaal lasten			
Personele lasten	€ 22.284	€ 24.065	€ 1.781
Afschrijvingen	€ 433	€ 420	€ -13
Huisvestingslasten	€ 1.242	€ 1.272	€ 31
Overige instellingslasten	€ 1.633	€ 1.712	€ 79
Eindtotaal	**€ 25.591**	**€ 27.469**	**€ 1.878**
Saldo baten en lasten	**€ -175**	**€ -517**	**€ -343**
Saldo financiele baten en lasten	**€ 10**	**€ -11**	**€ -21**
Resultaat	**€ -165**	**€ -529**	**€ -364**

Bedragen zijn afgerond op € 1.000, -
Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

Hierna is een toelichting weergegeven van de categorieën die het meest afwijken (daarmee een afwijking groter dan € 75.000 t.o.v. de begroting). Dat is van toepassing in de categorieën *(rijks)bijdragen, overige baten, personele lasten* en *overige instellingslasten*.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

(Rijks)bijdragen
Deze baten zijn € 1.642.000 hoger dan begroot. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door onderstaande:

In maart 2020 zijn de *incidentele* convenant gelden ontvangen. Het SBO en het (V)SO kregen, naast de eenmalige middelen eind 2019, in maart 2020 nog extra incidentele aanvullende bekostiging in het kader van convenant aanpak lerarentekort. Het gaat hier om een totaalbedrag van € 252.000. Deze baten dienen volledig te worden toegerekend aan kalenderjaar 2020.

Op 17 juli 2020 is de definitieve regeling van de personele bekostiging 2019-2020 gepubliceerd. Dit geeft circa 3,5% stijging ten opzichte van de bekostiging van het voorgaande schooljaar. Deze extra baten vallen volledig in de eerste 7 maanden van 2020, aangezien kalenderjaar 2019 reeds is afgesloten. Daarnaast is de personele bekostiging 2020-2021 in september 2020 aangepast. In totaal zien we een positief effect ten opzichte van de begroting 2020 van circa € 748.000.

De baten vanuit de samenwerkingsverbanden vallen ook hoger uit dan oorspronkelijk begroot. In totaal is in de verslagperiode € 393.000 meer gerealiseerd dan begroot. Het gaat hier om onder andere groeibekostiging, de 2% regeling en diverse andere bijdragen zoals een afrekening project hoog intelligent over 2018-2019, Sterk VO ondersteuning docenten, VSV subsidies en bekostiging intensieve klas. Er was begroot op basis van hetgeen destijds bekend was. Op dit onderdeel is behoudend begroot.

Er is destijds ook begroot op basis van de toen bekende gegevens voor diverse subsidies, zoals subsidie zij-instromers en subsidie studieverlof (lerarenbeurs). In de realisatie zien we hierbij dat er meer is toegekend dan begroot. Ook zijn er subsidies in 2020 toegekend die niet bekend waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2020, zoals subsidies *Onderwijsassistent tot leraar* en de subsidie *Inhaal en ondersteuningsprogramma's*., In totaal een positieve afwijking van € 122.000.

Als laatste kan worden aangegeven dat de baten m.b.t. het penvoerderschap ZOUT (€ 128.000) in de baten zijn opgenomen. Deze baten zijn in de jaarrekening gerubriceerd onder de doorbetalingen rijksbijdrage SWV. De hiermee samenhangende lasten (€ 128.000) zijn opgenomen onder de *personele lasten*, per saldo resultaatneutraal.

Overige baten
Deze categorie komt per saldo € 139.000 lager uit dan begroot. Dat wordt, evenals is aangegeven in tussentijdse rapportages, met name veroorzaakt doordat de *overige baten personeel* (baten uit 'losse contracten' bij KANS) achterblijven ten opzichte van hetgeen is begroot voor 2020. In de begroting is uitgegaan van een declarabel percentage van 65% voor de 5,5 fte inzet hierop. De lager dan begrote inzet wordt versterkt door de Coronacrisis. We zien dat bij KANS deze personele baten met € 501.000 achterblijven in 2020. De niet declarabele contracten worden afgebouwd.

Daarnaast blijven de baten schoolreizen, schoolkamp en overblijven achter, mede veroorzaakt door de effecten van Corona. De daarmee samenhangende lasten vallen ook lager uit dan begroot.

De eenmalige bate ter dekking van de herwaardering van de OOP-functies in april 2020 beperkt de onderschrijding in deze categorie. Deze is uitgekeerd via het Participatiefonds (Pf). Het gaat om een bedrag van € 338.000. Het Pf heeft op basis van een vroegere afspraak tussen OCW en vakbonden vanuit de geïnde premie geld gereserveerd voor arbeidsmarktmiddelen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De afgelopen jaren is er geen bestemming gegeven aan het bedrag in deze reserveringspot. In de cao-onderhandelingen destijds hebben de sociale partners een bestemming bepaald voor de overgebleven reservering. Daaruit is deze eenmalige uitkering aan de schoolbesturen in SBO en (V)SO gekomen.
Uiteraard kan met een eenmalig bedrag geen structureel hogere personele last worden gefinancierd. Het biedt alle betreffende schoolbesturen echter wel wat tijd om de begroting weer in lijn te krijgen.

Daarnaast zijn er vorderingen op het UWV opgenomen die voldoen aan de *Regeling compensatie transitievergoeding*. Deze baten waren niet begroot.

Personele lasten
Deze rubriek bestaat uit *salarislasten eigen personeel incl. uitkeringen* en *overige personele lasten*. De totale rubriek overschrijdt de begroting met € 1.781.000 en bestaat uit de volgende overschrijdingen:

Lonen en salarissen incl. uitkeringen	€ 1.025.000
Overige personele lasten	€ 756.000

De overschrijding op de lonen en salarissen (incl. uitkeringen) wordt voornamelijk veroorzaakt door de eenmalige CAO uitkeringen die in februari 2020 is uitgekeerd (circa € 720.000). Daarnaast is in de begroting een te laag bedrag meegenomen voor de CAO verhoging. Die was ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet exact bekend. Deze verhoging is uiteindelijk 4,5% geworden. Bij SGS was rekening gehouden met 3,1% verhoging en bij Berg en Bosch met 2,5% CAO verhoging. Het verschil ten opzichte van de begroting (extra lasten) is € 348.000. In de realisatie is in totaal € 75.000 aan betaalde transitievergoedingen over 2020 uitgekeerd, wat verhogend werkt op de loonkosten. Zoals eerder aangegeven is onder de *overige baten* een vordering transitievergoeding UWV opgenomen.

Daarentegen zijn de uitkeringen vanuit het UWV circa € 100.000 hoger dan begroot. Dit verlaagt de loonkosten. De overschrijding wordt ook deels genivelleerd doordat per saldo iets lagere fte's van personeel in loondienst zijn gerealiseerd dan waarmee rekening was gehouden in de begroting. Daarentegen is de inhuur van externe inzet wel veel groter dan begroot, zie daarvoor de toelichting bij de *overige personele lasten*.

De overschrijding in de rubriek *overige personele lasten* wordt met name veroorzaakt door de hoger dan begrote inhuur van extern personeel. De vraag is of dit was te voorzien, mede ingegeven door Corona. De overschrijding was al geconstateerd in tussentijdse rapportages.

Daarentegen is in de exploitatie te zien dat de begrote lasten van nascholing achterblijven op de begroting. In totaal is € 248.000 aan nascholing gerealiseerd. Daarmee is voldaan de CAO eis op dit onderdeel. De realisatie op de werkdrukgelden komen hoger uit dan begroot, maar blijven binnen de fiscale ruimte. Circa 92% van de ruimte is geboekt op werkdrukmiddelen.

Aan het eind van de het kalenderjaar is de stand van de personele voorzieningen opgemaakt. Dit heeft per saldo geleid tot een afname van de personele voorzieningen. Met name de voorziening langdurig zieken is per saldo afgenomen ten opzichte van de stand per 1-1-2020. De voorziening duurzame inzetbaarheid is daarentegen weer toegenomen. In het verloopoverzicht van de voorzieningen zijn de mutaties te zien.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Overige instellingslasten
Deze categorie overschrijdt de begroting met circa € 79.000. Deze rubriek bevat een veelvoud aan posten. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door hoger dan begrote lasten voor leermiddelen (+ 105.000) en kosten administratiekantoor (+ € 37.000). Daarentegen vallen de lasten voor buitenschoolse activiteiten, excursies en medezeggenschap lager uit dan begroot (-/- € 57.000). De overschrijding van leermiddelen is met name te zien bij de VSO colleges (Houten: + € 65.000 en Bilthoven + € 39.000). De extra lasten m.b.t. het administratiekantoor worden veroorzaakt door invoering van het digitale personeelsdossier en performance management, de administratieve lasten van uitruilregeling en diverse incidentele overige werkzaamheden m.b.t. HRM en afwikkeling jaarverslag 2019.

De onderschrijdingen in de posten buitenschoolse activiteiten, activiteiten, excursies hebben te maken met Corona. De hiermee samenhangende (overige) baten zijn ook lager dan begroot. De overige posten binnen deze categorie vertonen relatief kleinere onder- en overschrijdingen.

7.6. Balans en toelichting financiële positie

Een deugdelijke financiële planning en control is van belang om op een juiste wijze financiële verantwoording te kunnen afleggen. Begrotingen worden ingezet als sturingsinstrument voor de beheersing van activiteiten. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjarenplannen. Afwijkingen worden geanalyseerd en er wordt bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven. In opdracht van het Ministerie van OCW heeft de commissie Don een beoordelingskader aangereikt met kengetallen en signaleringswaarden. Als uitgangspunt geldt dat een doelmatiger financieel beleid ruimte schept voor versterking in het onderwijs. Centrale begrippen hierbij zijn vermogensbeheer en budgetbeheer.

De kalenderjaarbegroting wordt, in samenspraak met de schooldirecties, door het stafbureau, raad van bestuur en administratiekantoor opgesteld. De schooldirecties krijgen de ruimte om zich binnen de gestelde begrotingskaders te bewegen. Afwijkingen worden tussentijds gesignaleerd in de periodieke (financiële) managementrapportages. Hierdoor kan, indien gewenst en indien mogelijk, worden bijgestuurd.

Hierna is de balans opgenomen per 31 december 2020 in vergelijking met
31 december 2019. Beide balansen betreffen momentopnames. Daarbij zijn de belangrijkste wijzigingen op beide peildata kort toegelicht.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Kalenderjaar	2020	2019
1. Activa		
1.1 Materiële vaste activa	€ 3.297	€ 3.008
1.2 Financiële vaste activa	€ -	€ -
Vaste activa	**€ 3.297**	**€ 3.008**
1.3 Vorderingen	€ 1.559	€ 1.738
1.4 Liquide middelen	€ 7.532	€ 7.921
Vlottende activa	**€ 9.091**	**€ 9.659**
Totale activa	**€ 12.389**	**€ 12.667**

2. Passiva		
Algemene reserve	€ 5.755	€ 6.332
Bestemmingsreserve publiek	€ 456	€ 435
Bestemmingsreserve privaat	€ 131	€ 103
2.1 Eigen vermogen	**€ 6.341**	**€ 6.870**
2.2 Voorzieningen	€ 2.739	€ 2.647
2.3 Langlopende schulden	€ 393	€ 397
2.4 Kortlopende schulden	€ 2.914	€ 2.753
Totale passiva	**€ 12.389**	**€ 12.667**

Bedragen zijn afgerond op € 1.000, -
Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

Materiële vaste activa: deze zijn toegenomen. De investeringen in 2020 zijn hoger dan de afschrijvingslasten over 2020. Er is in 2020 voor € 710.000 aan investeringen gerealiseerd.

Vorderingen: de totale stand van de vorderingen is per saldo afgenomen. De belangrijkste vordering is de vordering op het ministerie i.v.m. het betaalritme van de personele bekostiging. In de periode augustus-december wordt minder dan 5/12 van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er op 31 december sprake is van een vordering. Deze vordering loopt in de periode januari - juli terug naar € 0. Vanaf augustus loopt de vordering weer op. De overige vorderingen zijn afgenomen, mede doordat eind 2019 een vordering op het UWV inzake transitievergoedingen was opgenomen. Eind 2020 is deze vordering nihil, aangezien deze zijn ontvangen.

Liquide middelen: de stand van de liquide middelen is afgenomen ten opzichte van de stand ultimo 2019. De daling wordt onder andere veroorzaakt door het negatieve resultaat. In het kasstroomoverzicht wordt nader ingegaan op de ontwikkeling van de liquide middelen.

Eigen vermogen: de mutatie in het eigen vermogen betreft het resultaat over 2020. Dit is te zien bij het onderdeel Statutaire regeling omtrent bestemming van resultaat. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserve privaat en bestemmingsreserve publiek. Zie daarvoor de jaarrekening.

Voorzieningen: de stichting kent een zestal voorzieningen. Het betreft vijf personele voorzieningen (duurzame inzetbaarheid, wachtgelders, jubilea, spaarverlof en langdurig zieken) en de voorziening onderhoud. De personele voorzieningen zijn per saldo afgenomen. De voorziening onderhoud is per saldo toegenomen, doordat de stichtingsdotatie over 2020 de uitgaven over 2020 overtrof.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Kortlopende schulden: de kortlopende schulden zijn eind 2020 hoger dan eind 2019. De schulden bevatten onder andere de te betalen bedragen voor loonbelasting, pensioenpremies en sociale lasten over de maand december. De hieronder opgenomen post crediteuren is hoger. Het blijft een momentopname.

7.7. Kengetallen

De Inspectie hanteert een set aan kengetallen die zij gebruikt bij de beoordeling van de financiële positie van een onderwijsinstelling. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is. De bepaling van aangepast financieel toezicht vindt plaats in de vorm van een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw worden genomen. De door de inspectie gehanteerde waarden staan hierna vermeld.

	Omschrijving	Signaleringswaarden
1	Solvabiliteit 2, ((eigen vermogen + voorzieningen)/totale passiva)	< 0,3
2	Liquiditeit (current ratio), (vlottende activa/kort vreemd vermogen)	Funderend onderwijs < 0,75 Mbo + ho <0,5
3	Huisvestingsratio ((huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen)/totale lasten	Funderend onderwijs > 0,10 Mbo + ho > 0,15
4	Weerstandsvermogen, (eigen vermogen/totale baten)	< 0,05
5	Rentabiliteit (resultaat/totale baten),	3-jarig < 0 2-jarig < -0,05 1-jarig < -0,10

Bron: https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/richtlijnen/2016/09/23/kengetallen-en-signaalwaarden-continuiteitstoezicht

Het is van belang om de kengetallen in samenhang te bezien. In onderstaande tabel zijn de berekende kengetallen opgenomen, waarbij als benchmark het gemiddelde voor SBO 2019 en SPEC 2019 zijn opgenomen. Dit is de meest actuele informatie vanuit DUO.

Kalenderjaar	2019	2020	Signalerings-grens Inspectie	Gemiddelde SBO 2019 *	Gemiddelde SPEC 2019 *
Kengetallen					
Solvabiliteit 1	54,2%	51,2%	geen	**66,0%**	**62,0%**
Solvabiliteit 2	75,1%	73,3%	> 30,0%	**75,0%**	**73,0%**
Liquiditeit	3,51	3,12	> 0,75	**3,34**	**3,20**
Rentabiliteit	-4,7%	-2,0%	> 0% (3 jarig)	**0,5%**	**0,9%**
Weerstandsvermogen (definitie Inspectie)	27,8%	23,5%	> 5,0%	**40,7%**	**31,3%**
Huisvestingsratio	4,7%	4,9%	< 10,0%	**6,5%**	**5,5%**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Solvabiliteit
Bij de solvabiliteit 2 gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen, inclusief voorzieningen en het totaal van de passiva.

Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Beoordeling van het eigen vermogen kan niet los worden gezien van de beoordeling van de hoogte van de voorzieningen. Wanneer deze niet toereikend zijn om de toekomstige verplichtingen te dekken, zal aanvulling vanuit het eigen vermogen moeten plaatsvinden. In geval van een gezonde financiële positie, is een ondergrens van 30% wenselijk, aldus de inspectie. GSO hanteert een ondergrens van 40%.

➔ Solvabiliteit is voldoende en ligt (ruim) boven de gestelde signaleringsgrens en de GSO-ondergrens.

Liquiditeit
Bij liquiditeit gaat het erom of het bevoegd gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit zou volgens de inspectie deze minimaal 0,75 moeten zijn. GSO hanteert een ondergrens van 1,5.

➔ Liquiditeit is voldoende en ligt (ruim) boven de gestelde signaleringsgrens en de GSO-ondergrens.

Rentabiliteit
Rentabiliteit is het resultaat van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering/de totale baten. In principe heeft een onderwijsinstelling geen winstoogmerk. Vanuit dat principe kan de rentabiliteit 0 zijn. Vanuit het verleden is meer dan afdoende (algemene) reserve opgebouwd uit positieve resultaten. Afname hiervan kan alleen door het realiseren van negatieve resultaten. De negatieve begrote resultaten ontstaan doordat we bewust willen inzetten op rechtmatige en beleidsrijke besteding ten behoeve van het onderwijs. GSO hanteert een grens die ligt tussen de 1% en de 5%.

➔ De rentabiliteit is voor zowel 2019 als 2020 negatief. Er wordt bewust ingezet op reserves.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van het risicomanagement voor de stichting. Bekeken wordt in hoeverre de stichting zich een tekort kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves. Het is van belang waartoe reserves worden aangehouden, of - bij negatieve stand - waardoor een negatieve stand wordt veroorzaakt. Te hoge reserves duiden op "spaargedrag", te lage reserves kunnen duiden op zorgeloos financieel management. De inspectie geeft een minimum signaleringsgrens aan van 5%. GSO heeft in haar kaderbrief aangegeven dat een minimumgrens van 15% wordt gehanteerd. Uit de geactualiseerde risicoanalyse is het weerstandsvermogen bepaald dat passend is bij het risicoprofiel van de organisatie.

➔ Dit kengetal ligt boven de gestelde signaleringsgrens en ligt ook boven de 15% grens die in de kaderbrief van GSO is gesteld.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Huisvestingsratio
Dit kengetal geeft de verhouding aan tussen de huisvestingslasten en de totale lasten. De inspectie geeft in haar set met signaleringsgrenzen aan dat deze niet meer dan 10% mag bedragen.

➔ GSO voldoet hieraan en blijft onder het gestelde maximum.

Normatief eigen vermogen
De inspectie heeft een nieuwe signaleringswaarde in 2020 geïntroduceerd. Daarvoor is een formule ontwikkeld (gepubliceerd in juni 2020) om te berekenen wat een schoolbestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. De hoogte ervan is de signaleringswaarde. Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het bovenmatig zijn.

De inspectie alleen kijkt naar het publieke deel van het eigen vermogen. Eventueel privaat vermogen valt dus buiten het bestek van de inspectie.

Benadrukt wordt dat het normatieve eigen vermogen geen norm is, maar een startpunt voor een gesprek.

Een organisatie kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden. De inspectie gaat de signaleringswaarde gebruiken in het toezicht op de doelmatigheid.
De formule is als volgt:

Normatief Eigen Vermogen =
- 0,5 * (aanschafwaarde gebouw * 1,27)
- + boekwaarde resterende materiële vaste activa
- + 0,05 * alle baten (onder 12 miljoen oplopend naar 0,1 bij 3 miljoen en daaronder 300.000)

Daarbij wordt door de inspectie uitgegaan van de volgende uitgangspunten:
- Er wordt alleen uitgegaan van materiële vaste activa;
- Van alle materiële vaste activa wordt de boekwaarde genomen, met uitzondering van gebouwen;
- Van de gebouwen wordt de halve herbouwwaarde genomen, te berekenen uit de halve aanschafwaarde, geïndexeerd met de bouwkostenindex voor schoolgebouwen over de afgelopen 15 jaar. Deze index bedraagt over de periode 2004 t/m 2018 1,27;
- De risicobuffer wordt bepaald op 5% van de totale baten (indien deze > € 12 miljoen zijn).

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Op basis van de jaarrekening 2020 geeft dit de volgende uitkomst voor GSO:

Gegevens t.b.v. berekening		
aanschafwaarde gebouwen	€	2.011.196
boekwaarde overige mva	€	1.866.344
eigen vermogen (= EV)	€	6.341.408
Uitwerking		
0,5 x AW gebouw(en) x 1,27	€	1.277.109
boekwaarde resterende mva	€	1.866.344
baten x omvangafh. rekenfactor	€	1.347.599
normatief publieke EV (in €)	€	4.491.052
normatief publieke EV (in % van baten)		16,7%
huidig (publiek) EV (in €)*	€	6.210.739
huidig publieke EV (in % van baten)		23,0%

* Bij de berekening van het huidig publiek eigen vermogen is rekening gehouden met de private geldstromen op balansdatum per 31-12-2020. Deze is, conform de definitie van het normatief publiek eigen vermogen, in mindering gebracht op het totale eigen vermogen.

Bovenstaande toon een afwijking tussen het werkelijk publiek eigen vermogen en het normatief publiek eigen vermogen van afgerond € 1.720.000 per 31-12-2020.

GSO is van mening dat dit vermogen niet '*bovenmatig*' dient te worden genoemd. Immers:

- De eind 2020 geactualiseerde financiële risicoanalyse geeft aan dat een eigen vermogen van minimaal (afgerond) € 5.691.000 nodig is passend bij ons risicoprofiel (de complexiteit van onze stichting en de participatie in een groot gebied met verschillende partijen)
- Bij het opstellen van het nieuwe strategische beleidsplan dat ingaat per 2022 worden nieuwe stimuleringsplannen opgesteld. Om onze visie en ambitie (gestoeld op onderwijs/maatschappelijke ontwikkeling) te verwezenlijken zijn er meer middelen nodig dan wordt bekostigd vanuit de overheid.
- Er zijn, naast de risico's zoals benoemd in de financiële risicoanalyse en meerjaren begroting, nog andere risico's waarmee we als stichting rekening mee moeten houden. Het gaat daarbij om:
    - De effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging die per 2023 ingaat. Bij de vereenvoudiging van de bekostiging per 2023, waarbij van schooljaar-bekostiging zal worden overgegaan op kalenderjaarbekostiging, zal, conform berichtgeving, de vordering op OCW vervallen. Dit heeft geen effect op de geldstromen betreffende de bekostiging van schoolbesturen. Ze krijgen hierdoor niet minder geld. Deze aanpassing leidt wel tot een lagere vermogenspositie bij schoolbesturen. In de huidige schooljaarbekostiging krijgt een schoolbestuur in de eerste vijf maanden van het schooljaar (augustus t/m december) minder dan 5/12-deel van de totale bekostiging. Hierdoor heeft elk schoolbestuur in de administratie een vordering van 7,12% op OCW. Door de overgang naar kalenderjaarbekostiging vervalt deze vordering. Op basis van de jaarrekening GSO 2020 betekent dit een afboeking van circa € 1.476.000.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

- De overgang naar de componentenmethode. Het ministerie van OCW geeft schoolbesturen twee jaar extra de tijd om over te stappen op deze gewenste methodiek. De begroting voor 2023, in het najaar van 2022, moet voor het eerst gebaseerd zijn op de RJ-methodiek voor de verwerking van groot onderhoud. Deze andere wijze van berekenen van de voorziening voor groot onderhoud gaat leiden tot veranderingen in het eigen vermogen. Door te voorzien op componentniveau verwachten we een eenmalige verschuiving van eigen vermogen naar de voorziening, al weten we nog niet wat het effect zal zijn.

- We verwachten een aanpassing in de definitie van signaleringswaarde normatief publiek eigen vermogen. In de huidige signaleringswaarde wordt gerekend met een opslagfactor van 1,27 op de aanschafwaarde van de gebouwen. Deze 1,27 is de index voor 2018, afkomstig uit de bouwkostenindex voor schoolgebouwen. Er wordt uitgegaan van 27% indexatie op onderwijsgebouwen in de laatste 15 jaar (periode 2004 en 2018). Als deze indexatie wordt doorgetrokken naar 2021 zal deze opslagfactor hoger worden en daarmee ook het bedrag aan normatief eigen vermogen.

7.8. Investeringen en financieringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2020 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd. De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjaren balans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren meer dan voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen.

7.9. Treasuryverslag

GSO is ontstaan uit twee stichtingen die beiden een treasurystatuut hadden. Begin 2021 is het treasurystatuut geactualiseerd en op GSO niveau opgesteld. Het treasurybeleid van GSO vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten.

In de regeling staat opgenomen dat er bij de begroting ook een meerjaren kasstroomoverzicht dient te worden opgenomen. Dit maakt ook onderdeel uit van de meerjaren begroting. In de continuïteitsparagraaf is rekening gehouden met de vereisten van een meerjaren balans en zicht op meerjaren liquiditeit.

Er is een behoudend beleid gevoerd ten aanzien van de in te zetten instrumenten. Enerzijds als gevolg van beperkte mogelijkheden vanuit de huidige markt (lage rente), anderzijds vanuit de beperkingen gesteld in het treasurystatuut qua keuze aan instellingen (op basis van huidige ratings) bij de inzet van bijvoorbeeld beleggingsproducten. Voor alle tegoeden is in 2020 gebruik gemaakt van bank- en of spaarrekeningen, welke direct opeisbaar zijn.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

7.10. Analyse van het in de begroting 2020 opgenomen beleid

In 2020 zijn de in het Strategisch Beleidsplan 2020 van in de domeinen genoemde Kritische succesfactoren (KSF) en Prestatie indicatoren (PI) omgezet in normen per kalenderjaar. Ieder trimester wordt in het kwaliteitsgesprek verantwoording afgelegd over deze afspraken.
Het resultaat over 2020 is (zie voor de details de verantwoording over het 4e kwartaal):

1. **Organisatie**: “Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs is een transparante effectieve organisatie:”
    - Het SBP voor 2020 is vastgesteld;
    - Er is een start gemaakt met de harmonisatie van de beleidsstukken;
    - Er is gewerkt aan een gelijkvormige directiestructuur
2. **Onderwijs en ondersteuning**: ”Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs ontwikkelt en levert meetbare en/of zichtbare kwaliteit van onderwijs en ondersteuning en heeft hoge opbrengsten:”
    - In de jaarplannen wordt door de scholen beschreven hoe het onderwijs wordt verbeterd met als kader het kwaliteitsbeleid;
    - In de kwaliteitsgesprekken leggen de directeuren op een eenduidige manier verantwoording af over de kwaliteit van het onderwijs en de opbrengsten;
    - Er is een start gemaakt met het, volgens eenzelfde systematiek, in kaart brengen van de opbrengsten;
    - Naast lesplaatsen is er in arrangementen gefocust op samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg o.a. in de intensieve klas binnen Berg en Bosch College;
    - ICT is ingezet voor de verbetering van de bedrijfsvoering.
3. **Markt en omgeving**: “Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs is een ondernemende partner op het gebied van onderwijs en ondersteuning voor kinderen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.”
    - We zijn bij relevante overlegsituaties proactief aanwezig geweest.
    - De pilot integratie BaO, SBO, SO in Het Anker (met daarin onze SBO Het Anker en steun van VLS en KANS) te Wijk bij Duurstede is, samen met de partners verder vormgeven.
      Eind 2020 is het Anker toegelaten tot de beleidsregel “experiment samenwerking regulier en speciaal onderwijs”.
    - Pilot Hi &MO met VLS Zeist en enkele scholen van Wereldkidz is verder vormgegeven;
    - Voor de samenwerking in Veenendaal tussen Onderwijs (SO/SBO/PO), Zorg en Welzijn zijn een stuurgroep en projectgroepen samengesteld. Het onderzoek naar huisvesting in een gebouw is opgestart.
    - De cluster 4 kleutergroep in De Kristal te Maarssen, met ondersteuning van VLS en KANS, in samenwerking met gemeente Stichtse Vecht en het samenwerkingsverband Passenderwijs
    - Binnen verschillende scholen wordt samengewerkt met gemeente (jeugdhulp) om onderwijs zorgarrangementen (OZA’s) te realiseren
    - Buitenkans (onderwijs aan thuiszitters) in de Stuifheuvel in samenwerking met KANS en SWV ZOUT is voortgezet;
    - De intensieve klas, een pilot die gestart is door de vo samenwerkingsverbanden ZOU en Utrecht Zuid en GSO, is verder uitgebouwd. Daarnaast zijn ‘de
    - Onze ondersteuning/expertiseoverdracht naar buitenzijn gebundeld in KANS.
    - Het Doel, de werkwijze en de financiële haalbaarheid van KANS is geëvalueerd
    - De Ouderbetrokkenheid is planmatig ingevoerd bij de sbo scholen en de van Leersumschool.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4. **Financiën en beheer**: “De beschikbare middelen worden rechtmatig en doelmatig ingezet om een maximaal en zoveel mogelijk op de leerling afgestemd onderwijsaanbod te realiseren.”
    - Er is in 2020 gekozen om de berekening zoals in 2019 gehanteerd voor de afdracht van het Centraal bureau te volgen
    - Er is nog geen uitspraak gedaan of en hoe er een vervolg komt op de inzet van (te) hoge reserves;
    - Alle directeuren binnen GSO zijn geschoold om zelf financiële verantwoordelijkheid te dragen;
    - De dienstverlening vanuit het centraal bureau is op orde.
5. **Personeel**: “Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs is een gemeenschap van professionals, die zijn personeelsleden in staat stelt de dienstverlening aan te passen aan een voortdurend veranderende omgeving door middel van het bieden van scholing en het stimuleren van ontwikkeling en initiatief.
    - Via KANS in Onderwijs worden voor alle medewerkers Master modules in samenwerking met Fontys aangeboden;
    - Heel GSO is Eigen Risicodrager
    - Door, boven formatief, kwalitatief goed personeel te behouden en/of extra aan te nemen hebben we enigszins gepreludeerd op het leraren tekort en geeft dit een steuntje in de rug bij de aanpak van de werkdruk indien het ziekteverzuim daalt;
    - Er wordt samengewerkt met het Regionaal Transfercentrum om vervanging, behoud werkgelegenheid, mobiliteit en het inperken risico’s Wet Werk en Zekerheid verder te ontwikkelen;
    - Er wordt op een aantal scholen gewerkt volgens de werkwijze “Leerkracht”.
6. **Kwaliteit**: “Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs biedt ondersteuning aan scholen en andere instellingen om leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte in staat te stellen binnen de eigen sociale context naar school te kunnen gaan. Als dat niet mogelijk is dan bieden de scholen van de stichting leerlingen de mogelijkheid onderwijs te volgen dat is (in)gericht op hun specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.”
    - Er is gestart met het harmoniseren van het bestuurskader;
    - In samenwerking met het CED is een start gemaakt voor het harmoniseren van het kwaliteitsbeleid;
    - De werkwijze voor het afleggen van verantwoording in het kwaliteitsgesprek/ marap is geharmoniseerd.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

8. TOEKOMSTPARAGRAAF

8.1. Meerjarenbegroting

Onderstaand wordt ingegaan op de toekomstige financiële ontwikkelingen voor GSO. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van onze stichting. Er is geen sprake van majeure investeringen. De opgenomen meerjaren begroting heeft betrekking op vijf jaren. Hierna is de meerjarenbegroting 2021-2025 opgenomen met hieraan onderliggende leerlingenaantallen en de benodigde personele inzet.

Kalenderjaar	2020 *Jaarrekening*	2021 *begroting*	2022 *begroting*	2023 *begroting*	2024 *begroting*	2025 *begroting*
Totaal baten						
(Rijks)bijdragen OCW	€ 25.842.040	€ 25.951.655	€ 25.583.915	€ 26.214.584	€ 26.170.471	€ 26.169.348
Overige overheidsbijdragen	€ 51.890	€ 46.565	€ 46.565	€ 46.565	€ 46.565	€ 46.565
Overige baten	€ 1.058.049	€ 515.997	€ 517.827	€ 519.027	€ 519.027	€ 519.027
Eindtotaal	**€ 26.951.979**	**€ 26.514.217**	**€ 26.148.307**	**€ 26.780.176**	**€ 26.736.063**	**€ 26.734.940**
Totaal lasten						
Personele lasten	€ 24.065.325	€ 23.152.083	€ 22.672.926	€ 22.843.755	€ 22.971.960	€ 22.971.960
Afschrijvingen	€ 420.276	€ 415.580	€ 402.589	€ 394.780	€ 384.202	€ 361.055
Huisvestingslasten	€ 1.272.229	€ 1.344.095	€ 1.344.095	€ 1.344.095	€ 1.344.095	€ 1.344.095
Overige instellingslasten	€ 1.711.644	€ 1.696.912	€ 1.696.500	€ 1.555.600	€ 1.552.500	€ 1.551.800
Eindtotaal	**€ 27.469.474**	**€ 26.608.670**	**€ 26.116.110**	**€ 26.138.230**	**€ 26.252.757**	**€ 26.228.910**
Saldo baten en lasten	**€ -517.495**	**€ -94.453**	**€ 32.197**	**€ 641.945**	**€ 483.305**	**€ 506.030**
Saldo financiele baten en lasten						
Financiele baten	€ 226	€ -25.400	€ -25.200	€ -27.500	€ -28.800	€ -30.100
Financiele lasten	€ 11.692	€ 4.600	€ 4.600	€ 4.600	€ 4.600	€ 4.600
Eindtotaal	**€ -11.466**	**€ -30.000**	**€ -29.800**	**€ -32.100**	**€ -33.400**	**€ -34.700**
Resultaat	**€ -528.961**	**€ -124.453**	**€ 2.397**	**€ 609.845**	**€ 449.905**	**€ 471.330**

Bron: jaarrekening 2020 en de door de RvT goedgekeurde meerjaren begroting 2021-2025
Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

De meerjaren begroting was gebaseerd op het geldende strategische beleidsplan met de daarin opgenomen visie en ambities. Per domein staan hieronder de visie en ambities. De nadere uitwerking in kritische succesfactoren zijn te lezen in het strategische beleidsplan. Het gaat om de volgende domeinen:

1. organisatie;
2. onderwijs & ondersteuning;
3. personeel;
4. markt en omgeving;
5. financiën en beheer;
6. kwaliteit.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Organisatie

Visie

Een organisatie functioneert optimaal als alle medewerkers verantwoordelijkheid dragen en afleggen voor hun eigen bijdrage. Wij vinden dat een organisatie congruent moet zijn: zoals onze leidinggevenden omgaan met onze medewerkers, gaan onze medewerkers om met onze leerlingen. Daarnaast vinden wij dat in onze organisatie zichtbaar moet zijn dat kinderen op hun twaalfde jaar niet 'af' zijn. Ook al verschilt het onderwijsaanbod in s(b)o en vso, in alle andere opzichten (ook pedagogisch) moet sprake zijn van een doorgaande leerlijn. Dezelfde leerlingen, dezelfde docenten, en dezelfde benaderingswijze.

Deze visie leidt heel natuurlijk naar het principe van een professionele cultuur. In die cultuur gaat het om de erkende ongelijkheid. Als mens is iedereen gelijkwaardig, maar tussen professionals zijn er grote verschillen in talenten, kwaliteit en expertise te zien. Wij gaan daar als organisatie van uit en erkennen die verschillen ook. In onze visie is het normaal dat mensen worden aangesproken op wat ze kunnen en dat ze openlijk met elkaar kunnen bespreken wat ze niet kunnen.

Ambitie

GSO is een transparante, effectieve organisatie.

In de (meerjaren) begroting is:

- ➔ *in 2021 rekening gehouden met externe ondersteuning om te komen tot een efficiënte en transparante samenwerking in de driehoek directeuren(beraad), medewerkers van het centraal bureau en bestuur (verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden). Totaal gaat het om € 40.000.*
- ➔ *rekening gehouden met tijdelijk extra middelen ten behoeve van verder harmoniseren van het beleid (waaronder communicatie en personeel, totaal € 75.000)*
- ➔ *rekening gehouden met de bezoldiging van de leden van raad van toezicht (€ 26.000)*
- ➔ *rekening gehouden met de lasten van de (G)MR (conform CAO, totaal € 18.000)*

Onderwijs & ondersteuning

Visie

In het onderwijs van de instellingen van GSO ligt het accent op functioneel en betekenisvol leren. Dit betekent dat het nut van de lesstof voor de leerling duidelijk is en dat de lesstof aansluit bij zijn belevingswereld. Gebrek aan inzicht en perspectief leidt tot interactieproblemen en motivatieproblemen bij het schoolse leren. We helpen iedere leerling om inzicht te krijgen in zijn sterke en zwakke kanten, deze te accepteren en ermee om te gaan. De ondersteuning die we bieden, staat altijd in de context van het onderwijs en de ontwikkeling van de leerling in de klas. Ons doel is dat iedere leerling een passende plek vindt in de maatschappij.

Ambitie

GSO ontwikkelt en levert meetbare en/of zichtbare kwaliteit van onderwijs en ondersteuning; en heeft hoge opbrengsten. Binnen GSO zijn leerlingen eigenaar van hun leerproces. Leerlingen leren zelfstandig te functioneren in de samenleving.

- ➔ *In de (meerjaren) begroting is rekening gehouden met voldoende middelen zoals lesmateriaal (€ 433.000), ICT ondersteuning, waaronder licenties (€ 270.000) , ICT investeringen (€ 83.000) en formatie behorend bij het type onderwijs. Dit is met de budgethouders op basis van inhoudelijke keuzes bepaald.*

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Personeel

Visie

De kwaliteit van het onderwijs wordt bepaald door de mensen die voor de klas staan. De instellingen GSO zien medewerkers als positieve, verantwoordelijke, creatieve en competente professionals. Als zij zich blijven ontwikkelen kunnen zij bijdragen aan teamontwikkeling. Zolang de teams zich ontwikkelen is ook de organisatie in ontwikkeling. Daar waar de ontwikkeling stokt, stelt de organisatie de vraag hoe het beter kan.

Ambitie

GSO is een gemeenschap van professionals die zijn personeelsleden in staat stelt de dienstverlening aan te passen aan een voortdurend veranderende omgeving, door middel van het bieden van scholing, en het stimuleren van ontwikkeling en initiatief.

➔ *In de (meerjaren) begroting is rekening gehouden met middelen t.b.v. professionalisering van medewerkers (€ 325.000). Uiteraard wordt minimaal voldaan aan de bedragen die in de geldende CAO zijn opgenomen. Tevens is er ruimte begroot voor de jaarlijkse stichtingsdag.*

Markt en omgeving

Visie

GSO vindt dat kinderen en jongeren met een speciale onderwijsbehoefte, waar mogelijk, moeten deelnemen aan het reguliere basisonderwijs of het reguliere voortgezet onderwijs. Wat wij hiertoe bieden is ondersteuning en expertise overdracht naar het reguliere onderwijs en een gespecialiseerde vorm van onderwijs voor die leerlingen bij wie dat niet lukt. Deze leerlingen worden naar ons verwezen; wij werven niet en zien onszelf niet als marktpartij maar als partner.

Ambitie

GSO is een ondernemende partner op het gebied van onderwijs en ondersteuning voor kinderen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. De instellingen van GSO bieden, in een voortdurend veranderende samenleving, samen vernieuwende en actieve ondersteunende diensten aan; gericht op kansen voor elk kind. Ouders zijn planmatig en actief betrokken bij de school.

➔ *In de (meerjaren) begroting is rekening gehouden met inzet op diverse samenwerkingen, zoals op het Anker, bestuurlijke samenwerking met De kleine prins, PCOU Willibrord en Brede school Veenendaal (totaal € 50.000).*

Financiën en beheer

Visie

GSO ontvangt middelen van de overheid voor het geven van onderwijs aan een groep kwetsbare leerlingen. Onderwijs gaat voor; in die zin dat het streven is altijd voorrang te geven aan uitgaven die aan onderwijs zijn gerelateerd. Onderwijs wordt verzorgd in goed geoutilleerde, goed onderhouden en op de toekomst gerichte, duurzame gebouwen.

Ambitie

De beschikbare middelen worden rechtmatig en doelmatig ingezet om een maximaal en zoveel mogelijk op de leerling afgestemd onderwijsaanbod te realiseren.

➔ *In het meerjaren onderhoudsplan (dat onderdeel uitmaakt van de meerjaren begroting) is rekening gehouden met het jaarlijks noodzakelijke onderhoud om de gebouwen in stand*

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

te houden t.b.v. het onderwijs. Tevens is er in het meerjaren onderhoudsplan financiële ruimte vrijgemaakt voor duurzaamheidsontwikkelingen.

- ➔ *Er is rekening met het harmoniseren van ICT (beleid) op stichtingsniveau (€ 50.000).*
- ➔ *Er is rekening gehouden met de negatieve rente op de openstaande banksaldi. Deze is bovenschools (op centraal bureau) begroot en wordt vanaf 2021 ten laste gebracht van de algemene reserve.*
- ➔ *De mogelijkheid van schatkistbankieren wordt onderzocht.*

Huisvesting

GSO heeft ten aanzien van de huisvesting het beleid dat deze zoveel mogelijk aansluiten bij de onderwijskundige ruimtebehoefte. De kwaliteit van onderwijs moet geborgd zijn en de ruimtebehoefte is zoveel mogelijk gelijk aan de normatieve ruimtebehoefte.
De onderhoudsplanning van de gebouwen is planmatig en voorziet naast het in standhouden van het gebouw ook in verbeteringen waar gewenst en mogelijk. Aansluitend aan de bovengenoemde strategie van GSO is dit van belang om naast de financiële aspecten ook nadrukkelijk de aspecten mee te nemen die het mogelijk te maken om de ruimtebehoefte met regelmaat te kunnen aanpassen binnen de periode dat er verantwoordelijkheid voor bestaat.

In het huidige meerjarenonderhoudsplan (2020-2040) is voorzien in het vervangingsonderhoud van alle bestaande elementen.
Dit is een statische planning die niet voorziet in verbetering op gebied van:

- Ruimtelijke gewenste kwaliteit;
- Technische kwaliteit;
- Exploitatie en onderhoudsbesparingsmogelijkheden.

Voor de concrete verduurzaming en kwaliteitsverbetering van de huisvesting hanteert SGS het kwaliteitskader huisvesting PO van Ruimte OK en het programma Frisse Scholen 2016 van RVO. SGS volgt bij het verduurzamen van de gebouwen de “Leidraad verduurzamen van schoolgebouwen voor basisonderwijs van RVO uitgave in mei 2015. De duurzaamheidaspecten uit de leidraad vormen hiervoor de grondslag om naast de onderhoudsmiddelen vanuit de voorziening groot onderhoud ook aanvullend te investeren.

1. Om bestaande schoolgebouwen te verduurzamen op basis van onderstaande duurzaamheidsaspecten is een plan van aanpak met verbetermaatregelen noodzakelijk voorzien van een begroting. Hierbij hoort ook een overzicht van de verwachte exploitatie- en onderhoudskosten na de verduurzaming. (TCO-benadering).

Verbetering en verduurzamingsaspecten SGS

- Onderwijskundige ruimte en gebruikskwaliteit (toegankelijkheid, functionaliteit);
- Gezondheid/binnenmilieu (luchtkwaliteit, thermisch comfort, visueel comfort, akoestisch comfortstralingsarm);
- Energie (energieprestatie, besparingspercentages, duurzame energie, aanvullende energiemaatregelen);
- Technische kwaliteit, schoonmaakbaarheid, sociale veiligheid);
- Toekomstwaarde (toekomstgerichte voorzieningen, flexibiliteit, belevingswaarde);
- Duurzame materialen (FSC-hout, milieuvriendelijke verf en dergelijke);
- Milieu (water, afval, materialen, groen);
- Educatie: mogelijke koppeling aan duurzaamheid in het lesprogramma.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Kwaliteit

Visie

Kwaliteitszorg helpt ons om iedere dag iets beter te worden in wat we doen. Dit is de houding die wij van elkaar verwachten. Wij zien voortgaande schoolontwikkeling (verbetering) als het eerste doel van kwaliteitszorg en zelfevaluatie. Het tweede doel is verantwoording naar buiten (verantwoordelijkheid) afleggen.

Ambitie

GSO biedt ondersteuning aan scholen en andere instellingen om leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte in staat te stellen binnen de eigen sociale context naar school te kunnen gaan. Als dat niet mogelijk is dan bieden de scholen van GSO leerlingen de mogelijkheid onderwijs te volgen dat is (in)gericht op hun specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

➔ *In de meerjaren begroting is rekening gehouden met de actualisatie van het kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg (met behulp van externe ondersteuning, ad € 10.000).*

GSO vindt het van belang om zoveel als mogelijk personeel te blijven boeien en binden. De bestaande financiële buffers van GSO kunnen de effecten hiervan dragen. Zie hiervoor de meerjaren balans en de meerjaren kengetallen.

Hieronder de leerlingenaantallen die zijn gehanteerd in de door de raad van toezicht goedgekeurde meerjaren begroting.

Ontwikkeling aantal leerlingen						
Teldatum	**01-10-2019**	**01-10-2020**	**01-10-2021**	**01-10-2022**	**01-10-2023**	**01-10-2024**
Schooljaar geplaatst	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Schoojaar bekostiging (personeel)	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Eindtotaal	**1.468**	**1.425**	**1.456**	**1.443**	**1.436**	**1.434**

Bron: meerjaren begroting 2021-2025

Hierbij dient te worden aangemerkt dat het aantal per 1-10-2019 en 1-10-2020 gerealiseerde aantallen zijn. De leerlingen in de kolommen 2021 t/m 2024 zijn de door GSO geprognosticeerde leerlingenprognoses. Dit zijn eigen prognoses en niet de gemeentelijke prognoses. De gemeentelijke prognoses zijn wel beoordeeld en afgezet tegen de eigen prognoses. GSO maakt voor haar inschatting gebruik van onder andere de gegevens van het samenwerkingsverbanden, maar ook van eigen inzicht op basis van verwachte in-, door- en uitstroom.

Hieronder de fte's die zijn opgenomen in de door de RvT goedgekeurde meerjaren begroting 2021-2025

Bruto formatie in FTE (gemiddeld per jaar)						
Kalenderjaar	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Directie (incl rvb)	16,88	17,00	17,00	16,20	16,20
OOP	103,39	102,06	102,56	102,56	102,56
OP	180,99	174,77	172,59	172,59	172,59
Eindtotaal	**301,25**	**293,82**	**292,15**	**291,35**	**291,35**

Bron: meerjaren begroting 2021-2025

Deze fte's zijn afkomstig uit de meerjaren loonkostenbegroting gebaseerd op de formatie zoals deze bekend is in de salarisadministratie. Tijdens de begrotingsgesprekken met de directies is gesproken over verwachte en/of noodzakelijke inzet op vervangingen bij ziekte en/of andere

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

afwezigheid. Voor zover dit niet was meegenomen in de bestaande formatie en wel noodzakelijk is (inschatting door directies) is hiervoor een stelpost begroot.

Deze stelpost is een bedrag t.b.v. vervangingen eigen rekening door onder andere het eigen risicodragerschap (ERD) voor ziektevervanging. Deze stelpost die als bedrag (veelal een opslagpercentage van de loonsom, zie ook de kaderbrief) betreft formatie (o.a. verwachte tijdelijke uitbreidingen eigen personeel) die niet is meegenomen in bovenstaande tabel met fte's. De actuele personeelsbezetting is voor de komende 5 kalenderjaren begroot en inclusief verwachte personele ontwikkelingen zoals natuurlijk verloop, nu bekende verzoeken voor (deeltijd)ontslagen, herbezetting daarvan, vacatures en vervangingen.

8.2. Meerjaren balans en meerjaren kengetallen

Onderstaand is de meerjaren balans van GSO opgenomen. Hierin zijn naast doorwerking van de effecten uit de exploitatiebegroting ook de verwachte uitgaven uit het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en de meerjaren investeringsbegroting (MIP) opgenomen. Basis is ook de door de raad van toezicht goedgekeurde meerjaren begroting.

Kalenderjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Activa						
1.2 Materiële vaste activa	€ 3.297.480	€ 3.330.665	€ 3.106.991	€ 2.997.861	€ 2.718.859	€ 2.559.754
1.3 Financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vaste activa	**€ 3.297.480**	**€ 3.330.665**	**€ 3.106.991**	**€ 2.997.861**	**€ 2.718.859**	**€ 2.559.754**
1.5 Vorderingen	€ 1.558.738	€ 1.558.738	€ 1.558.738	€ 1.558.738	€ 1.558.738	€ 1.558.738
1.7 Liquide middelen	€ 7.532.352	€ 7.274.946	€ 7.472.580	€ 8.175.460	€ 7.977.032	€ 8.712.325
Vlottende activa	**€ 9.091.090**	**€ 8.833.684**	**€ 9.031.318**	**€ 9.734.198**	**€ 9.535.770**	**€ 10.271.063**
Totale Activa	**€ 12.388.570**	**€ 12.164.349**	**€ 12.138.309**	**€ 12.732.059**	**€ 12.254.628**	**€ 12.830.816**
** waarvan gebouwen en terreinen*	*1.431.132*	*1.420.125*	*1.342.139*	*1.264.153*	*1.186.167*	*1.109.973*
2. Passiva						
Algemene reserve	*€ 5.754.503*	*€ 5.630.050*	*€ 5.632.448*	*€ 6.242.293*	*€ 6.692.198*	*€ 7.163.529*
Bestemmingsreserve publiek	*€ 456.236*	*€ 456.236*	*€ 456.236*	*€ 456.236*	*€ 456.236*	*€ 456.236*
Bestemmingsreserve privaat	*€ 130.669*	*€ 130.669*	*€ 130.669*	*€ 130.669*	*€ 130.669*	*€ 130.669*
2.1 Eigen vermogen	**€ 6.341.408**	**€ 6.216.955**	**€ 6.219.353**	**€ 6.829.198**	**€ 7.279.103**	**€ 7.750.434**
2.2 Voorzieningen	€ 2.739.388	€ 2.639.620	€ 2.611.183	€ 2.595.087	€ 1.667.751	€ 1.772.609
2.3 Langlopende schulden	€ 393.287	€ 393.287	€ 393.287	€ 393.287	€ 393.287	€ 393.287
2.5 Kortlopende schulden	€ 2.914.487	€ 2.914.487	€ 2.914.487	€ 2.914.487	€ 2.914.487	€ 2.914.487
Totale Passiva	**€ 12.388.570**	**€ 12.164.349**	**€ 12.138.310**	**€ 12.732.059**	**€ 12.254.628**	**€ 12.830.817**

Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

De vorderingen zijn in de meerjaren balans gelijk gehouden aan de stand ultimo 2020. Dat geldt ook voor de kortlopende schulden. Het eigen vermogen fluctueert met de geprognosticeerde resultaten. De voorzieningen muteren door de begrote dotaties minus de onttrekkingen. De liquide middelen wijzigen door de exploitatieresultaten, positief gecorrigeerd door de afschrijvingen en dotaties. De investeringen en onttrekkingen hebben een negatieve invloed op de liquiditeit. Het meerjaren kasstroomoverzicht geeft inzicht in de mutaties van de liquide middelen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In onderstaande tabellen is de doorwerking van het MIP en MJOP op respectievelijk de materiële vaste activa en de voorzieningen weergegeven.

Kalenderjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Materiele vaste activa per 01-01	**€ 3.007.618**	**€ 3.297.476**	**€ 3.330.661**	**€ 3.106.987**	**€ 2.997.857**	**€ 2.718.855**
Investeringen	€ 710.134	€ 448.765	€ 178.914	€ 285.650	€ 105.200	€ 201.950
Desinvesteringen	€ 8.136	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Afschrijvingen	€ 412.140	€ 415.580	€ 402.589	€ 394.780	€ 384.202	€ 361.055
Stand per 31-12	**€ 3.297.476**	**€ 3.330.661**	**€ 3.106.987**	**€ 2.997.857**	**€ 2.718.855**	**€ 2.559.750**

Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

Kalenderjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand voorzieningen per 01-01	**€ 2.646.591**	**€ 2.739.388**	**€ 2.639.620**	**€ 2.611.183**	**€ 2.595.087**	**€ 1.667.751**
Dotatie voorz. groot onderhoud	€ 316.120	€ 320.000	€ 320.000	€ 320.000	€ 320.000	€ 320.000
-/- Vrijval voorz. Groot onderhoud	€ -9.915					
-/- Onttrek. voorz. groot onderhoud	€ -112.021	€ -419.768	€ -348.437	€ -336.096	€ -1.247.336	€ -215.142
Dotatie voorziening jubilea	€ 5.641	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Vrijval voorziening jubilea	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onttrekking voorziening jubilea	€ -14.683	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dotatie voorziening spaarverlof	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Vrijval voorziening spaarverlof	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onttrekking voorziening spaarverlof	€ -7.329	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dotatie voorziening wachtgelders	€ 31	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Vrijval voorziening wachtgelders	€ -2.595	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onttrekking voorz.wachtgelders	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dotatie voorziening langdurig zieken	€ 153.861	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Vrijval voorziening langdurig zieken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onttrekking voorz. langdurig zieken	€ -314.464	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dotatie voorz. duurz. inzetbaarheid	€ 105.846	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
/- Vrijval voorz. duurz. inzetbaarh.	€ -27.695	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onttrekking voorz. duurzame inzetb.		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stand voorzieningen per 31-12	**€ 2.739.388**	**€ 2.639.620**	**2.611.183**	**2.595.087**	**1.667.751**	**1.772.609**

Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

Op basis van bovenstaande gegevens zijn de volgende meerjaren kengetallen berekend:

Kengetallen									
Kalenderjaar	2021	2022	2023	2024	2025	Norm GSO	Signalerings-waarde Inspectie	Gemiddelde SBO 2019 *	Gemiddelde SPEC 2019 *
Kapitalisatiefactor	40,6%	41,3%	42,9%	41,4%	43,9%	max 60%	56,7%	56,7%	
Solvabiliteit 1 (excl. voorzien.)	51,1%	51,2%	53,6%	59,4%	60,4%	geen	geen	66,0%	62,0%
Solvabiliteit 2 (incl. voorzien.)	72,8%	72,7%	74,0%	73,0%	74,2%	> 40%	> 30%	75,0%	73,0%
Liquiditeit	3,0	3,1	3,3	3,3	3,5	> 1,50	> 0,75	3,3	3,2
Rentabiliteit	-0,5%	0,0%	2,3%	1,7%	1,8%	1% - 5%	> 0% (3 jarig)	0,5%	0,9%
Weerstandsverm. (def. Inspectie)	23,4%	23,8%	25,5%	27,2%	29,0%	> 15%	> 5%	40,7%	31,3%
Huisvestingsratio	5,3%	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%	<10%	<10%	6,5%	5,5%

Ook meerjarig blijven de kengetallen boven de door de Onderwijsinspectie gestelde signaleringswaarden. Huisvestingsratio blijft onder het gestelde maximum.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

8.3. Meerjaren kasstroom prognose

Op basis van de jaarrekening 2020, de meerjaren balans en de meerjaren begroting kan een specificatie worden gemaakt van de doorwerking van de primaire stromen (resultaat, investeringen in activa en onttrekkingen uit voorzieningen) op de beschikbare liquide middelen. Hieronder is de meerjaren kasstroom weergegeven volgens de indirecte methode. Dit is dezelfde methode die in de meerjaren begroting en de jaarrekening is gehanteerd.

Kalenderjaar	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Saldo baten en lasten (excl. rente)	€ -517.495	€ -94.453	€ 32.197	€ 641.945	€ 483.305	€ 506.030
Aanpassingen voor:						
- Afschrijvingen	€ 412.140	€ 415.580	€ 402.589	€ 394.780	€ 384.202	€ 361.055
- Mutaties voorzieningen	€ 92.797	€ -99.768	€ -28.437	€ -16.096	€ -927.336	€ 104.858
Veranderingen in vlottende middelen:						
- Vorderingen	€ 178.808	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Kortlopende schulden	€ 161.380	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	**€ 327.630**	**€ 221.359**	**€ 406.349**	**€ 1.020.629**	**€ -59.828**	**€ 971.943**
Ontvangen interest	€ 226	€ -25.400	€ -25.200	€ -27.500	€ -28.800	€ -30.100
Betaalde interest	€ -11.692	€ -4.600	€ -4.600	€ -4.600	€ -4.600	€ -4.600
Kasstroom uit operat. activiteiten	**€ -11.466**	**€ -30.000**	**€ -29.800**	**€ -32.100**	**€ -33.400**	**€ -34.700**
Invest. in materiële vaste activa	€ -710.134	€ -448.765	€ -178.914	€ -285.650	€ -105.200	€ -201.950
Desinvest. in materiële vaste activa	€ 8.136	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal kasstroom uit invest.activiteiten	**€ -701.998**	**€ -448.765**	**€ -178.914**	**€ -285.650**	**€ -105.200**	**€ -201.950**
Mutaties langlopende schulden	€ -3.263	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	**€ -3.263**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutatie liquide middelen	**€ -389.097**	**€ -257.406**	**€ 197.634**	**€ 702.879**	**€ -198.428**	**€ 735.293**
Beginstand liquide middelen	€ 7.921.449	€ 7.532.352	€ 7.274.946	€ 7.472.580	€ 8.175.460	€ 7.977.032
Mutatie liquide middelen	€ -389.097	€ -257.406	€ 197.634	€ 702.879	€ -198.428	€ 735.293
Eindstand liquide middelen	**€ 7.532.352**	**€ 7.274.946**	**€ 7.472.580**	**€ 8.175.460**	**€ 7.977.032**	**€ 8.712.325**

Door afrondingen, kunnen er kleine verschillen in de optellingen ontstaan

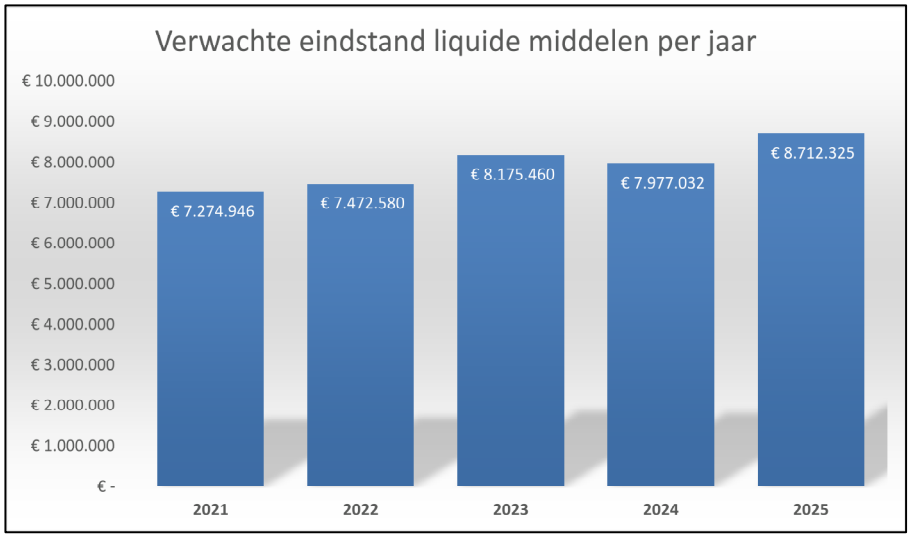

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Bijlage 1: financiële risicoanalyse 2020

Risicogebieden/risico's	Gevolg	Beheersings maatregel	Kans (na beheersings maatregelen)	Bruto impact	Toelichting	Benodigde financiële buffer (afgerond)
Leerlingen						
Niet tijdig anticiperen op leerlingendaling Daling van het aantal leerlingen heeft direct meerjarig gevolg voor de bekostiging, zeker ook in relatie tot werkgelegensheidbeleid (3 jaar) Gemiddeld brengt elke SBO leerling circa € 12.000 aan rijksbekostiging met zich mee. Voor een SO leerling is dit € 17.000 en voor een VSO leerling is dit € 20.000.	Lasten boventallig personeel. NB: verbod deeltijdontslag OOP.	Instroom, uitstroom en doorstroom worden periodiek gemonitord en vergeleken met BRON. Bij afwijkingen wordt actie ondernomen. Meerjarig begroten en mogelijkheid tot simuleren. Deelname RTC en IPPON (invalpool).	20%	€ 1.170.000	3 jaar x 26 ll x € 15.000 (gemidd. SBO/SO)	€ 234.000
	Gebouw (leegstand door krimp) (lokaal á 10.000 per maximaal 15 lln).	Alternatieven in de vorm van verhuur ruimten zoeken (intern of extern).	10%	€ 60.000	3 jaar x 2 lokalen x € 10.000	€ 6.000
Stijgend aantal leerlingen VSO i.v.m. T-1 financiering	Voorfinanciering t.l.v. reserve.	Zorgen voor afdoende financiele buffers. Verder geen mogelijkheden.	95%	€ 540.000	27 ll per 1-10-2021 x € 20.000 per leerling	€ 513.000

Risicogebieden/risico's	Gevolg	Beheersings maatregel	Kans (na beheersings maatregelen)	Bruto impact	Toelichting	Benodigde financiële buffer (afgerond)
Onderwijs						
Streefdoelen worden niet behaald, opbrengsten onder inspectienorm	Herstelopdracht inspectie.	Stafmedewerker onderwijskwaliteit aangesteld. Extra activiteiten professionalisering (aanbod modules master en aanbod KANS). Kwaliteitsbeleid/zorg verbeteren met externe ondersteuning.	20%	€ 300.000	3 x € 100.000	€ 60.000
Aanbod scholen sluit niet (meer) aan bij de vraag van Passend Onderwijs / (te weinig) onderwijskundige vernieuwingen (SBO)	Sluiten (leegloop) van de scholen.	Uibreiden en ontwikkelen arrangementen, vernieuwingen.	15%	€ 7.000.000	2 SBO scholen in 3 jaar	€ 1.050.000

Risicogebieden/risico's	Gevolg	Beheersings maatregel	Kans (na beheersings maatregelen)	Impact	Toelichting	Benodigde financiële buffer (afgerond)
Personeel						
Aanbod Expertise KANS sluit niet aan bij de vraag in het onderwijs	Personele verplichtingen waar geen baten tegenover staan.	Afsluiten van 3-jarencontracten met SWV e.a. partners. Interne en externe mobiliteit van personeel op 'losse' contracten.	33%	€ 1.080.000	3 jaar x € 360.000	€ 356.400
	Afslanken KANS (sociaal plan).	Interne mobiliteit gebruiken	1%	€ 1.500.000	3 jaar x € 500.000	€ 15.000
Tekortschieten personeelsbeleid (arbeidsconflicten, boete PF, TV)	Onverwachte lasten.	Actief voeren personeelbeleid (HRM-medewerker): - gesprekkencyclus - vlootschouw - dossiers op orde - wachtgeldbeleid	50%	€ 600.000	3 jaar x € 200.000	€ 300.000
Krappe arbeidsmarkt: niet tijdig vinden van gekwalificeerd personeel - vast personeel en invallers	Externe inhuur.	Zij-instromers. Deelname RTC (invalpool). Flexibele schil intern verder ontwikkelen. Strategische personeelsplanning (HRM-beleid). Aantrekkelijk werkgeverschap.	50%	€ 1.200.000	3 jaar x € 400.000	€ 600.000
De lasten van vervangingen overstijgen de besparing van de premie VVF (ERD risico)	Extra lasten.	In de begroting is op basis van inzicht en historie door budgethouder rekening mee gehouden (in eigen formatie als externe inhuur). Begroting is taakstellend.	15%	€ 5.160.000	3 jaar x 8% x loonsom	€ 774.000

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Risicogebieden/risico's	Gevolg	Beheersings maatregel	Kans (na beheersings maatregelen)	Bruto impact	Toelichting	Benodigde financiële buffer (afgerond)
Organisatie						
Niet goed functioneren governance (verhouding rvb en rvt)	Onverwachte lasten.	Open communicatie. Helder toezichtskader RvT. Periodiek de risicohouding tussen CvB en RvT afstemmen. Bij strategische beslissingen vooraf een risico effectrapportage opstellen en afstemmen met CvB.	5%	€ 300.000	3 jaar x € 100.000	€ 15.000
AVG datalekken	Boete.	Elk datalek zsm melden. Instellen privacy officer. Tekenen Bewerkingsovereenkomsten. Belang databeveiliging communiceren en bewustzijn creëren en consequenties van datalekken inzichtelijk maken.	5%	€ 1.000.000	per jaar maximaal 4% van de omzet	€ 50.000
Kwaliteit management is onvoldoende	Onverwachte lasten. Daling kwaliteit. Onrust bij personeel en ouders.	Helder management statuut waarin taken en verantwoordelijkheden staan beschreven. Strategische kaders bewaken en uitvoeren. Aannamebeleid directeuren. Verbeteren afstemming en communicatie binnen centraal bureu, directeuren en rvb. Elkaar kunnen en durven aanspreken op afspraken. Verantwoordelijkheden diep in de organisatie leggen	10%	€ 450.000	3 jaar x € 150.000	€ 45.000

Risicogebieden/risico's		Beheersings maatregel	Kans (na beheersings maatregelen)	Bruto impact	Toelichting	Benodigde financiële buffer (afgerond)
Financiën en beheer						
Onzekere bekostiging vanuit het Rijk en samenwerkingsverbanden	Financiële spanning tussen inzet van middelen en bekostiging hiervan.	Inzet controlfunctie. Berichtgeving vanuit PO raad en overheid goed volgen. SWV: bestuurlijke dialoog en directe betrokkenheid.	25%	€ 1.500.000	3 jaar x € 500.000	€ 375.000
Er is sprake van achterstallig groot onderhoud / te weinig zicht op onderhoudspositie	Onverwachte lasten en uitgaven.	Leren van knelpunten uit het verleden. Er is een ingehuurde beleidsmedewerker huisvesting. Het meerjaren onderhoudsplan wordt geactualiseerd.	20%	€ 2.700.000	3 jaar x 9 panden x € 100.000	€ 540.000
Gemiddelde ouderdom van activa is hoog	Onverwachte lasten en uitgaven.	Activa en investeringscyclus in kaart brengen. Meerjaren investeringsplan (mip) gebruiken. Jaarlijkse besprekingen met budgethouders over mip.	20%	€ 1.200.000	3 jaar x € 400.000 vervangings afschrijvingen	€ 240.000

Subtotaal		**€ 5.173.400**
Niet-beheersbare risico's (inschatting)	10% van buffer	€ 517.340
Totaal benodigd vermogen		**€ 5.690.740**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B1. Rapportage toezichthoudend orgaan.
Zie verslag Raad van Toezicht.

B2 AVG
Zie jaarverslag AVG

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

TOEZICHTVERSLAG 2020

Raad van toezicht Gewoon Speciaal Onderwijs

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Toezichtverslag raad van toezicht 2020

Inleiding

Op 1 januari 2020 zijn Stichting Gewoon Speciaal en Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland (Berg en Bosch) bestuurlijk met elkaar gefuseerd. In 2019 is deze fusie voorbereid in een traject waaraan ouders, medewerkers, besturen, medezeggenschapsraden en raden van toezicht hebben bijgedragen. Ouders en medewerkers hebben meegedacht over de naam van de nieuwe stichting die door de fusie zou ontstaan. In december heeft een afvaardiging van de verschillende geledingen gekozen voor: *Gewoon Speciaal Onderwijs*.

Per 1 januari 2020 is de fusie een feit. De besturen van Stichting Gewoon Speciaal en Berg en Bosch Onderwijs vormen nu samen de stichting Gewoon Speciaal Onderwijs. Uit de beide raden van toezicht is een nieuwe raad van toezicht gevormd. De scholen houden hun eigen namen, logo's en medewerkers. De overkoepelende staf maakt gebruik van de nieuwe naam en nieuw eigen logo. Het logo is op de nieuwjaarsbijeenkomst feestelijk gepresenteerd aan de medewerkers van Gewoon Speciaal Onderwijs.

In 2020 heeft corona het leven van de leerlingen, ouders en leerkrachten opeens flink op z'n kop gezet. Van de vertrouwde klas en schoolomgeving naar thuisonderwijs en van direct contact en uitleg naar onderwijs op afstand via computer. Ouders die thuis moesten werken en tegelijkertijd één of meerdere kinderen met hun schoolwerk moesten begeleiden. Leerkrachten die van de één op de andere dag hun onderwijs anders moesten gaan organiseren. Met vallen, opstaan en met ongelooflijke veerkracht en creativiteit slaat iedereen zich door deze situatie heen.

Ook de raad van toezicht vergadert en overlegt digitaal in plaats van fysiek bijeenkomen.

In deze lastige corona-context heeft Gewoon Speciaal in 2020 de bestuurlijke integratie en samenwerking binnen de organisatie vorm gegeven. Ook zijn belangrijke stappen gezet in het realiseren van de ambities uit het Bestuursbeleidsplan 2020. Dit alles onder blijvend uitdagende externe omstandigheden, zoals de krappe arbeidsmarkt voor leerkrachten. Door het uitvoeren van stimuleringsplannen op bovenschools- en schoolniveau is het onderwijsaanbod verbreed en de onderwijskwaliteit verder verbeterd. Daarnaast functioneert het Anker als brede school in de regio. Verder is gewerkt aan vormen van samenwerking met verschillende partners in de regio. Zoals de vormgeving van de samenwerking met PCOU Willibrord.

De raad van toezicht waardeert de inhoudelijke dialoog die hij in 2020 met de raad van bestuur heeft gevoerd over de bestuurlijke en organisatorische integratie en de strategische richting waarin de organisatie zich ontwikkelt. In de gesprekken is veel aandacht besteed aan de verbinding tussen strategie, organisatie, medewerkers en externe stakeholders. Er is steeds sprake geweest van een open en diepgaande discussie vanuit verschillende perspectieven. Dit resulteert in een basis van stevig wederzijds vertrouwen.

In dit Toezichtverslag legt de raad uit hoe hij in 2020 intern toezicht heeft uitgeoefend.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1. OVER DE RAAD VAN TOEZICHT

1.1. Samenstelling

De raad van toezicht bestaat statutair uit een door de raad zelf vast te stellen aantal van tenminste vijf en maximaal zeven leden. Eén lid van de raad van toezicht wordt benoemd op bindende voordracht van de GMR. Elk lid van de raad van toezicht is benoemd voor een periode van vier jaar, waarna maximaal één herbenoeming mogelijk is.

De raad van toezicht bestond in 2020 uit negen leden. In het traject van de bestuurlijke fusie in 2019 is besloten de beide bestaande raden van toezicht samen te voegen tot een nieuwe raad van toezicht. Deze raad van toezicht bestaat uit 9 leden. De statuten maximeren de omvang op 7 personen. De raad van toezicht kiest in 2020 voor de huidige 9 leden, omdat deze samenstelling borg staat voor de ervaring en deskundigheid die bij aanvang van de bestuurlijke fusie nodig zijn. In 2020 staan veel fusie-uitvoeringsmaatregelen op de agenda en is “de winkel” gewoon open. Dit vraagt extra aandacht en inzet van de raad van toezicht.

Met ingang van 1 januari 2021 treden mevrouw Nita Vermeulen en de heer Leo Bras uit (verstrijken termijn) de raad van toezicht. Daardoor komt de omvang op het statutair bepaalde maximum van 7 leden. De ideale gewenste omvang is 5 á 7 leden. Door het vertrek van mevrouw Nita Vermeulen en de heer Leo Bras vermindert de ervaring en deskundigheid in het domein onderwijskwaliteit binnen de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft daarom eind 2020 via werving en selectie een nieuw lid aangetrokken met expertise in het domein onderwijskwaliteit.

In 2020 bestond de raad van toezicht uit de volgende personen:

Voor- en achternaam:	Rob van Veen, Heeswijk-Dinther
Leeftijd d.d. 31-12-2020	54
Functie binnen RvT	Voorzitter
Beroep	Zelfstandig adviseur
Nevenfuncties:	Bestuurder Stichting Blijf en zorgorganisatie i.o.
Jaar van benoeming	2017
Jaar van aftreden	2021
Komt in aanmerking voor herbenoeming	Ja
Specifieke deskundigheid	Organisatie-inrichting, besturing, verandermanagement
Gevolgde opleiding	HBO facility Management
Gevolgde opleidingen in 2020	n.v.t.
Aanwezigheid bij RvT vergadering met RvB	alle

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	Voor- en achternaam:	Monique van den Berg
	Leeftijd d.d. 31-12-2020:	60 jaar
	Rol | aandachtsgebied binnen RvT:	Vice voorzitter, lid renumeratiecie
	Beroep:	jurist
	Nevenfuncties:	Lid RvT Amstelland Onderwijsgroep, Lid RvT Roerdomp gezondheidscentrum, bestuurslid Cultuurfonds Almere Voorzitter VVD Almere
	Jaar van benoeming:	1-09-2017
	Jaar van aftreden:	1-09-2021
	Komt in aanmerking voor herbenoeming ja/nee:	ja
	Specifieke deskundigheid:	HR vraagstukken, organisatiestrategie
	Opleiding:	WO Nederlands recht
	Gevolgde opleiding | training in 2020:	
	Aanwezigheid bij vergaderingen RvT | RvB:	5
	Aanwezigheid bij vergaderingen renumeratie:	2

	Voor- en achternaam:	Leo Bras
	Leeftijd d.d. 31-12-2020:	73
	Rol | aandachtsgebied binnen RvT:	Onderwijskwaliteit
	Beroep:	Organisatieadviseur. Directeur in het onderwijs. (HBO en PO). Nu met pensioen.
	Nevenfuncties:	Geen
	Jaar van benoeming:	2016
	Jaar van aftreden:	2020
	Komt in aanmerking voor herbenoeming ja/nee:	nee
	Specifieke deskundigheid:	Kwaliteitsmanagement
	Opleiding:	Doctoraal andragologie, specialisatie organisatieontwikkeling
	Gevolgde opleiding | training in 2020:	VTOI
	Aanwezigheid bij vergaderingen RvT | RvB:	Alle in 2020 gehouden vergaderingen
	Aanwezigheid bij vergaderingen onderwijskwaliteitscie.:	Alle in 2020 gehouden vergaderingen

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Voor- en Achternaam:	Fred Eijsink, Zeist
Leeftijd d.d. 31-12-2020	56
Functie binnen RvT	Lid, lid Remuneratiecommissie
Beroep	Productmanager KVK
Nevenfuncties:	Vice voorzitter DB Ondernemingsraad KVK, lid (adviserend) medezeggenschapsraad Seyster College.
Jaar van benoeming	2014
Jaar van aftreden	2022 (tweede termijn)
Komt in aanmerking voor herbenoeming	Nee
Specifieke deskundigheid	Medezeggenschap, juridische zaken, organisatieontwikkeling, marketingmanagement
Gevolgde opleiding	Mavo, Havo, VWO, WO Rechten, post doc Bedrijfskunde
Gevolgde opleidingen in 2020	Agile (intern), Klantreis (intern)
Aanwezigheid bij RvT vergadering met RvB	6
aanwezig bij vergaderingen Remuneratiecie	2

Voor- en achternaam:	Henk Kwant, Zeist
Leeftijd d.d. 31-12-2020:	57
Rol | aandachtsgebied binnen RvT:	Lid RvT, lid auditcommissie;
Beroep:	Register Belastingadviseur, Bedrijfseconoom en eigenaar administratie- en belastingadvieskantoren
Nevenfuncties:	Bestuursfuncties op het gebied van onderwijs, zorg en militair veteranenbeleid, ontwikkelingssamenwerking
Jaar van benoeming:	2020
Jaar van aftreden:	2024
Komt in aanmerking voor herbenoeming ja/nee:	Nee
Specifieke deskundigheid:	Financiën | bedrijfsvoering | fiscaliteit
Opleiding:	VWO, bedrijfseconomie en RB
Gevolgde opleiding | training in 2020:	Master belastingrecht | masterclasses toezichthouden
Aanwezigheid bij vergaderingen RvT | RvB:	5
Aanwezigheid bij vergaderingen Auditcie	6

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	Voor- en achternaam:	Anton Maas
	Leeftijd d.d. 31-12-2020:	65
	Rol | aandachtsgebied binnen RvT:	Voorzitter audit commissie
	Beroep:	Eigenaar Maas Interim en Advies, Bestuurder a.i. Baalderborggroep
	Nevenfuncties:	Lid rvt RIBW Overijssel, Zwolle (vz governance commissie); Lid rvt St. FWG, Utrecht (vz auditcommissie); vz rvt Merakel, Lutjebroek; vz bestuur Mentorschap Nederland, Utrecht
	Jaar van benoeming:	2017
	Jaar van aftreden:	2021
	Komt in aanmerking voor herbenoeming ja/nee:	Ja
	Specifieke deskundigheid:	Ervaren bestuurder en toezichthouder. Kwaliteitszorg, bedrijfsvoering en HR.
	Opleiding:	Psychologie en rechten
	Gevolgde opleiding | training in 2020:	Waardegedreven Toezicht VTOI/NVTZ; Advanced Leiderschap Programma Goed Toezicht; KWALITEITSCONGRES De dialoog over kwaliteit van toezicht
	Aanwezigheid bij vergaderingen RvT | RvB:	6
	Aanwezigheid bij vergaderingen Auditcie	5

	Voor- en achternaam:	Evelyn Poortvliet
	Leeftijd d.d. 31-12-2020:	39
	Rol | aandachtsgebied binnen RvT:	Lid, Voorzitter Kwaliteitscommissie
	Beroep:	orthopedagoog
	Nevenfuncties:	Lid Medezeggenschapsraad van Dijckschool Bilthoven; Lid oudercie Kinderopvang De Bilt (tot 06- 2020)
	Jaar van benoeming:	2019
	Jaar van aftreden:	2023
	Komt in aanmerking voor herbenoeming ja/nee:	ja
	Specifieke deskundigheid:	Onderwijskwaliteit, jeugdzorg.
	Opleiding:	VWO, Pedagogische Wetenschappen
	Gevolgde opleiding | training in 2020:	'Toezien op Onderwijskwaliteit PO en VO' - VTOI-NVTK 'Projectmatig werken' - ICM
	Aanwezigheid bij vergaderingen RvT | RvB:	5
	Aanwezigheid bij vergaderingen kwaliteitscie	3

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Voor- en achternaam:	Rits Verkerk
Leeftijd d.d. 31-12-2020:	68
Rol | aandachtsgebied binnen RvT:	Bedrijfsvoering en vastgoed
Beroep:	consultant
Nevenfuncties:	Vz Mijande wonen, lid RvC Woongoedzeist,penningmeester Widar Beheer,bestuurslid St. Vluchtelingkinderen,Vz St. Vrienden van Estrela Nova, Vz St. Vrienden van de Parklaankerk
Jaar van benoeming:	2017
Jaar van aftreden:	2021
Komt in aanmerking voor herbenoeming ja/nee:	ja
Specifieke deskundigheid:	Bedrijfsvoering, Vastgoed/Huisvesting
Opleiding:	WO
Gevolgde opleiding | training in 2020:	Governance(toezicht en visie), Goed bestuur en toezicht bij opdrachtgeverschap
Aanwezigheid bij vergaderingen RvT | RvB:	6
Aanwezigheid bij vergaderingen auditcie	6

Voor- en achternaam	Nita Vermeulen, Soest
Geslacht	Vrouw
Leeftijd d.d. 31-12-2019	71
Functie binnen RvT	Lid op voordracht Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
Beroep	Gepensioneerd
Nevenfuncties:	
Jaar van benoeming	2016
Jaar van aftreden	2020
Komt in aanmerking voor herbenoeming	Ja
Specifieke deskundigheid	SBO, VO, volwassenen-educatie, doceren, coaching
Gevolgde opleiding	Kweekschool, Akte Engels MO-A, Post-hbol Leer- en gedragsproblemen, PGDE (Oxford University), Master SEN
Gevolgde opleidingen in 2019	
Aanwezigheid bij RvT vergadering met RvB	5

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Wijzigingen in 2020

16 december 2020 heeft de raad van toezicht afscheid genomen van mevrouw Nita Vermeulen en de heer Leo Bras. Beide leden van de raad van toezicht zijn op voordracht van de GMR in de raad van toezicht benoemd. In het proces naar de bestuurlijke fusie hebben mevrouw Nita Vermeulen en de heer Leo Bras besloten per 1 januari 2021 terug te treden uit de raad van toezicht. De raad van toezicht en de stichting SGS zijn hen grote dank verschuldigd voor hun inzet en bijdrage aan het toezicht op onderwijskwaliteit.

Op 16 december 2020 heeft de raad van toezicht ingestemd met de voordracht tot het benoemen van de heer B. Bruyns tot lid van de raad van toezicht. De voordracht is het resultaat van de werving- en selectieprocedure die in oktober 2020 is gestart. Het opgestelde functieprofiel was gericht op een kandidaat met een onderwijskundige achtergrond in het speciaal onderwijs. De raad van toezicht wil hierdoor het toezicht op onderwijskwaliteit verder versterken. De sollicitatiecommissie heeft 2 kandidaten gesproken. Na de gesprekken hebben de GMR-leden in de sollicitatiecommissie de unanieme voorkeur voor de heer B. Bruyns uitgesproken. De GMR heeft de heer Bruyns daarna bij de raad van toezicht voorgedragen om tot lid van de raad van toezicht te worden benoemd. De formele benoeming van de heer Bruyns volgt in de vergadering van 13 januari 2021.

Nevenfuncties
In 2020 is geen sprake geweest van onverenigbare nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht. Nevenfuncties zijn begin 2020 door de raad van toezicht geïnventariseerd en zijn in de vergadering van 16 februari 2020 besproken en vastgesteld. In elke vergadering hebben de leden bij het vaste agendapunt *Meldingen Integriteit* de mogelijkheid nevenfuncties of het voornemen tot het accepteren van een nevenfunctie te melden.

1.2 *Bezoldiging raad van toezicht*
De leden van de raad van toezicht hebben de statutair bepaalde mogelijkheid om een vergoeding te declareren bij de stichting GSO voor de door hun uit te voeren werkzaamheden. In het traject van de bestuurlijke fusie in 2019 hebben beide raden van toezicht besloten gebruik te maken van deze mogelijkheid. Toezichthouden anno 2020 is een vak. Alle elementen van betaald werk zitten in de functie: het doen van verantwoordelijk werk, met een gezagsverhouding als werkgever naar de raad van bestuur. Toezichthouders zijn aansprakelijk als ze hun werk niet goed doen. Daar komt bij dat de eisen voor het uitoefenen van intern toezicht steeds zwaarder worden. De verplichting van permanente educatie heeft zijn intrede gedaan. De uitoefening van de functie brengt met zich mee dat er naast ervaring en deskundigheid ook een stevige tijdsinvestering wordt gevraagd van ieder lid. Dit rechtvaardigt om de leden met een reële vergoeding te honoreren. Hiermee krijgen de leden erkenning voor het werk dat ze doen. Daarnaast is het van belang dat de stichting GSO ook in de toekomst kwalitatief goede toezichthouders met de juiste motivatie kan vinden en binden. Een honorarium maakt het makkelijker die hoogwaardige eisen aan de toezichthouder te stellen. We gaan ervan uit dat een bezoldigde raad van toezicht meer professionele uitstraling heeft dan een raad van toezicht zonder vergoeding. Het honoreringsvoorstel waartoe besloten is maakt onderscheid tussen een vergoeding voor de voorzitter van de raad van toezicht (6.000) en een vergoeding voor leden van de raad van toezicht (4.000). Beide vergoedingen liggen onder de norm die de Wet Normering Topinkomens (bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector) daaraan stelt.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Deskundigheidsbevordering en professionalisering
De leden van de raad van toezicht zijn zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van hun deskundigheid. De leden werken in hun hoofd- of andere toezichthoudende functie zelf aan bij- en nascholing en maken dit transparant naar elkaar. De toereikendheid van de aanwezige deskundigheid in de raad van toezicht is onderdeel van de jaarlijkse zelfevaluatie.

1.3 Zelfevaluatie en Ontwikkelingsagenda
Binnen de P-D-C-A cyclus van de raad van toezicht is de zelfevaluatie een belangrijk instrument. De zelfevaluatie is het moment om te reflecteren op het eigen functioneren met als doel verder te ontwikkelen; individueel en als team. De evaluatie is een combinatie van terugkijken en evalueren en van voortuitkijken en ontwikkelen. In 2020 heeft de raad van toezicht de zelfevaluatie zelf – met elkaar als team - uitgevoerd. De raad van toezicht heeft de aanpak van de zelfevaluatie afgestemd op zijn specifieke situatie: 9 maanden als nieuw gevormd team in een nieuwe organisatie in functie. Het gemeenschappelijk referentiekader van de raad van toezicht was in 2020 volop in ontwikkeling en de gezamenlijke historie nog beperkt.
Centraal in de evaluatie stonden de kernfuncties en randvoorwaarden voor intern toezicht en de mate waarin de raad van toezicht daar invulling aan geeft in de praktijk. De aldus verkregen gap-analyse biedt de raad van toezicht de mogelijkheid ontwikkelpunten te identificeren en te vertalen in een ontwikkelingsagenda. Alle leden hebben vooraf een vragenlijst met half open vragen ingevuld. De respons op deze enquête is in een open gesprek met elkaar geanalyseerd. Daarna heeft de raad van toezicht ontwikkelingspunten uit de analyse geformuleerd en vertaald in een ontwikkelingsagenda. De punten op de ontwikkelingsagenda zijn binnen het team verdeeld over projectteams die zorg dragen voor de uitvoering. De punten op de ontwikkelingsagenda zijn:

Toezichtvisie en Toetsingskader vaststellen:
In de visie en het kader geeft de raad van toezicht aan vanuit welke waarden hij intern toezicht uitoefent en hoe hij dat toezicht in de praktijk toepast. Met de visie en het kader wil de raad van toezicht zichzelf een gemeenschappelijk denk- en werkkader geven. Daarnaast wil de raad van toezicht met de visie en het kader richting raad van bestuur en stakeholders transparantie bieden en de dialoog aangaan over het uitoefenen van intern toezicht.

Teamontwikkeling:
De raad van toezicht is als team primo 2020 gestart en wil de onderlinge samenwerking versneld vorm geven. Ook is er de sterke behoefte om vaker en effectiever gebruik te maken van elkaars kennis en competenties.

Adviesrol en netwerk beter inzetten voor de raad van bestuur:
Raad van toezicht en raad van bestuur hebben beide behoefte om de adviesrol en het netwerk van de raad van toezicht effectiever in te zetten voor de stichting GSO. Een belangrijke ambitie daarbij is om transparant te maken over welke praktische kennis, competenties en netwerken de individuele leden beschikken.

Inhoudelijk verdiepen op thema's en domeinen:
De raad van toezicht heeft de behoefte om zich – buiten de formele overlegmomenten om – met elkaar te verdiepen in strategische issues die spelen binnen de stichting GSO of de stichten raken. Gedacht wordt aan het organiseren van workshops met interne en externe sprekers.

Informatievoorziening verbeteren:
Informatie speelt een essentiële rol in het kunnen uitoefenen van intern toezicht. De raad van toezicht oefent zijn taken uit met behulp van informatie en is afhankelijk van een goede informatievoorziening. Die informatie is afkomstig uit verschillende interne bronnen. Daarnaast nemen de leden van de raad hun eigen ervaring en deskundigheid mee en

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

informatie komt ook van buiten de stichting en van buiten de onderwijssector. Er is behoefte aan een gedeeld beeld en afspraken over de gewenste infovoorziening (inhoud, frequentie, vorm, protocol etc.) vanuit raad van bestuur naar raad van toezicht.
Deze behoefte geldt secundair ook voor de infovoorziening van raad van toezicht naar raad van bestuur, van raad van toezicht naar de stichting en van de kwaliteitscommissie en remuneratiecommissie naar de raad van toezicht.

1.4 Integriteit en onafhankelijkheid

Alle leden van de raad van toezicht zijn onafhankelijk van de stichting. Er bestaan geen overlappingen met andere bestuursfuncties. Geen van de leden is of was in het verleden in dienst van de stichting of haar rechtsvoorgangers of onderhoudt een directe of indirecte band met toeleveranciers of afnemers. Evenmin verleent één van hen andere diensten dan welke uitsluitend voortvloeien uit het lidmaatschap van de raad van toezicht of onderhoudt banden met de stichting buiten het lidmaatschap van de raad van toezicht. De leden vervullen hun functie zonder last- of ruggenspraak met de voordragende partij.

In 2020 heeft zich bij de besluitvorming van de raad van toezicht geen onverenigbaarheid van belangen voorgedaan. Ook zijn er geen transacties geweest, waarbij sprake was van tegenstrijdig belang. De raad van toezicht bewaakt integriteit en onafhankelijkheid door dit onderwerp als vast punt op de agenda van de raad van toezicht te behandelen. Zo wordt elk lid van de raad van toezicht elke vergadering formeel uitgenodigd mededelingen te doen over zaken in relatie tot zijn integriteit en onafhankelijkheid.

2. TOEZICHTKADER

Het toezichtkader bestaat uit interne en externe afspraken, regels, taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en principes die de raad van toezicht gebruikt voor zijn intern toezicht. De belangrijkste onderdelen van dit toezichtkader zijn:

Extern toezichtkader
- Code Goed Bestuur Primair Onderwijs
- Wet Primair Onderwijs

Intern toezichtkader
- Statuten;
- Bestuurs- en toezichtsreglement;
- Reglement directeurenberaad ;
- Toetsingskader intern toezicht;
- Werving- en selectieprocedure raad van Toezicht.
- Reglement Auditcommissie
- Reglement Remuneratiecommissie
- Reglement Onderwijskwaliteitcommissie

Taken en bevoegdheden raad van toezicht

In het managementstatuut (Bestuurs- en toezichtreglement en het Reglement Directeurenberaad) is vastgelegd wat de taken en de bevoegdheden zijn van de raad van toezicht. De bevoegdheden van de raad van toezicht moeten in samenhang worden gezien met de bevoegdheden van de raad van bestuur, zoals beschreven in de statuten en reglementen.

De raad van toezicht heeft de volgende taken:

- het uitoefenen van toezicht op het beleid van de stichting, waaronder begrepen het gevraagd en ongevraagd advies geven aan de raad van bestuur;
- het goedkeuren van de begroting, jaarverslag en meerjarenbeleidsplan;

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

- het toezien op de naleving van alle wettelijke verplichtingen door de stichting;
- het toezien op de rechtmatige verwerving van de middelen voor de stichting;
- het toezien op de naleving van de voor de stichting vastgestelde governanceregels;
- het toezien op de doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen van de stichting;
- het aanwijzen van de accountant;
- het jaarlijks afleggen van verantwoording in het jaarverslag van de stichting;
- het goedkeuren van een vastgestelde of gewijzigde visie of missie van de stichting;
- het goedkeuren van een jaarplan voor de stichting, gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan van de stichting, waarin is opgenomen wat de doelen van de stichting zijn;
- het goedkeuren van een vastgesteld treasurystatuut;
- het goedkeuren van besluiten tot nieuwbouw, renovatie of verhuizing van de van de stichting uitgaande school;
- het goedkeuren van niet in de begroting opgenomen uitgaven, voor zover die een jaarlijks door de raad van toezicht vast te stellen bedrag of percentage te boven gaan;
- het goedkeuren van door de voorzitter raad van bestuur af te sluiten of te verhogen rekening-courant-limieten;
- het goedkeuren van geldleningen boven een door de raad van toezicht vast te stellen bedrag;
- het aanvragen van faillissement of surseance van betaling van de stichting;
- het goedkeuren van reglementen voor de stichting, opgesteld met toepassing van art. 25 van de statuten;
- het goedkeuren van de oprichting, opheffing, samenvoeging of overdracht van een onder de stichting ressorterende school met een andere school, alsmede de stichting van een nieuwe school, dan wel het aanvaarden van de overdracht van een school aan de stichting;

  het nemen van een besluit tot juridische fusie, juridische splitsing of ontbinding van de stichting**.**

Vergaderingen en bijeenkomsten
Volgens het Bestuurs- en Toezichtreglement vergadert de raad van toezicht ten minste viermaal per jaar. In 2020 heeft de raad van toezicht zes keer vergaderd met de raad van bestuur. Voorafgaand aan deze vergaderingen heeft de raad van toezicht zonder raad van bestuur vergaderd. Zie verder Vergaderschema 2020 in **bijlage 1**.

Besluitvormingsproces
Welke besluiten moeten worden voorgelegd aan de raad van toezicht is statutair bepaald. Besluiten van de raad van toezicht worden altijd gevraagd in combinatie met een document ter onderbouwing van de besluitvorming. Op de agenda van de vergaderingen van de raad van toezicht staan niet uitsluitend zaken ter besluitvorming en frequent ook onderwerpen die de raad van bestuur ter bespreking of ter informatie voorlegt. Het besluitvormingsproces begint bij het agenderen van de onderwerpen voor de vergadering door de voorzitter van de raad van toezicht en de raad van bestuur. In dit overleg vindt naast voorbereiding van de agenda ook sparring en reflectie plaats**.** Twee weken voor de vergaderingen ontvangen de leden de agenda en de stukken. Tijdens de vergaderingen werkt de voorzitter toe naar het nemen van een zo veel mogelijk gezamenlijk gedragen besluit.

Compliance
De missie van Gewoon Speciaal Onderwijs is: Gewoon Speciaal Onderwijs is een ondernemende partner in het realiseren van een kans voor leerlingen van 4 tot 20 jaar met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Wat ons daarbij drijft is leerlingen te leren

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

hoe zij zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving. Compliance – het voldoen aan interne | externe wet- en regelgeving - is daarin een onmisbare schakel.

De raad van toezicht wil dat de stichting compliant handelt en ziet erop toe dat de stichting alle wettelijke verplichtingen naleeft. De verplichting om compliant te handelen geldt uiteraard ook voor de raad van toezicht als orgaan van de stichting. In 2020 is de raad van toezicht daarom gestart met het inbedden van compliance binnen zijn eigen P-D-C-A-cyclus.

Gekozen reikwijdte compliance
Voor het bepalen van de reikwijdte van compliance, kan gekozen worden uit een (a) themabenadering, (b) risicobenadering en (c) juridische | regel benadering. De raad van toezicht heeft in 2020 gekozen voor een juridische benadering. Motief voor deze keuze is dat de raad van toezicht als eerste stap de “harde” regelbasis voor zijn functioneren op orde wil hebben.

Aanpak compliance
De raad van toezicht heeft een extern adviseur opdracht gegeven tot een 0-meting. In die meting wordt eerste de scope bepaald van de interne- en externe regelgeving waaraan de raad van toezicht moet voldoen. Daarna heeft de adviseur geïnventariseerd welke activiteiten en maatregelen getroffen moeten worden om aan de regels te voldoen, welke risico’s gelopen worden. De raad van toezicht heeft daarna zelf geïnventariseerd welke maatregelen getroffen moeten worden om de risico’s weg te nemen of te mitigeren.

Uitleg van geconstateerde afwijkingen
1. Code Goed bestuur Primair Onderwijs, 1 augustus 2017
1.1 De Code bepaalt in art. 21, lid 3: “dat de raad van toezicht een toezichtkader vaststelt waarin wordt geëxpliciteerd op welke criteria het intern toezicht zicht voorts in het bijzonder richt.” De raad van toezicht heeft in 2020 in eigen beheer een concept toezichtvisie en toezichtkader opgesteld en heeft die in zijn vergadering van 16 december 2020 besproken. Daarbij heeft de raad van toezicht unaniem de behoefte uitgesproken om deze beide bepalende documenten in 2021 in een aparte en bij voorkeur fysieke bijeenkomst uitgebreid te bespreken en te bediscussiëren.

2. Bestuurs- en toezichtsreglement
2.1 De raad van toezicht heeft een Remuneratiecommissie, Auditcommissie en Kwaliteitscommissie ingesteld. Artikel 15, lid 2 bepaalt dat de raad van toezicht voor elke commissie een reglement opstelt. De nieuw ingestelde commissies zijn in 2020 in overleg met de raad van bestuur eerst begonnen met het inrichten en starten van hun werkzaamheden. De ervaringen die hiermee zijn opgedaan zijn geëvalueerd en worden waar nodig vertaald in het commissiereglement. De raad van toezicht wil de drie commissiereglementen in Q 1|2021 vaststellen.

3. INHOUDELIJK TOEZICHT

De raad van toezicht houdt vanuit het Toezichtkader(hoofdstuk 2.) toezicht op het bestuur en het bestuurlijk handelen. Vanuit het Toezichtkader beoordeelt de raad van toezicht (voorgenomen) bestuursbesluiten, resultaten en de gang van zaken binnen de stichting, scholen en KANS.

3.1 Toezicht op de strategie
Bestuursbeleidsplan 2020

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

De raden van toezicht van SGS en BBO hebben d.d. 18 december 2019 het SBP 2020 voor de (nieuwe) GSO-organisatie besproken en informeel goedgekeurd. De raad van toezicht van GSO heeft het SBP 2020 in februari 2020 formeel goedgekeurd.
Het SBP heeft de vorm van een bestuursbeleidsplan en is uitsluitend voor 2020 door de raad van bestuur opgesteld. In de regel maakt de raad van bestuur na uitvoerig overleg met de diverse geledingen in de organisatie een strategisch beleidsplan voor vier jaar. In dit geval was dat vanwege de tijdsdruk niet mogelijk. De raad van bestuur gebruikt 2020 om een strategisch beleidsplan op te stellen dat kan rekenen op draagvlak in de organisatie. Het bestuursbeleidsplan 2020 is gemaakt op basis van het fusierapport en eerdere bestuurlijke beleidsplannen van SGS en BBO. Het is een beknopt en voorlopig beleidsplan dat als kader dient voor plannen van de nieuwe GSO-organisatie. In 2020 heeft de raad van toezicht toezicht gehouden op uitvoering van het SBP 2020.

3.2 Markt & Omgeving: Ondernemende partner die samenwerkt met stakeholders
GSO is binnen zijn werkgebied actief op zoek naar samenwerkingsmogelijkheden met andere onderwijsorganisaties. De raad van bestuur vraagt de raad van toezicht advies en goedkeuring over voorgenomen besluiten tot samenwerking.
In de dialoog met de raad van bestuur kijkt de raad van toezicht o.a. in hoeverre samenwerking of anderszins inzet door GSO bijdraagt aan het realiseren van de GSO-missie. Daarnaast kijkt de raad van toezicht naar de impact van de samenwerking op de GSO-organisatie en de concrete implementatie van de samenwerking in de praktijk. Ook wordt gekeken naar de impact op de relaties met externe stakeholders van GSO.

De raad van toezicht heeft in oktober 2020 de intentieverklaring tot samenwerking tussen GSO en PCOU Willibrord goedgekeurd. Doel van de samenwerking is dat de bovenbouwleerlingen van het Berg en Bosch op een regulier lyceum(verbonden aan PCOU) hun diploma behalen met ondersteuning van het Berg en Bosch College. Een lyceum is een school voor havo en atheneum. Leerlingen zullen in het vervolgonderwijs (mbo, hbo of universitair) in groepen terecht komen die uit meer dan tien studenten bestaan. Op het BBCB bestaan groepen in de bovenbouw gemiddeld uit minder dan tien leerlingen. Samenwerking met PCOU geeft leerlingen van BBCB de gelegenheid te leren werken in grotere groepen en hun sociale vaardigheden te trainen met leerlingen die niet afhankelijk zijn van speciaal onderwijs. Voor PCOU is samenwerking interessant vanwege de mogelijkheid de specialistische kennis die bij alle scholen van GSO aanwezig is (sbo, so en vso) in te zetten op de eigen speciale en reguliere scholen.

In 2020 is GSO op initiatief van de gemeente Woerden in gesprek met deze gemeente gegaan over de haalbaarheid van het vestigen van een school voor SO en VSO in de gemeente Woerden.

GSO oriënteert zich ook actief op de mogelijkheid om een samenwerkingsovereenkomst te sluiten met het Expertisecentrum van De Kleine Prins in Utrecht.

Ondernemende partner en zoeken naar verbinding: KANS
De raad van toezicht en de raad van bestuur hebben regelmatig en diepgaand met elkaar gesproken over de rol en bijdrage van expertisecentrum KANS in het realiseren van de strategie. Hierbij zijn inzichten gedeeld over de manier waarop de diensten van KANS (beter) kunnen aansluiten op de vraag, over de aansturing van KANS en hoe KANS en de scholen functioneel aan elkaar kunnen worden verbonden. De raad van toezicht heeft geadviseerd de portfoliosturing (incl. productrationalisatie) verder te verbeteren en in het productmanagement sterker fact based te besluiten. raad van toezicht en raad van bestuur

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

hebben afgesproken dat expertiseoverdracht vanuit speciaal naar regulier onderwijs met voorrang wordt vormgegeven in het nieuwe vierjarig strategisch beleidsplan.

3.3 Toezicht op de financiële bedrijfsvoering

De raad van toezicht houdt toezicht op de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen door de raad van bestuur. Het gaat hierbij met name om de koppeling tussen wenselijke (onderwijs)opbrengsten en de daarvoor noodzakelijk geachte middeleninzet.

Ook gaat het om het monitoren en verantwoorden van de behaalde opbrengsten en de inzet van de middelen.

De raad van toezicht ontvangt ter goedkeuring de begroting voor het volgende jaar. De begroting geeft de raad van toezicht informatie over de verwachte kosten & opbrengsten en over de voorgenomen investeringen, zowel voor het komende jaar als de jaren daarna. Naast financiën bevat de begroting informatie over de operationele prestaties. In februari 2020 heeft de raad van toezicht de begroting 2020 behandeld. De begroting sluit af met een negatief exploitatieresultaat door de afgesproken uitgaven voor de stimuleringsplannen. De extra uitgaven voor de stimuleringsplannen worden gedekt door een bijdrage uit de reserves die voor dit doel gereserveerd zijn. Aandacht is gevraagd voor uitvoering van expertisecentrum KANS. De begroting 2020 is vervolgens goedgekeurd.

Uitvoering begroting 2020

Over de uitvoering van de begroting 2020 is de raad van toezicht geïnformeerd in de kwartaalrapportage annex budgetvergelijksoverzicht en in de soft close. In deze rapportages komen zowel financiële als niet-financiële onderwerpen aan bod. Er is meerdere malen gesproken over de beheersmaatregelen gericht op de resultaten van ons expertisecentrum KANS. Om de sturing op de cijfers en de beheersmaatregelen up to date te houden heeft er na mei een soft close plaatsgevonden. De accountant heeft een accountantscontrole toegepast op de cijfers tot mei.

Jaarrekeningen 2019

De jaarrekeningen 2019 SGS en BBO zijn samen met het accountantsrapport door de raad van toezicht besproken. Vastgesteld is dat het proces rond controle van de jaarrekeningen goed is verlopen en dat de opvolging van de adviezen goed verloopt. De jaarrekeningen 2019 van SGS en BBO zijn vervolgens goedgekeurd.

Soft close tot en met mei 2020

De soft close is een extra hulpmiddel voor het financieel verantwoorden van beleid en validatie van de managementrapportage. In november heeft de audit commissie de soft close tot en met mei 2020 besproken. In deze soft close is ook de uitvoering van de aanbevelingen van de accountant over de jaarrekeningen 2019 onderzocht. De accountant constateert dat de financiële managementinformatie tot en met mei een betrouwbaar beeld geeft en dat de raad van bestuur goed “in control’ is. De gefuseerde organisatie heeft veel zaken uit de jaarrekeningen adequaat opgepakt.

Auditcommissie

De Auditcommissie is een commissie van advies voor de raad van toezicht en bestond in 2020 uit de volgende drie leden van de raad van toezicht: Anton Maas(voorzitter), Henk Kwant en Rits Verkerk (toegevoegd lid huisvesting). De raad van bestuur, de business-controller(s) en de accountant zijn aanwezig geweest bij de commissie om documenten toe te lichten en vragen te beantwoorden. De commissie is in 2020 6 keer bij elkaar geweest. De commissie heeft over de volgende onderwerpen gesproken die daarna met advies van de commissie in de voltallige raad van toezicht zijn besproken:

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

- Bestuursverslagen en Jaarrekeningen 2019 van SGS en BBO
  Bij jaarrekening SGS werd aandacht gevraagd voor begrotingsdiscipline en verhoging van de rentabiliteit. De financiële situatie van KANS vraagt nadrukkelijk sturing.
  Bij jaarrekening GSO werd waardering uitgesproken voor het positieve resultaat in een context van forse groei van het leerlingenaantal zonder voorfinanciering.
- Accountantsrapporten 2019. De gegeven adviezen zullen opgevolgd worden.
- Opvolging controllers. De opvolging is goed verlopen.
- Exploitatiebegroting 2020;
- Investeringsbegroting 2020;
- Bestuursformatieplan 2020;
- Soft Close tot en met mei 2020 ;
- Treasuryplan 2020;
- Stimuleringsfonds en plannen en noodzaak tot goede prioritering;
- Gevolgen eigen risicodragerschap verzuim inclusief voorziening langdurig verzuim:
- Toetsing WNT;
- Begroting 2021 en meerjarenbegroting;

De Auditcommissie heeft hierover advies uitgebracht aan de raad van toezicht

3.4 Informatieverstrekking

De raad van toezicht ziet erop toe dat de raad van bestuur regelmatig rapporteert over de financiële en onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen van de organisatie, de daaraan verbonden risico's en maatregelen tot beheersing daarvan. De raad van toezicht houdt toezicht op een goede balans tussen onderwijs en zakelijkheid. De organisatie kent nog geen apart vastgesteld informatieprotocol. Dit is in ontwikkeling. De werkwijze rondom informatieverstrekking is vastgelegd in het Bestuurs- en toezichtreglement. Het toetsingskader is in 2020 ontwikkeld. De raad van bestuur hoort de raad van toezicht adequaat te informeren. Daartoe heeft de raad van toezicht in 2020 periodiek een managementrapportage en budgetvergelijkingsoverzicht ontvangen. De raad van toezicht heeft deze rapportages getoetst aan de (beleids) kaders en besproken met de raad van bestuur. De kaders zijn vastgelegd in de begroting 2020, het jaarplan 2020 en de meerjarenbegroting. Deze kaders zijn door de raad van toezicht vastgesteld. Administratieve Organisatie en de Interne Controle (AO/IC) binnen de organisatie is vastgesteld in een beleidsstuk. Voor Begroting en Balans zijn eveneens kaders vastgesteld.

De raad van bestuur geeft daarnaast mondeling en schriftelijk informatie over lopende zaken. Tussentijds verstrekt de raad van bestuur informatie indien daar aanleiding toe is.

3.5 Toezicht op de omgang met stakeholders

Directieleden en Leerkrachten

De raad van toezicht wil via Themabezoeken het dialoog met de leerkrachten en directieleden vormgeven. Vanwege de COVID maatregelen is dit in 2020 niet gelukt. Via de reguliere raad van toezicht vergaderingen met de raad van bestuur heeft toereikend afstemming plaatsgevonden voor een jaar waarin we alle betrokkenen binnen het onderwijs ook niet extra wilde belasten om op een andere wijze dan via een werkbezoek de afstemming te laten plaatsvinden.

Dialoog met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Op 12 februari is in klein comité GMR en raad van toezicht met elkaar gesproken over de speerpunten 2020, daarbij is met name gesproken over de speerpunten die voortkwamen uit het fusieproces. De raad van toezicht en de GMR hebben met - bijdrage van de raad van bestuur - op 8 juli 2020 met elkaar overlegd. In dit overleg is o.a. de stand van zaken besproken van het integratieproces voorkomend uit de fusie. Daarnaast zijn de jaarrekening toegelicht en besproken en is stilgestaan bij de ontwikkeling van zowel raad van

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

toezicht als GMR. In Q4 is samen opgetrokken m.b.t. tot het verkrijgen van een nieuw raad van toezicht lid op voordracht van de GMR. Daaruit is de heer Bruyns geselecteerd, voorgedragen en aangesteld.

3.6 Toezicht op onderwijs- en ondersteuningskwaliteit

Het primaire proces van de stichting richt zich op het leveren van onderwijs - lesplaatsen en onderwijsondersteunende dienstverlening – tegen een vooraf bepaalde onderwijskwaliteit. De raad van toezicht houdt daarbij toezicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de daartoe aangewende middelen. Belangrijke documenten en instrumenten voor het krijgen van zicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid zijn de jaarrekening, de begroting, de soft close en de managementrapportages.

Sinds 2017 ontwikkelt zich een nieuw perspectief op kwaliteit in het onderwijs. Er is meer aandacht voor minder meetbare aandachtsgebieden, zoals socialisatie en persoonsvorming van leerlingen. Het perspectief op kwaliteit is niet meer eenzijdig gericht op rendement.

Die ontwikkeling is terug te zien in het beleid van de inspectie. De inspectie maakt in het onderzoekskader onderscheid tussen enerzijds de wettelijke basiskwaliteit met de daaraan verbonden deugdelijkheidseisen, waarmee een school de kwalificatie ‘voldoende’ kan scoren. Anderzijds kan een school op grond van ambities die de school zelf stelt, ‘goed’ of zelfs ‘excellent’ scoren, mits die ambities verder reiken dan de basiskwaliteit. Met deze eigen ambities geeft de school een eigen invulling aan het onderwijs.

Het nieuwe perspectief op kwaliteit in het onderwijs betekent dat er een herdefiniëring van het kwaliteitsmanagement gaande is, in de zin van een verbreding die het kwaliteitsmanagement meer in balans brengt. Kwaliteitsmanagement heeft enerzijds te maken met in control zijn (monitoring en verbetering van en verantwoording over de basiskwaliteit) en anderzijds met ontwikkelen, leren en innoveren. Beide kanten van kwaliteitsmanagement vragen een eigen benadering.

Twee van de drie leden van de onderwijskwaliteitscommissie hebben in 2020 de cursus ‘Toezien op onderwijskwaliteit in PO en VO’ gevolgd en hebben de andere leden van de raad van toezicht hier inhoudelijk over bijgepraat.

Gezien de impact van corona op de kwaliteit van onderwijs, is dit onderwerp sinds maart 2020 tijdens elke raad van toezicht - vergadering met de raad van bestuur aan de orde gekomen. Daarbij is tevens gesproken over het in kaart brengen van opgedane leerachterstanden en het maken van een plan om deze weer te doen afnemen.

De onderwijskwaliteitscommissie heeft daarnaast met de raad van bestuur over de volgende onderwerpen gesproken:

- Organisatie kwaliteitszorg en onderlinge afstemming tussen scholen van hun werkwijze m.b.t. kwaliteit, waarbij de doelstelling van de raad van bestuur is om vier scholen als ‘goed’ aan te dragen bij de inspectie.
- Sturing vanuit het bestuur op kwaliteit.
- Criteria bij de beoordeling van de kwaliteit van de activiteiten van KANS.
- Opstellen strategisch beleidsplan vanaf 2021, met input van externe deskundigen (CED).

Door alle gevolgen van corona hebben diverse processen/werkgroepen binnen de stichting vertraging opgelopen. De gesprekken van de onderwijskwaliteitscommissie met de raad van bestuur zullen in 2021 voortgezet worden, qua planning gekoppeld aan de kwaliteitsgesprekken die de raad van bestuur met de directeuren voert.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4. WERKGEVERSROL

Remuneratiecommissie
De raad van toezicht vervult de rol van werkgever voor de leden van de raad van bestuur. Hiertoe heeft de raad van toezicht een remuneratiecommissie ingesteld. De commissie bestond in 2020 uit mevrouw M. van den Berg en de heer F. Eijsink.
De remuneratiecommissie adviseert de raad van toezicht over het uitvoeren van zijn werkgeversrol. Tot de scope van de commissie behoren: (a) werven, selecteren, benoemen, schorsen en ontslaan, (b) binden, ontwikkelen en professionaliseren en (c) beoordelen en belonen van de leden van de raad van bestuur.

Gesprekscyclus met leden van de raad van bestuur
In juni heeft de raad van toezicht op voorstel van de remuneratiecommissie de gesprekscyclus (startgesprek, voortgangsgesprek, beoordelingsgesprek) voor bestuurders vastgesteld. De commissie bereidt de gesprekken met de leden van de raad van bestuur voor, adviseert de raad van toezicht hierover en voert de gesprekken met de leden van de raad van bestuur. Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs hanteert bij de bezoldiging 2020 van de leden van de raad van bestuur de uitgangspunten van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector(WNT) en de regeling normering topinkomens OCW-sectoren d.d. 12 november 2019.

Beoordeling 2020
Onder tijdsdruk heeft de gesprekscyclus zich in 2020 beperkt tot het beoordelingsgesprek met de leden van de raad van bestuur in november. Dit gesprek bestond uit een plenair gesprek met beide leden van de raad van bestuur, gevolgd door een gesprek met elk lid afzonderlijk. In het gesprek reflecteren de bestuurders op hun persoonlijk functioneren, beroepsmatig handelen, samenwerking binnen de raad van bestuur, het uitoefenen van collectief leiderschap en de samenwerking met de raad van toezicht en de commissies van de raad van toezicht.
Als voorbereiding op het beoordelingsgesprek heeft de remuneratiecommissie het functioneren van de raad van bestuur en de beide afzonderlijke bestuurders besproken met de raad van toezicht. In het beoordelingsgesprek(plenair, individueel) is gesproken over het collectief leiderschap, de afgesproken en geleverde prestaties, de toekomstige ontwikkeling van de organisatie, de sturingsfilosofie en de rol van de raad van bestuur daarin. Uiteraard is ook aandacht besteed aan de relatie en samenwerking tussen raad van bestuur en raad van toezicht.
De raad van toezicht is zeer tevreden over het functioneren in 2020 van de raad van bestuur als collectief en beide bestuurders afzonderlijk. In de bezwarende corona-omstandigheden is continuïteit gehouden in het uitvoeren van de bestuurlijke integratie en het uitvoeren van het Bestuursbeleidsplan 2020.

Deskundigheidsbevordering leden van de raad van bestuur
De raad van bestuur is er verantwoordelijk voor dat in het bestuur voldoende deskundigheden en vaardigheden zijn gewaarborgd en dat deze op peil worden gehouden. Elk lid van de raad van bestuur draagt er zorg voor dat zijn kennis en vaardigheden ruim voldoende zijn en blijven voor adequate functievervulling in het belang van de organisatie. Deze plicht is verankerd in de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs. In het startgesprek komt de deskundigheidsbevordering aan de orde en maken de remuneratiecommissie en leden van de raad van bestuur hier concrete afspraken over.

Regeling functioneren en beoordelen bestuurders
In het kader van zijn verantwoordelijkheid als werkgever heeft de raad van toezicht in 2020 besloten de gesprekscyclus formeel vorm te geven in een regeling functioneren en beoordelen bestuurders. Deze regeling betreft het individueel functioneren van de leden van de raad van bestuur. De regeling wordt primo 2021 vastgesteld.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

5. TERUGBLIK

De raad van toezicht blikt terug op een bijzonder en bewogen jaar. Nadat eind 2019 de handtekeningen zijn gezet onder het fusiebesluit, zijn we in 2020 daadwerkelijk als gefuseerde organisatie verder gegaan. Deze mijlpaal is soepel verlopen. De gedegen voorbereiding die gezamenlijk is gedaan in 2019 hebben daar zeker aan bijgedragen. De raad van bestuur heeft samen met de directies hard gewerkt om per direct ook als één organisatie verder te gaan. Vanuit de raad van toezicht hebben we daar zeer veel waardering voor. Er is veel werk verzet en dat alles is in goede onderlinge samenwerking en harmonie verlopen.

Al snel in het jaar werden we geconfronteerd met COVID 19 en de maatregelen om de uitbraak van dit virus Nederland breed zo goed en zo kwaad mogelijk te beheersen. Dit betekende ook voor onze stichting lange periodes met zeer ingrijpende maatregelen voor onze kinderen en hun ouders, maar ook zeker voor al onze leerkrachten. Qua onderwijs een verre van normaal jaar. Als raad van toezicht blijven we weg van inhoudelijke constateringen en zien we dat de raad van bestuur, de directeuren en leerkrachten met al hun creativiteit, doorzettingsvermogen en professionaliteit maximaal doen wat kan binnen de gestelde mogelijkheden. Naast negatieve zaken heeft het ook een stuk vernieuwing gebracht en denken wij als raad van toezicht graag mee over wat dit betekent in de nabije toekomst. Een verre van “normaal” jaar waarvoor we via deze weg de enorme waardering willen uitspreken aan alle leerkrachten, directieleden en bestuurders.

In 2020 heeft de raad van toezicht afscheid genomen van mevrouw Vermeulen en de heer Bras. Twee zeer gewaardeerde collega’s met verregaande expertise ervaring op het vlak van Onderwijskwaliteit. Beide door de GMR voorgedragen kandidaten. Gelukkig hebben we met de komst van de heer Bruyns een opvolger gekregen die op voordracht van de GMR en met zeer veel ervaring en deskundigheid op het vlak van Onderwijskwaliteit de raad van toezicht weer op volle sterkte brengt.

We kijken uit naar 2021!

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Jaarverslag AVG

Gewoon Speciaal Onderwijs

2020

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

JAARVERSLAG AVG GEWOON SPECIAAL ONDERWIJS 2020

INHOUDSOPGAVE

1 Stand van zaken 72

1.1 Activiteiten afgelopen jaar 72

2 Beveiligingsincidenten en datalekken 73

3 Actiepunten 2021 74

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1 STAND VAN ZAKEN

De AVG kent drie belangrijke pijlers. Binnen deze pijlers zijn weer verschillende aandachtsvelden te onderscheiden die bijdragen aan de verantwoordingsplicht van de AVG.

- **Beleid**

Het privacy beleid moet ontwikkeld en uitgewerkt zijn. De uitgangspunten van de organisatie met betrekking tot verwerking en beveiliging van gegevens van leerlingen en medewerkers dienen duidelijk beschreven te zijn, net als het toewijzen van rollen en verantwoordelijkheden. Bij het ontwikkelen van het beleid zijn ook mogelijke maatregelen, procedures en afspraken meegenomen.

- **Systeem**

De systemen van de organisatie moeten ook 'AVG-proof' worden ingericht. Dat houdt onder meer in dat de juiste autorisaties doorgevoerd moeten zijn en er voldoende (passende) beveiligingsmaatregelen getroffen moeten zijn om een kans op een beveiligingsincident of een datalek zo klein mogelijk te maken.

- **Mensen**

De mensen zijn misschien wel de belangrijkste pijler. Het beleid en de systemen kunnen hoogwaardig worden ingericht maar als medewerkers onvoldoende zijn geïnformeerd kunnen de mogelijkheden van de techniek volledig teniet worden gedaan.

1.1 ACTIVITEITEN AFGELOPEN JAAR

In het afgelopen jaar zijn er de volgende activiteiten uitgevoerd:

- De AVG-werkgroepen van SGS en B&B zijn samengevoegd tot een nieuwe werkgroep AVG, de werkgroep bestaat nu uit Ruud de Swart, (externe) FG Arnelieke de Bondt en Ben Eichholtz.

- Bij de Kristal, de Wissel, het Anker, de Stuifheuvel en de van Leersum zijn er 2 evaluatiegesprekken geweest met de Privacy Contactpersonen. Een in het voorjaar en een in het najaar, In dit gesprek zijn de verbeterpunten die uit de Audits van 2019 kwamen, verder onder de aandacht gebracht om aan te pakken. Bij de Berg en Bosch scholen, het centraal bureau en Kans wordt het evaluatiegesprek en eventuele audits gepland voor 4 april 2021.

- Alle laptops van de sbo scholen en de Van Leersumschool zijn AVG proof gemaakt en ondergebracht bij Intune van Emjee. Alle nieuwe Windows laptops worden voor uitgifte in Intune gehangen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

- Voor alle nieuwe medewerkers van Berg en BoschCollege Houten is een AVG-voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd

- Er is een nieuwe GSO-verwerkersovereenkomst gemaakt. Deze is, ter ondertekening, aan de diverse instanties gestuurd. Op dit moment is een een kwart van de overeenkomsten getekend rerour ontvangen.

- De AVG-nieuwsbrief is 3 maal uitgebracht. Alle medewerkers ontvangen de nieuwsbrief via de mail. Ook blijft de nieuwsbrief op Drive en SharePoint terug te lezen.
  De onderwerpen in de nieuwsbrief waren:
  - Verkeerd mailadres
  - Verkeerde bijlage
  - Thuiswerken

- De AVG-documenten van beide stichtingen zijn met elkaar vergeleken en samengevoegd in een document om zo één consistent beleidsstructuur van het privacy management vorm te geven waarin “het beste van beide stichtingen samen komt”.

- Alle AVG vragen van de Privacy Contactpersonen alsmede de vragen van overige medewerkers zijn in overleg met de FG beantwoord en van advies voorzien.

2. BEVEILIGINGSINCIDENTEN EN DATALEKKEN

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Organisaties zijn verplicht om een datalek te melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), tenzij het niet waarschijnlijk is dat het datalek een risico oplevert voor de personen waarvan de gegevens zijn gelekt. Organisaties moeten het datalek daarnaast melden aan de betrokken personen wanneer het lek kan leiden tot fysieke, materiële of immateriële schade voor deze betrokkenen. Het gaat dan om een situatie waarbij het lek waarschijnlijk een hoog risico voor de betrokkenen oplevert. Bij het niet melden van een datalek kan de Autoriteit Persoonsgegevens achteraf een boete opleggen.

Incidenten 2020

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

In 2020 zijn 5 incidenten gemeld. Zie Incidentenregistratie.

Hiervan zijn er 2 aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens

Voorgekomen typen Datalek:

☒ Persoonsgegevens gemaild of afgegeven aan verkeerde ontvanger (niet in BCC) 3**x**
☐ Brief of postpakket kwijtgeraakt of geopend retour ontvangen (papier)
☐Apparaat, gegevensdrager en/of papier kwijtgeraakt of gestolen
☒Hacking, malware en/of phishing **1x**
☐Persoonsgegevens per ongeluk gepubliceerd
☐Persoonsgegevens van verkeerde betrokkene getoond in portaal
☒Overig **1x**

De aard van de incidenten in het kort:

1.Wachtwoord mailadres van medewerker is gelekt en uit zijn naam zijn mailtjes verstuurd (aangemeld bij AP)
2. Medewerker heeft leerlingkaart per ongeluk naar verkeerd mailadres verstuurd (aangemeld bij AP)
3. Verstuurde mail van medewerker met privacy gevoelige bijlage is volgens ontvanger niet aangekomen (niet gemeld)
4. Bijlage verstuurd met Zivver (TFA) naar verkeerd mailadres zonder tweede stap (niet gemeld)

Beheersmaatregelen n.a.v. datalekken:

- Het advies is uitgebracht om bij de O365 accounts met 2 staps authenticatie te gaan werken. Dit is door de geplande overstap naar Google omgeving uitgesteld, dit om niet eerst het ene te moeten implementeren (geld en energie) en vervolgens over te stappen naar een andere 2 staps authenticatie

- Bewustzijnsverandering creëren dat bij het versturen van mail, zeker met bijlagen/links met Privacygevoelige informatie, altijd het mailadres dubbel te controleren

- Het programma ZIVVER is stichingsbreed in gebruik genomen om beveiligd documenten te kunnen versturen via de mail. Het word momenteel voornamelijk gebrukt door de Orthopedagogen.

3. Actiepunten 2021

- De verwerkersovereenkomsten afronden en controleren of er van alle relevante verwerkers er een overeenkomst in het systeem(Dataregister) is opgenomen. Nieuwe

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

verwerkers aanschrijven.

- Audit of overleggesprekken houden om de stand van zaken van de AVG te bepalen voor de B&B geledingen, KANS en het Bestuur. Hieruit voortvloeiend deze geledingen meenemen in de AVG-evaluatie gesprekken 2 x per jaar,

- De AVG-uitdagingen in de overstap naar de Google omgeving bepalen, deze dienen tijdens proces van overstappen meegenomen worden (Beveiliging laptops en overige devices, mail, bestanden).

- De nieuwe AVG documenten implementeren in de geledingen en evt training / bijeenkomst verzorgen voor de scholen, KANS en het centraal bureau.

- Een reeks van afspraken opzetten om nieuwe medewerkers bekend te maken met de stichtings AVG afspraken. Hier m moet vorm aan worden gegeven.

- Een reeks van afspraken opzetten om de kennis van AVG up to date te houden bij alle medewerkers, bv via bewustwordingsworkshops of online scans. Dit gaan we nog vormgeven

- Extra aandacht voor bewustwording over wat een datalek, is bv door bespreken en evalueren van onze incidenten met de medewerkers.

- 6 keer per jaar de AVG-nieuwsbrief uitbrengen. Onderwerpen kiezen op grond van actualiteit

- Gebruik maken van een PDCA-cyclus waarin omschreven staat wat:
  - PLANnen zijn op de korte en lange termijn. Hierbij onderscheid makend in acties die op organisatieniveau uitgevoerd moeten worden (sturing op privacy) en acties die op procesniveau uitgevoerd moeten worden (autorisaties in systemen). Dit in een jaarplanner zetten
  - DO: de maatregelen worden bepaald die nodig zijn om risico's tot een aanvaardbaar niveau te brengen. Maak hierbij een duidelijke planning. Aan het einde van deze fase is duidelijk of de beheersmaatregelen van de Plan-fase voldoende zijn.
  - CHECK: gegevens opgehaald aan het einde van de Do-fase tonen aan of de geformuleerde beheersmaatregelen voldoende zijn. De expertise van de FG inschakelen om dit te kunnen beoordelen
  - ACT: Besluit op basis van de beoordeling wat er in de volgende verbeterronde moet gebeuren en begin deze cyclus opnieuw

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

KENGETALLEN

	2020	2019
Liquiditeit *(Vlottende activa / kortlopende schulden)*	3,12	3,51
Solvabiliteit 1 *(Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)*	51,19	54,24
Solvabiliteit 2 *(Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)*	73,30	75,13
Rentabiliteit *(Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%)*	-1,96	-4,72
Weerstandsvermogen excl. MVA *(Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%)*	11,78	16,22
Weerstandsvermogen incl. MVA *(Eigen vermogen / totale baten * 100%)*	23,53	27,75
Huisvestingsratio *((Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %)*	4,90	4,73
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	87,57	86,81
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	12,43	13,19

Liquiditeit
Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit
De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit
In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.
Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio
Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Stichting Gewoon Speciaal is per 1 januari 2020 bestuurlijk gefuseerd met Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland te Bilthoven. In de vergelijkende cijfers 2019 zijn volgens de pooling of interest methode de gegevens van Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland te Bilthoven opgenomen, deze wijken daardoor af van de cijfers in de jaarrekening 2019. De impact op het resultaat 2019 bedraagt € 58.052. De impact op het balanstotaal per 31 december 2019 bedraagt € 3.554.716 en de impact op het eigen vermogen per 31 december 2019 bedraagt € 1.019.696.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 450 aangehouden.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen. Voor De Kristal zijn de investeringen van de nieuwbouw voor "eigen rekening" met betrekking tot het schoolgebouw geactiveerd.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:
Investeringen in schoolgebouwen voor eigen rekening tussen de 10 en 40 jaar.
Terrein: diverse afschrijvingstermijnen tussen de 4 en 20 jaar.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Vervoersmiddelen: het afschrijvingstermijn is 4 jaar.
Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.
Meubilair: meubilair diverse afschrijvingstermijnen tussen de 5 en 20 jaar. Met ingang van 1 augustus 2009, alle meubilair met uitzondering van het speellokaal, 20 jaar; inrichting speellokaal 30 jaar.
ICT: computers, servers en printers diverse afschrijvingstermijnen tussen de 3 en 20 jaar. Met ingang van 1 augustus 2009, computers, servers en printers 5 jaar; digiborden 8 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar.
Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur (zoals koelkast, tv, projectoren) diverse afschrijvingstermijnen tussen de 5 en 8 jaar. Met ingang van 1 augustus 2009, methoden, apparatuur (koelkast, tv en projectoren) 9 jaar.
Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland hanteerde eerst andere afschrijvngspercentages

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa
Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vorderingen
De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.
Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.
Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen:
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserve t.b.v. huisvesting Houten bij de opbouw van de reserves zal rekening gehouden moeten worden met het feit dat Youké het huurcontract na 10 jaar niet verlengt. De hoogte van deze reserve zou circa EUR 435.000 moeten bedragen.
Deze reserve kan vrijvallen in de algemene reserve zodra er zekerheid is omtrent het verlengen van het huurcontract. De opbouw van deze reserve moet ten laste van de algemene reserve worden gebracht. In 2012 is EUR 135.000 gedoteerd aan deze bestemmingsreserve en in de volgende 3 jaar 2013 tot en met 2015 elk jaar EUR 100.000 te doteren aan deze reserve. Benadrukt wordt dat dit alleen het risico

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

dekt van het niet verlengen van het huurcontract en geen debiteurenrisico afdekt.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als reserve schoolfonds.

De Reserve schoolfondsen zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:
Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1%. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 825 per FTE.

De voorziening jubilea werd in de jaarrekening van 2019 van Berg en Bosch Onderwijs bepaald op basis van een actuarieel model. Dit leidde tot een voorziening van circa €950 per fte. Het effect op het beginvermogen bedraagt circa €15.000. Gezien de geringe omvang van dit effect, is dit niet aangepast in de vergelijkende cijfers van 2019.

Voorziening spaarverlof:
Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:
Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.
De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.
Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Voorziening (eigen) wachtgelders:
Indien een werknemer ontslagen wordt en de instroomtoets van het Participatiefonds niet positief wordt afgerond of er een negatieve beschikking wordt afgegeven, verhaalt het Participatiefonds de uitkeringen op het bevoegd gezag. Voor alle ex-werknemers waarvoor de instroomtoets niet met positieve beschikking is afgerond wordt voor de nog komende periode een voorziening gevormd.

Voor alle ex-medewerkers waarvan op 31 december 2020 zeker is dat voor hen de instroomtoets niet tot een positieve beschikking heeft geleid, of van wie het bevoegd gezag aangeeft geen positieve beschikking te verwachten wordt een voorziening gevormd. Deze is berekend als het aantal maanden dat het bevoegd gezag verwacht dat de uitkering zal duren vermenigvuldigd met het maandelijks bedrag dat verhaald wordt op de instelling, gebaseerd op informatie van het UWV.

Voorziening langdurig zieken:
De voorziening voor langdurig zieken is gevormd voor de per balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die naar verwachting vanwege ziekte blijvend niet in staat zijn hun werkzaamheden te verrichten. Om de voorziening te bepalen wordt een schatting gemaakt van de verwachte loonkosten alsook de verwachte kans op terugkeer in het arbeidsproces, binnen de periode van 2 jaar na begin van de ziekte.

Voorziening groot onderhoud:
De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 10 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kasstroomoverzicht
In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

(Rijks)bijdragen
Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies
Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten
Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor
zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere
opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen
De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2020 is 93,2%
Per ultimo 2019 was deze 97,8%

Afschrijvingen
Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten
De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEHEERSING

Algemeen
De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico
De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.
De instelling loopt geen prijsrisico's.
De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico
De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico
Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden
Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B2 BALANS PER 31 december 2020
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		1.431.132		1.505.866	
Technische zaken		56.266		63.675	
Meubilair		953.423		703.706	
ICT		564.164		408.810	
OLP en apparatuur		292.493		325.565	
			3.297.479		3.007.622
Vlottende activa					
Vorderingen	2				
Debiteuren		31.949		29.628	
Ministerie van OCW		1.248.347		1.100.595	
Overige overlopende activa		53.660		95.777	
Overige vorderingen		224.782		511.545	
			1.558.738		1.737.546
Liquide middelen	3		7.532.352		7.921.449
			12.388.570		12.666.616

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B2 BALANS PER 31 december 2020
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	4				
Algemene reserve		5.754.504		6.332.036	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		586.905		538.333	
			6.341.408		6.870.369
Voorzieningen	5				
Personeelsvoorzieningen		668.689		770.077	
Overige voorzieningen		2.070.698		1.876.514	
			2.739.387		2.646.591
Langlopende schulden	6				
Kredietinstellingen		369.229		369.229	
Overige langlopende schulden		24.058		27.321	
			393.287		396.550
Kortlopende schulden	7				
Crediteuren		353.091		312.867	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		960.001		915.353	
Schulden terzake van pensioenen		281.952		265.350	
Overige kortlopende schulden		184.748		377.966	
Overlopende passiva		1.134.695		881.570	
			2.914.487		2.753.107
			12.388.570		12.666.616

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	25.842.040	24.199.725	23.812.166
Overige overheidsbijdragen en subsidies	51.890	20.565	120.139
Overige baten	1.058.049	1.196.628	812.813
	26.951.979	25.416.917	24.745.119
Lasten			
Personele lasten	24.065.325	22.284.462	22.507.692
Afschrijvingen	420.276	432.815	451.044
Huisvestingslasten	1.272.229	1.241.715	1.152.460
Overige instellingslasten	1.711.644	1.632.430	1.794.375
	27.469.474	25.591.422	25.905.571
Saldo baten en lasten	-517.495	-174.505	-1.160.452
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	226	11.500	12.066
Financiële lasten	11.692	1.550	21.036
Financiële baten en lasten	-11.466	9.950	-8.970
Resultaat	-528.961	-164.555	-1.169.422

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2020

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-517.495		-1.160.452
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	412.140		446.943	
- Mutaties voorzieningen	92.796		581.548	
		504.936		1.028.491
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	178.808		36.721	
- Kortlopende schulden	161.380		209.110	
		340.188		245.831
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		327.629		113.869
- Werkelijk ontvangen interest	226		12.066	
- Werkelijk betaalde interest	-11.692		-21.036	
		-11.466		-8.970
Kasstroom uit operationele activiteiten		316.163		104.898
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	-710.134		-308.465	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	8.136		4.650	
Mutaties leningen u/g	0		96.641	
		-701.998		-207.174
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties langlopende schulden	-3.263			-70.185
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.263		-70.185
Mutatie liquide middelen		-389.098		-172.461
Beginstand liquide middelen	7.921.449		8.093.912	
Mutatie liquide middelen	-389.098		-172.461	
Eindstand liquide middelen		7.532.352		7.921.449

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B5 TOELICHTING BEHORDEN TOT DE BALANS
(na verwerking resultaatbestemming)

1 Materiële vaste activa	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Gebouwen en terreinen	1.431.132	1.505.866
Vervoersmiddelen	0	0
Technische zaken	56.266	63.675
Meubilair	953.424	703.707
ICT	564.161	408.806
OLP en apparatuur	292.493	325.565
	3.297.476	3.007.618

	Gebouwen en terreinen	Vervoers-middelen	Technische Zaken	Meubilair	ICT	OLP	TOTAAL
	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde 31-12-2019							
Aanschafwaarde	2.011.387	12.100	110.868	1.597.968	1.713.087	1.629.589	7.074.999
Correctie aanschafwaarde				0			
Cumulatieve afschrijving	-505.521	-12.100	-47.193	-894.262	-1.304.281	-1.304.025	-4.067.381
Correctie cum. afschrijving							
Boekwaarde 31-12-2019	1.505.866	0	63.675	703.707	408.806	325.565	3.007.618
Mutaties							
Investeringen	0	0	437	332.784	331.839	45.075	710.134
Cum. Aansch.waarde desinv.	-190			-58.578	-376.266	-74.369	-509.403
Afschrijvingen	-74.604	0	-7.845	-77.923	-176.064	-75.703	-412.140
Cum. Afschr. Desinv.	60			53.434	375.847	71.926	501.267
Mutaties Boekwaarde	-74.734	0	-7.409	249.717	155.355	-33.071	289.858
Boekwaarde 31-12-2020							
Aanschafwaarde	2.011.196	12.100	111.305	1.872.174	1.668.659	1.600.296	7.275.730
Cumulatieve afschrijving	-580.065	-12.100	-55.039	-918.750	-1.104.498	-1.307.802	-3.978.254
Boekwaarde 31-12-2020	1.431.132	0	56.266	953.424	564.161	292.493	3.297.476

Afschrijvingspercentages	Vanaf	t/m
Gebouwen en terreinen	2,50%	10,00%
Vervoersmiddelen	25,00%	25,00%
Technische zaken	5,00%	10,00%
Meubilair	5,00%	20,00%
ICT	5,00%	33,33%
OLP en apparatuur	5,00%	33,33%

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	31-12-2020 €	31-12-2019 €
2 Vorderingen		
Debiteuren	31.949	29.628
Ministerie van OCW	1.248.347	1.100.595
Overige vorderingen	224.782	511.545
Overige overlopende activa	53.660	95.777
	1.558.738	1.737.546
Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	1.248.347	1.100.595
	1.248.347	1.100.595
Overige vorderingen		
Gemeente inzake schade / ozb	5.129	0
Vervangingsfonds inzake salariskosten	0	76.698
Te vorderen transitievergoeding UWV	0	141.304
Overige vorderingen	219.653	293.543
	224.782	511.545
Overige overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	53.660	95.777
	53.660	95.777

	31-12-2020 €	31-12-2019 €
3 Liquide middelen		
Kasmiddelen	684	1.195
Banktegoeden	7.531.669	7.920.254
	7.532.352	7.921.449
Kasmiddelen		
Kassen	684	1.195
	684	1.195
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	1.483.389	1.184.104
Betaalrekening school	88.364	86.676
Spaarrekening	5.959.916	6.649.474
	7.531.669	7.920.254

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2020	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	6.332.036	-577.532	0	5.754.504
Bestemmingreserves publiek (A)				
Bestemmingsreserve nieuwbouw Houten	435.000	21.236	0	456.236
	435.000	21.236	0	456.236
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	103.333	27.336	0	130.669
	103.333	27.336	0	130.669
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	538.333	48.571	0	586.905
Eigen vermogen	6.870.369	-528.961	0	6.341.408

	Saldo 1-1-2020	Dotaties	Onttrek-kingen	Vrijval	Saldo 31-12-2020	Kort-lopend deel < 1 jaar	Lang-lopend deel > 1 jaar
5 Voorzieningen							
Personeel:							
Duurzame inzetbaarheid	56.783	105.846	0	-27.695	134.934	0	134.934
Wachtgelders	2.595	31	0	-2.595	31	31	0
Jubilea	264.033	5.641	-14.683	0	254.991	13.834	241.157
Spaarverlof	52.853	0	-7.329	0	45.524	0	45.524
Langdurig zieken	393.813	153.861	0	-314.464	233.210	190.126	43.084
	770.077	265.380	-22.012	-344.755	668.689	203.991	464.698
Overig:							
Onderhoud	1.876.514	316.120	-112.021	-9.915	2.070.698	0	2.070.698
	1.876.514	316.120	-112.021	-9.915	2.070.698	0	2.070.698
Voorzieningen	2.646.591	581.500	-134.033	-354.670	2.739.387	203.991	2.535.396

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Langlopend deel > 1 jaar te verdelen als volgt:

	Middellang < 5 jaar	Lang > 5 jaar
Duurzame inzetbaarheid	134.934	0
Wachtgelders	31	0
Jubilea	110.590	144.401
Spaarverlof	45.524	0
Langdurig zieken	233.210	0
Onderhoud	0	2.070.698

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€

6 Langlopende schulden

Kredietinstellingen	369.229	369.229
Overige langlopende schulden	24.058	27.321
	393.287	396.550

	Boek-waarde 01-01-20	Invest. 2020	Vrijval inv. subs 2020	Boek-waarde 31-12-20	Looptijd > 1 jaar < 5 jaar	Looptijd >5 jaar
	€	€	€	€	€	€
Kredietinstellingen	369.229	0	0	369.229	0	369.229
Vooruitontv. inv.subs. gem. langl.	24.121	0	-2.063	22.058	7.549	14.509
Vooruitontv. inv.subs. priv. langl.	3.200	0	-1.200	2.000	2.000	0
	396.550	0	-3.263	393.287	9.549	383.738

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€

7 Kortlopende schulden

Crediteuren	353.091	312.867
Belastingen en premies sociale verzekeringen	960.001	915.353
Schulden terzake van pensioenen	281.952	265.350
Overige kortlopende schulden	184.748	377.966
Overlopende passiva	1.134.695	881.570
	2.914.487	2.753.107

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	905.367	840.484
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	54.634	74.870
	960.001	915.353

Overige kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden	184.748	377.966
	184.748	377.966

Overlopende passiva

OCW niet geoormerkt: Overige subsidies	285.098	93.585
Nog te betalen vakantiegeld	705.441	645.070
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	2.063	2.063
Gemeente Houten lening	66.922	66.922
Schuld wachtgelders	7.706	1.297
Nog te besteden subsidie Onderwijs WbD	19.352	10.937
Vooruitontvangen investeringssubsidies privaat	1.200	1.200
Vooruitontvangen bedragen	46.913	60.496
	1.134.695	881.570

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond? Ja *(aankruisen wat van toepassing is)*	Nee
	Kenmerk	datum	EUR	EUR		
Zij-instroom	966873-1	20-03-19	20.000	20.000	x	
Zij-instroom	994491-1	21-04-19	20.000	20.000	x	
Zij-instroom	997977-1	21-05-19	20.000	20.000	x	
Zij-instroom	998003-1	21-05-19	20.000	20.000	x	
Zij-instroom	1027667-1	19-12-19	20.000	20.000	x	
Lerarenbeurs	1007292-1	20-09-19	35.464	35.464	x	
Zij-instroom	1078759-1	15-04-20	20.000	20.000	x	
Zij-instroom	1078766-1	15-04-20	20.000	20.000	x	
Lerarenbeurs	1088552-2	20-08-20	3.483	3.483		x
Lerarenbeurs	1091259-1	22-09-20	24.065	24.065		x
Lerarenbeurs	1091279-1	20-09-20	12.666	12.666		x
Inhaal- en ondersteunings-programma	IOP-41879-PO	02-07-2020	45.900	45.900		x
Inhaal- en ondersteunings-programma	IOP2-41879-PO	02-07-2020	63.000	63.000		x
	totaal		324.577	324.577		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal		0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2020	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2020	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal		0	0	0	0	0	0

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2020

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

Baten

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	18.047.825	17.496.896	16.656.711
Aanvullende bekostiging	251.793	0	82.278
Vergoeding Materiële Instandhouding	2.334.534	2.355.708	2.206.806
Vergoeding PAB	1.478.470	1.293.860	1.187.183
Niet-geoormerkte subsidies	377.361	281.592	371.043
Overige subsidies Ministerie van OCW	99.977	56.710	44.368
Subs. Inhaal- onderst.programma	16.545	0	0
Ontv. doorbetalingen rijksbijdrage SWV	3.235.535	2.714.959	3.263.777
	25.842.040	24.199.725	23.812.166
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente: vergoeding declarabele kosten	8.500	0	39.347
Gemeente: 1e inrichting	0	0	44.224
Gemeente: subsidies	2.397	0	15.424
Gemeente: overige vergoedingen	38.930	18.500	19.081
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	2.063	2.065	2.063
	51.890	20.565	120.139
Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	107.274	95.000	134.593
Baten schoolfonds	12.304	30.650	39.299
Baten clustergelden	900	0	0
Vrijval investeringssubsidie privaat	1.200	2.860	2.867
Ouderbijdragen	30.293	25.721	49.968
Overige baten personeel	469.922	971.071	501.241
Transitievergoeding UWV	88.649	0	49.706
Overige baten	9.885	71.326	28.530
Subs. Part. Fonds herwaardering OOP	337.622	0	0
Baten levensloopregeling	0	0	6.609
	1.058.049	1.196.628	812.813

Lasten

Personele lasten			
Lonen en salarissen	16.812.092	21.228.387	15.080.069
Sociale lasten	2.476.652	0	2.296.020
Premies PF	607.000	0	521.534
Premies VF	22.092	0	344.679
Pensioenlasten	2.435.817	0	2.323.618
Overige personele lasten	1.961.203	1.205.075	2.515.959
Uitkeringen (-/-)	-249.531	-149.000	-574.188
	24.065.325	22.284.462	22.507.692

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	1.931.599	1.726.657	1.949.384
Salariskosten OP	12.430.008	12.301.833	11.008.102
Salariskosten OOP	5.345.849	5.248.820	5.229.418
Salariskosten schoonmaak	50.331	47.869	45.809
Salariskosten centraal-decentraal	255.359	0	0
Salariskosten Stimuleringsplannen	44.955	105.818	453.340
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	0	0	265.951
Salariskosten verv. pers. eigen rekening	177.748	430.556	69.886
Salariskosten vervanging ERD	156.186	0	39.693
Salariskosten interne pooler	42.819	35.786	147.243
Salariskosten vervanging BAPO	0	0	1.621
Salariskosten arrangementen	5.114	0	0
Salariskosten passenderwijs	1.167.601	1.211.557	973.868
Salariskosten SWV specifiek	51.450	0	0
Salariskosten buitenkans	74.465	0	0
Salariskosten detachering	10.605	0	48.637
Salariskosten studieverlof	18.837	0	0
Salariskosten nascholing	10.351	0	0
Salariskosten Corona	1.965	0	0
Salariskosten ouderschapsverlof	136.189	37.066	151.668
Salariskosten seniorenregeling	252.819	87.425	128.467
Salariskosten werkdrukvermindering	12.837	0	0
Salariskosten levensloop opname	0	0	6.609
Salariskosten transitievergoeding	75.124	0	0
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	40.138	0	11.221
Salariskosten spec. onderw. WbD	10.692	0	0
Salariskosten scheiden zonder schade	9.532	-16.000	10.618
Opname onbetaald verlof	-965	0	1.031
Correctie sociale lasten	-2.476.652	0	-2.296.020
Correctie premie PF	-607.000	0	-521.534
Correctie premie VF	-22.092	0	-344.679
Correctie pensioenen	-2.435.817	0	-2.323.618
Werkkosten via PSA	42.047	11.000	23.355
	16.812.092	21.228.387	15.080.069
Sociale lasten			
Sociale lasten	2.476.652	0	2.296.020
	2.476.652	0	2.296.020
Premies PF			
Premies PF	607.000	0	521.534
	607.000	0	521.534
Premies VF			
Premies VF	22.092	0	344.679
	22.092	0	344.679

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	2.435.817	0	2.323.618
	2.435.817	0	2.323.618
Overige personele lasten			
Nascholing	248.391	288.500	298.468
Scholing toezichthouders	3.183	10.000	0
Stimuleringsplannen	60.438	0	237.980
Kosten schoolbegeleiding	4.929	22.000	2.545
Kosten spec. onderw. WbD	71.025	0	110.841
Kosten arrangementen	36.147	0	32.056
Kosten zij-instromers	17.160	0	11.000
Frictiekosten centraal	141.855	88.000	11.667
Frictiekosten personeel scholen	0	106.983	0
Mutatie VU/EJU	-37.030	0	0
Kosten Arbo	126.021	79.435	90.273
Personele kosten contractbasis	243.957	67.597	458.940
Inhuur derden tlv vervangingsfonds	0	0	35.079
Overige personeelskosten	958.325	448.560	715.060
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	105.846	0	51.598
Dotatie voorziening wachtgelders	31	0	0
Dotatie voorziening jubilea	5.641	40.000	29.167
Dotatie voorziening spaarverlof	0	0	1.391
Dotatie voorziening langdurig zieken	153.861	0	393.813
Vrijval voorziening langdurig zieken	-314.465	0	0
Vrijval voorziening wachtgelders	-2.595	0	0
Vrijval voorziening duurzame inzetbaarheid	-27.695	0	0
Onttrekking voorziening spaarverlof	-7.328	0	-6.232
Wachtgelders niet vergoed PF	51.317	0	1.297
Werkkosten via FA	122.186	54.000	41.016
	1.961.203	1.205.075	2.515.959
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-249.531	-149.000	-574.188
	-249.531	-149.000	-574.188

Personeelsbezetting

	2020	2019
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	17,72	16,10
OP	179,06	177,10
OOP	110,12	106,80
	306,90	300,00

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

WNT-verantwoording 2020

De WNT is van toepassing op Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs
Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 157.000.

Gemiddelde baten 6 complexiteitspunten.
Gemiddeld aantal leerlingen 1 complextiteitspunt.
Het aantal gewogen onderwijssoorten is 3 complexiteitspunten.
Dit totaal van 10 complexiteitspunten correspondeert met WNT 157.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	**F. Meeuwes**	**R.A.H.J. Damwijk**
Functiegegevens	Raad van Bestuur	Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 120.428	€ 120.429
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.216	€ 20.190
Subtotaal	*€ 140.643*	*€ 140.620*
Individueel bezoldigingsmaximum	**€ 157.000**	**€ 157.000**
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	**€ 140.643**	**€ 140.620**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband 2019 (fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 113.638	€ 111.264
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.727	€ 19.524
Subtotaal	*€ 133.364*	*€ 130.788*
Individueel toepasselijk bezoldigings maximum	€ 138.000	€ 138.000
Totaal bezoldiging 2019	**€ 133.364**	**€ 130.788**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1c.Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	E. Poortvliet	L.A. Bras	G. Verkerk	A. Maas	R. van Veen	M.H. van den Berg	A.C. Vermeulen	H. Kwant	F.J. Eijsink
Functie	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functie vervulling in 2020	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Bezoldiging									
Totale bezoldiging									
Subtotaal	*€ 4.000*	*€ 4.000*	*€ 4.000*	*€ 4.000*	*€ 6.000*	*€ 3.993*	*€ 4.000*	*€ 4.000*	*€ 4.000*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700	€ 23.550	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	**€ 4.000**	**€ 4.000**	**€ 4.000**	**€ 4.000**	**€ 6.000**	**€ 3.993**	**€ 4.000**	**€ 4.000**	**€ 4.000**
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens overschuldigde betaling									
Gegevens 2019									
Functie	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019									
Bezoldiging									
Totaal bezoldiging 2019									
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum									
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens overschuldigde betaling									

* R.J. van Veen, N. van der Veen, E.G.A. Poortvliet, F.J. Eijsink, A.C. Vermeulen, H.J. Kwant, M.H. van den Berg, L. Bras, G. Verkerk, M.A. Vermeer-Hordijk, J.A.P.M. Maas stonden vorig jaar onder 1D vermeld, vanwege het ontvangen van een vergoeding onder € 1.700

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	74.604	21.440	72.178
Technische zaken	7.845	7.290	7.313
Meubilair	77.923	111.065	66.923
ICT	176.064	147.015	203.387
OLP en apparatuur	75.703	146.006	97.142
Boekverlies desinvestering	8.136	0	4.101
	420.276	432.815	451.044
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	69.106	92.500	65.672
Dotatie onderhoudsvoorziening	316.120	339.435	254.630
Vrijval onderhoudsvoorziening	-9.915	0	0
Onderhoud gebouw/installaties	179.598	164.440	187.634
Energie en water	214.092	224.785	211.114
Schoonmaakkosten	416.758	341.380	347.534
Heffingen	45.132	44.455	45.391
Tuinonderhoud	16.094	7.770	16.883
Bewaking en beveiliging	20.531	24.335	22.408
Onderhoudsbeheer	266	2.615	1.095
Overige huisvestingslasten	4.446	0	100
	1.272.229	1.241.715	1.152.460
Overige instellingslasten			
Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	249.121	212.000	255.013
Advocaatkosten	21.090	0	78.544
Reis- en verblijfkosten	2.666	2.000	1.925
Accountantskosten	22.618	20.000	40.533
Personele kosten inhuur Staf	216.325	215.000	106.455
Telefoonkosten	39.886	39.365	42.775
Advieskosten	28.490	48.900	60.711
Overige administratie- en beheer	64.010	33.200	194.621
	644.205	570.465	780.577
Inventaris en apparatuur			
Onderhoud vervanging meubilair	8.074	16.250	3.919
	8.074	16.250	3.919

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Overige			
Representatiekosten	3.914	2.900	1.850
Contributies	48.661	53.500	53.169
Excursies / werkweek / sport	7.714	12.000	13.672
Buitenschoolse activiteiten	7.685	53.350	23.686
Medezeggenschap	4.798	10.700	6.691
Aansluiting radio / TV	917	1.100	844
Verzekeringen	10.436	8.800	6.640
Advertentiekosten	0	500	0
Portikosten / drukwerk	21.645	13.750	15.241
PR	3.509	500	735
Kantinekosten	35.778	36.700	36.343
Culturele vorming	7.949	5.750	6.071
Schooltest / onderzoek / begeleiding	25.148	8.100	5.713
Overige gemeente	283	0	11.533
Lasten werkdrukmiddelen	11.499	0	8.763
Lasten OCW subsidies	0	26.665	0
Lasten schoolfonds	14.788	39.000	30.674
Inhaal- onderst.programma	1.948	0	0
Overige uitgaven	8.516	33.200	22.561
	215.186	306.515	244.187
Leermiddelen (PO)			
Onderwijsleerpakket	527.754	398.200	473.500
Informatietechnologie	258.787	283.500	223.445
Kopieerkosten	57.639	57.500	68.747
	844.180	739.200	765.692
Totaal Overige instellingslasten	1.711.644	1.632.430	1.794.375
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	226	11.500	12.066
	226	11.500	12.066
Financiële lasten			
Rentelasten	9.617	0	19.489
Overige financiële lasten	2.076	1.550	1.547
	11.692	1.550	21.036
Totaal financiële baten en lasten	-11.466	9.950	-8.970

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Specificatie honorarium	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Onderzoek jaarrekening	22.618	20.000	40.533
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	22.618	20.000	40.533

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2020	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2020 EUR	Resultaat jaar 2020 EUR	Art.2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Passenderwijs	Stichting	Woerden	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Profi Pendi	Stichting	Nieuwegein	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Zout	Stichting	Zeist	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
De Eem	Stichting	Leusden	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Gelderse Vallei	Stichting	Ede	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
PO Utrecht	Stichting	Utrecht	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Eemland	Stichting	Leusen	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Qinas	Cooperatie UA	Bussum	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Sterk Vo	Stichting	Utrecht	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Zuidoost Utrecht	Vereniging	Zeist	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Zuid Utrecht	Stichting	Nieuwegein	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
Unita	Vereniging	Hilversum	4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B12 Ondertekening jaarverslag

Opgesteld door de raad van bestuur te Houten op … april 2021

…… ……..

…… …….

…….. ……

…….. ……

Vastgesteld op ……2021 in de raad van toezichtvergadering.

…….. ……

…….. ……

…….. …….

…… ……..

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING van RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2020 ad € -528.961 als volgt over de reserves.

De Stichting heeft in de statuten geen bepaling omtrent de verdeling van de winst opgenomen, er is derhalve ook geen statutaire winst bepaling.

			2020
			€
Resultaat algemene reserve			-577.532
Bestemmingsreserve Nieuwbouw Houten	21.236		
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		21.236	
Resultaat reserve schoolfonds	27.336		
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)		27.336	
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)			48.571
Resultaat Eigen vermogen			**-528.961**

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Controleverklaring invoegen blad 2

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Controleverklaring invoegen blad 3

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Controleverklaring invoegen blad 4

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Controleverklaring invoegen blad 5

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS